

ingediend op **23-W** (2021-2022) – Nr. 1
20 mei 2022 (2021-2022)

Beleids- en begrotingstoelichting

Mobiliteit en Openbare Werken

Begrotingsuitvoering 2021

INHOUDSOPGAVE

I. INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	5
II. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN	6
1. SD 1: Investeren in de capaciteit en de betrouwbaarheid van onze vervoersnetwerken.....	6
1.1. Investeren in robuuste en toekomstbestendige vervoersnetwerken	6
1.2. Investeren in het onderhoud en de capaciteit van ons wegennetwerk ..	8
1.3. Naar een Geïntegreerd Investeringsprogramma en professioneel assetmanagement.....	8
2. SD 2: Inzetten op combimobiliteit en basisbereikbaarheid voor personenvervoer	8
2.1. Investeren in een verkeersveilig, kwalitatief en aantrekkelijk fietsnetwerk	8
2.2. Een sterk, kwaliteitsvol en aantrekkelijk openbaar en collectief vervoer uitbouwen	9
2.3. Een vlotte doorstroming op de weg realiseren	10
2.4. Herkenbare en gebruiksvriendelijke vervoersknooppunten voor combimobiliteit	10
2.5. Een sterke impuls aan het mobiliteitsdelen geven	10
2.6. Stimuleren van prioritaire Vlaamse spoorprojecten	10
2.7. Personenmobiliteit over het water.....	11
3. SD 3: NAAR EEN GOED VERKNOOPT LOGISTIEK NETWERK EN OPTIMAAL ONTSLOTEN INTERNATIONALE KNOOPPUNTEN	11
3.1. Een verknoopt netwerk voor goederenvervoer	11
3.2. Inzetten op een verdere uitbouw van het waterwegennetwerk	11
3.3. Pijpleidingen als een volwaardige transportmodus	12
3.4. De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen.....	12
4. SD 4: NAAR EEN SLACHTOFFERVRIJ VERVOERSSYSTEEM	13
4.1. Verkeersveilig gedrag bij alle weggebruikers	13
4.2. Verminderen van de conflictzones, in het bijzonder voor de kwetsbare weggebruiker.....	15
4.3. Verbeterde controle en handhaving.....	16
4.4. Geactualiseerd verkeersveiligheidsplan.....	17
5. SD 5: MOTIVEREN EN PRIKKELEN TOT GEDRAGSVERANDERING EN EEN NIEUWE MOBILITEITS- EN LOGISTIEKE CULTUUR.....	17
6. SD 6: NAAR EEN SLIMMERE EN INNOVATIEVERE INFRASTRUCTUUR	17
6.1. Naar een ITS-plan voor Vlaanderen	17
6.2. Inzetten op een slim, innovatief en duurzaam wegennetwerk.....	18
6.3. Een slim, innovatief en duurzaam waterwegennetwerk	18
6.4. Naar een innovatief fietsnetwerk	19
7. SD 7: AANDACHT VOOR EEN EVENWICHTIGE EN DUURZAME MULTIFUNCTIONALITEIT VAN ONS TRANSPORTNETWERK	19

7.1. De recreatieve en toeristische troeven van Vlaanderen mee versterken	19
7.2. Naar een integrale klimaataanpak en een vermindering van de milieudruk en het energieverbruik	19
7.3. Vlaanderen beveiligen tegen overstromingen en droogterisico	20
8. SD 8: EXPERTISE DELEN EN NIEUWE SAMENWERKINGEN AANGAAN	21
8.1. Een gebiedsgerichte samenwerking binnen de vervoerregio's	21
8.2. Vlaamse betrokkenheid op Europees en internationaal niveau vergroten	21
8.3. Bestuurlijk samenwerken met de federale overheid en de andere gewesten	23
8.4. Samenwerken in quadruple-helix verband	23
8.5. De vinger aan de pols houden	23
8.6. Linken leggen met andere Vlaamse beleidsdomeinen	23
8.7. Daadkrachtige samenwerking binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken	23
III. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	25
IV. SAMENVATTING	26
V. REGIONALE LUCHTHAVENS	28
1. LUCHTHAVENBELEID	28
2. UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS	29
3. LUCHTHAVENINFRASTRUCTUUR.....	32
VI. GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER	36
1. BASISBEREIKBAARHEID.....	36
VII. ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID.....	55
1. ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING	55
2. MODI-OVERSCHRIJDEND MOBILITEITSBELEID	62
3. Zonder ISE.....	70
VIII. WEGINFRASTRUCTUUR EN -BELEID	71
1. VERKEERSVEILIGHEID	71
2. VERKEERSBELEID	80
3. WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN.....	84
4. ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR	89
5. INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR.....	92
IX. WATERINFRASTRUCTUUR EN -BELEID	110
1. HAVEN- EN WATERBELEID	110
2. WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN	111
3. ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR	116
4. INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR	121
5. SCHEEPVAARTVERKEER	131
6. Zonder ISE.....	139

X. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	143
XI. LIJST MET AFKORTINGEN	154
XII. BIJLAGE 'OVERZICHT REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	157
XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'	160
XIV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF' 161	
XV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE"	171

I. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Met de extra relancemiddelen verhoogden én versnelden we in 2021 het investeringsritme en maakten we een inhaalbeweging op diverse fronten. In totaal werd voor de verschillende Vlaamse Veerkracht projecten een bedrag van 527,7 miljoen euro vastgelegd in 2021 (van de 885 miljoen euro die was toegewezen aan relancemiddelen voor 2021 en 2022).

Het GIP van 2021 voorzag zo'n 4,5 miljard euro aan investeringen. De uitvoering lag met bijna 6 miljard euro nog een stuk hoger, vooral door de opstart van de hoofdwerven voor Oosterweel (3,7 miljard). Drie essentiële pijlers stonden daarbij centraal: comfortabele en veilige fietsinfrastructuur, verkeersveiligheid en duurzaamheid. Dit uiteraard naast de grote investeringsprojecten (cf. Vlaams regeerakkoord).

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid is een absolute topprioriteit. In juli 2021 lanceerde ik een nieuw Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen 2021-2025. De actieve weggebruiker staat hierbij centraal. In 2021 verhoogde ik fors het investeringsbudget voor verkeersveiligheid. Zo werd meer dan 71 miljoen euro geïnvesteerd in het verkeersveilig maken van gevaarlijke punten. Ook maakten we verder werk van veiliger schoolroutes (15,7 miljoen euro).

Ook voor de aanpak van de kunstwerken werd in 2021 meer dan 309 miljoen euro vastgelegd. Daarvan werd 35 miljoen euro voor kunstwerken op de lijst van de prioritaire kunstwerken voorzien.

Fietsinfrastructuur

Mensen zullen nog meer fietsen als dit veiliger kan. Daarom maakte ik versneld werk van meer en veilige en comfortabele fietspaden. De fietsinvesteringen stegen in 2021 in uitvoering voor het eerst tot boven de 300 miljoen euro. Via het relanceplan werden extra investeringen in fietsinfrastructuur mogelijk. Finaal werd 329,2 miljoen euro vastgelegd.

Duurzaamheid

Met het oog op een duurzame, milieuvriendelijke mobiliteit werd sterk ingezet op een 'modal én mental shift' naar meer duurzame vervoersmiddelen, zoals de (e-) fiets, speed pedelec, deelsystemen en collectief en openbaar vervoer. Daarnaast werd er volop geïnvesteerd in vervoer over het water met o.a. de versnelde verhoging van de bruggen over het Albertkanaal (87,6 miljoen euro), het Seine-Schelde project (70,7 miljoen euro), het Sigmaplan (63 miljoen euro) en de aanleg van extra kaaimuren (3 miljoen euro).

De extreme wateroverlast van afgelopen zomer maakte ook **dat** waterbeheersing in 2021 hoog op de agenda stond. Een waterbom zoals in Wallonië zou ook bij ons dramatische gevolgen hebben. Daarom moeten we de historische achterstand inzake waterveiligheid en -beheersing versneld wegwerken om de hoogwaterveiligheid in Vlaanderen te verhogen. Via de 'Blue Deal' zorgden we ervoor dat de binnenvaart steeds mogelijk blijft, ook bij droogte.

E-mobiliteit is één van de belangrijkste en meest duurzame transitie van vandaag en de toekomst. Daarom schakelden we een versnelling hoger inzake de vergroening van de vloot van VVM De Lijn (69,1 miljoen euro) en de uitrol van laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen (14,5 miljoen euro). Verder werd in 2021 84,5 miljoen euro geïnvesteerd in ledverlichting langs gewestwegen.

II. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. SD 1: Investeren in de capaciteit en de betrouwbaarheid van onze vervoersnetwerken

1.1. Investeren in robuuste en toekomstbestendige vervoersnetwerken

Ik heb de tendens van een hoog investeringsritme verder aangehouden en zet in op de grote investeringsprojecten, de verbetering van de verkeersveiligheid en -leefbaarheid, asset management en op de kwaliteit van de fietsinfrastructuur. Het GIP van 2021 voorzag zo'n 4,5 miljard euro aan investeringen. De uitvoering lag met bijna 6 miljard euro nog een stuk hoger. Dat heeft te maken met de opstart van de hoofdwerken voor Oosterweel in Antwerpen, die voor een éénmalige opstoot aan investeringen zorgen. Zo werd er bij Lantis in 2021 voor maar liefst 3,7 miljard euro voorzien aan investeringen.

Voor de aanpak van de **kunstwerken** werd in 2021 meer dan 309 miljoen euro vastgelegd. Daarvan werd 35 miljoen euro voor kunstwerken op de lijst van de prioritaire kunstwerken voorzien. Specifiek voor de tunnelinfrastructuur werd in 2021 voor in totaal 29,5 miljoen euro vastgelegd.

De **fietsinvesteringen** stegen in 2021 in uitvoering voor het eerst tot boven de 300 miljoen euro. Finaal werd 329,2 miljoen euro vastgelegd.

Ook in **verkeersveiligheid** werd er sterk geïnvesteerd. Concreet gaat het over:

- 71 miljoen euro investeringen voor het verkeersveilig maken van de zogenaamde gevaarlijke punten,
- 15,7 miljoen euro voor het verkeersveilig maken van schoolroutes,
- 12 miljoen euro voor dynamisch verkeersmanagement
- 20 miljoen euro in verkeerslichten, waaronder het plaatsen van slimme verkeerslichten en het conflictvrij maken van verkeerslichten via het actieplan verkeerslichten
- 16 miljoen euro voor handhaving
- 10 miljoen euro voor snelwegparkings

Tot slot waren er belangrijke investeringen in **duurzame mobiliteitsprojecten**.

- In het kader van waterinfrastructuur werd 87,6 miljoen euro geïnvesteerd in het verhogen van de bruggen over het Albertkanaal, 70,7 miljoen euro voor het Seine-Schelde traject, 63 miljoen euro voor het Sigmaplan, 3 miljoen euro voor het aanleggen van extra kaaimuren, 53,7 miljoen euro voor de kusthavens en kustverdediging,
- 84,5 miljoen euro werd geïnvesteerd in de ledverlichting langs de gewestwegen
- 69,1 miljoen euro in de vergroening van de busvloot van De Lijn
- 14,5 miljoen euro in laadinfrastructuur
- 7,7 miljoen euro in Vlaamse spoorprioriteiten
- Er werd binnen het combimobiliteitsfonds voor deze legislatuur 105 miljoen euro voorzien voor het creëren van hoppinpunten. Hiervan werd in 2021 een bedrag van 7,3 miljoen euro aangewend.

Het relancebudget heeft dit verhoogde investeringsritme een extra stimulans gegeven. In totaal werd voor de verschillende Vlaamse Veerkracht projecten een bedrag van 527,7 miljoen euro vastgelegd in 2021 (van de 885 miljoen euro die was toegewezen aan relancemiddelen voor 2021 en 2022).

Projectnummer	Projectnaam	Budget (in mio euro)
2. project fietsinfrastructuur		
VV13	Een groter en veiliger fietsnetwerk (incl. fietstoegang economische poorten en jaagpaden) maakt de fiets een aantrekkelijker vervoersmiddel en helpt zo het gebruik van personenwagens te reduceren,	102,4
6. project Blue deal – MOW		
VV26	Blue deal – MOW	25,7
7. project investeringen in verkeersveilige wegen		
VV37	Asset management - aanpakken catg. 4 kunstbouwwerken in slechte staat (o.a. bruggen)	52,8
VV38	aanpak gevaarlijke punten	35,4
VV39	Versnelling investeringen in veilige schoolroutes	15,7
VV40	Versnelling verkeerslichtenbeïnvloeding m.h.o.o. betere en veiligere doorstroming voor de fietser en dynamische verkeersmanagement	13,6
8. project modal shift naar water		
VV41	Modal shift naar water - Albertkanaal (versneld verhogen van bruggen en verruiming vak Wijnegem-Antwerpen)	87,6
VV42	Modal shift naar water - extra kaaimuren	3
VV43	Modal shift naar water - opstart Dender (verhoging watertransportcapaciteit)	0,4
VV44	Onteigeningen Nieuwe Sluis Zeebrugge	0
11. project vergroening weginfrastructuur		
VV48	Investering LED-verlichting gewestwegen (VEKP)	84,5
VV49	Laadpalen - versnelde uitrol laadinfrastructuur	14,5
16. project verbetering en verduurzaming ruimtelijke ordening - MOW		
VV103	Lantis - PFOS vervuiling	23
17. project vergroening openbaar vervoer (De Lijn)		
VV106	Vergroening openbaar vervoer (De Lijn)	69,1
Totaal		527,7

Verder werd in 2021 door de Vlaamse regering een akkoord verleend dat volgende projecten verder uitgewerkt worden als potentieel Vlaams PPS-project:

- DBFM programma 'Asset Management'
- DBFM project 'Gent-Dampoort en Vertramming Lijn 4 en 7';
- DBFM-project 'herinrichting van de knoop Mechelen-Noord';

- DBFM-project 'A8 Halle';
- DBFM project 'Premetro Kerkstraat-Pothoekstraat';
- DBFM-project 'Londerzeel Zuid'.

1.2. Investeren in het onderhoud en de capaciteit van ons wegennetwerk

Ook in 2021 verzekerde AWW de continuïteit van de onderhoudswerken aan de wegen. Hierbij werden urgente opdrachten met directe impact op de verkeersveiligheid prioritair behandeld. Daarnaast werden reguliere onderhoudsopdrachten (groen en netheid, onderhoud (autosnel)wegen, onderhoud signalisatie) gepland conform de vastgelegde normfrequentie.

In 2021 heeft AWW 160 miljoen euro vastgelegd voor **structureel onderhoud** (excl. fiets), nl.

- A-wegen: 16 wegenwerken, circa 55 km opgewaardeerd;
- N-wegen: 128 wegenwerken, circa 235 km opgewaardeerd.

1.3. Naar een Geïntegreerd Investeringsprogramma en professioneel assetmanagement

Het GIP geldt als enige formele referentie inzake investeringen van het beleidsdomein MOW. In 2021 werd er werk gemaakt van een uniforme planning- en realisatietool voor het hele beleidsdomein om projecten beter te plannen, af te stemmen en op te volgen. Verder werden de eerste stappen gezet om de automatisatie van data-aanlevering in de toekomst mogelijk te maken. Sinds 2021 wordt ook de betaling (of vereffening) opgevolgd via een verbinding van het GIP met de interne betalingssystemen.

Voor het MCB-project asset management werd er in 2021 per entiteit een asset management masterplan (AMMP) opgeleverd, met een portfolio van projecten verspreid over de tijd (huidige en volgende legislatuur). Momenteel worden er ook een aantal projecten op niveau van het beleidsdomein uitgevoerd. Ik verwijs ook naar het DBFM programma 'Asset Management' met volgende DBFM-projecten:

- twee DBFM-projecten voor de aanpak van kunstwerken;
- DBFM project 'sluizen' bestaande uit 'Herbouw sluizen Boven-Schelde' en 'Dampoortsluis';
- DBFM-project 'Beweegbare kunstwerken'.

2. SD 2: Inzetten op combimobiliteit en basisbereikbaarheid voor personenvervoer

2.1. Investeren in een verkeersveilig, kwalitatief en aantrekkelijk fietsnetwerk

De vastleggingen Fiets bedroegen in 2021 329 miljoen euro. Dit is iets lager dan vooropgesteld, maar het groeipad voor **fietsinvesteringen** werd – mede dankzij de relancemiddelen – 2 jaar vroeger dan de vooropgestelde doelstelling (van 300 mio euro) gerealiseerd. Er werd ook verder werk gemaakt van een betere rapportering over fietsinvesteringen en van een methode voor een portfolioaanpak voor geplande GIP-fietsinvesteringen.

In 2021 kreeg de schaa sprong fietsbeleid concreet vorm in het project '**De Grote Versnelling**'. Over verschillende beleidsdomeinen heen werden 9 fietsdeals afgesloten, waaronder de opname van fietsmeldingen in het VRT-verkeersbulletin. Om het project voldoende kansen te geven, werd beslist om dit met minstens 6 maanden te verlengen tot eind juni 2022.

Er werd in 2021 vanuit de stuurgroepen gewerkt aan een ontwerp voor een nieuw fietsvademecum alsook aan een lichtvisie voor fietspaden. De lichtvisie werd voorgelegd aan de taskforce verkeersveiligheid na goedkeuring van het verkeersveiligheidsplan. Ook het fietsvademecum zal voorgelegd worden aan deze taskforce.

In 2021 liep de eerste fase van de 5de editie van de verkiezing **Fietsgemeente/stad 2022**. Via een publieksbevraging, door de VSV i.s.m. de Fietsersbond, werden 9 steden en gemeenten genomineerd in 3 categorieën.

In 2021 werd een akkoord gesloten tussen de ministers van mobiliteit uit het Vlaamse, Waalse en Brusselse gewest en de federale minister van mobiliteit om een **uniform fietsregistratiesysteem** uit te werken in het kader van diefstalpreventie. Er vonden overlegmomenten plaats om de scope van het project en het financiële engagement van elk gewest te bepalen. In 2022 wordt verder vormgegeven aan dit project en wordt er, samen met de andere gewesten en de federale overheid, getracht het nieuwe fietsregistratiesysteem uit te rollen.

In 2021 werden verschillende datalagen in het **Geoloket Fiets** verder geüpdatet (o.a. BFF) en nieuwe datalagen toegevoegd (locaties fietsongevallen en gevaarlijke punten, staat en inrichting fietspaden langs gewestwegen).

In het kader van het **Geoloket Ongevallen** werden de ongevallen van 2019 gelokaliseerd, de nieuwe dynamische gevaarlijke puntenlijst voor 2021 (periode 2017-2019) berekend en gepubliceerd, en gestart met de lokalisatie van de ongevallen van 2020.

In 2021 werd een bestek voor de uitvoering van een diepteonderzoek naar de oorzaken van fietsongevallen opgemaakt. Dit bestek is ondertussen in de markt gezet, de offertes worden in de loop van mei ontvangen. In het voorjaar van 2021 werden de resultaten van de evaluatie van de werking van Fietsberaad Vlaanderen bekendgemaakt. Hierover werden nog geen beslissingen genomen, maar de besprekingen lopen verder in 2022.

2.2. Een sterk, kwaliteitsvol en aantrekkelijk openbaar en collectief vervoer uitbouwen

In 2021 zijn belangrijke stappen gezet met het oog op de operationalisering van het project **Basisbereikbaarheid**.

Binnen de vervoerregioraden (VVR's) lag de focus op de uitwerking van het nieuwe openbaar vervoerplan. In een volgende fase focussen de VVR's op de opmaak van hun regionale mobiliteitsplannen. Hiervoor werden MER-deskundigen aangesteld. Verder leverden de vervoerregio's ook de nodige informatie aan voor de Hoppincentrale.

Op 2 september 2021 sloot de Vlaamse overheid de opdracht voor de uitbating van de mobiliteitscentrale met het bedrijf Via. Een stappenplan, inclusief mijlpalen, werd met de opdrachtnemer besproken, conform de contractueel vastgelegde tijdlijn. Er werden ook een projectstructuur en werkstromen opgezet. Ondertussen wordt er gewerkt aan het operationeel krijgen van de Hoppincentrale.

Er werd ook werk gemaakt van de bestekken voor het **vervoer op maat**: een openbare aanbesteding voor het vast/(semi) flex/flex+ vervoer en een bestek voor de deelsystemen (fietsen, wagens).

De Taskforce operationalisering Basisbereikbaarheid werd in mei 2021 opgericht, en bestaat uit vertegenwoordigers van het departement MOW, De Lijn, AWV, VVSG en Common Ground.

Er werden in de loop van 2021 verschillende BVR's uitgewerkt om het decreet Basisbereikbaarheid te kunnen uitvoeren:

- BVR tot vastlegging van de vereisten en het beheer voor haltes van het openbaar personenvervoer over de weg en over het spoor, in het kader van het kernnet, het aanvullend net en het vervoer op maat;
- BVR tot verlenging van de openbardienstverplichting voor het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit;
- BVR tot bepaling van de modaliteiten verbonden aan het organiseren van het openbaar personenvervoer over water;

- BVR over de Hoppinpunten;
- BVR over de exploitatie van het kern- en aanvullend net;
- BVR betreffende de mobiliteitsmonitoring en voortgangsrapportage;
- BVR betreffende de regionale mobiliteitsplanning.

Ook het decreet inzake de Vervoersautoriteit werd voorbereid, en is ondertussen volledig gestemd en bekrachtigd door de Vlaamse Regering.

In 2021 werd ook verder invulling gegeven aan het **Masterplan Toegankelijkheid**. Er was een projectoproep 'Toegankelijke haltes', en de mogelijkheid werd voorzien om het charter 'Masterplan Toegankelijke haltes' te ondertekenen. Daarnaast werd een coachingtraject voorzien voor lokale besturen.

Er werden ook stappen vooruit gezet om te komen tot uniforme tarieven voor het openbaar vervoer:

- Eén geïntegreerd tarief tussen het kern- en aanvullend net en het vervoer op maat (vast en (semi)-flex vervoer);
- Een verdeelsleutel voor de inkomsten tussen kern- en aanvullend net en het vervoer op maat (vast, (semi)-flex en flex+ vervoer).

Verder werden er in 2021 drie deelprojecten afgesloten: 'definiëren gelaagd netwerk', 'exploitatie openbaar vervoer' en 'data voor personenvervoer'. Er werden geen nieuwe deelprojecten opgestart.

In september 2021 maakten we met de Vlaamse regering 1,8 miljoen euro vrij in het kader van leerlingenvervoer voor de ergste noden en meest precaire situaties voor het schooljaar 2021-2022. Tegelijkertijd riep ik een werkgroep samen met de verschillende departementen (DMOW, Onderwijs, De Lijn, Binnenlands Beleid, Digitaal Vlaanderen) om ook te werken aan structurele oplossingen. In december 2021 voorzag de Vlaamse Regering 11 miljoen euro extra voor vervoer op maat en de nodige busbegeleiding. Met deze middelen verbeterde de situatie voor bijna 4.000 leerlingen. Door de inzet van extra bussen, minibusjes en taxi's brachten we hun bustijd onder de 90 minuten per enkele rit.

2.3. Een vlotte doorstroming op de weg realiseren

Om een vlotte doorstroming voor alle weggebruikers te garanderen, wordt er werk gemaakt van het actieplan verkeerslichten, de aanleg van vrije busbanen en dynamisch verkeersmanagement. In 2021 werden op een proefcorridor in Gent (tramlijnen 2 en 4) de eerste tramlijnen uitgerust met de korte afstandsradio technologie (KAR) met als doel het uittesten van de end-to-end functionaliteit van het aangeboden systeem.

2.4. Herkenbare en gebruiksvriendelijke vervoersknooppunten voor combimobiliteit

Deze realisaties werden reeds gevat onder punt 2.2.

2.5. Een sterke impuls aan het mobiliteitsdelen geven

Deze realisaties werden reeds gevat onder 2.2.

2.6. Stimuleren van prioritaire Vlaamse spoorprojecten

In 2021 werd het samenwerkingsakkoord betreffende de prioritaire gewestelijke spoorweginfrastructuur nauw opgevolgd. Er werd door het Vlaamse Gewest ca. 8 miljoen euro bijgedragen aan verschillende projecten van Infrabel en NMBS. Zo werden er bijkomende fiets- en autoparkeerplaatsen voorzien in verschillende Vlaamse stations ter bevordering van de combimobiliteit. Infrabel werkte met hulp

van departement MOW aan studies naar het heropenen van de lijnen 57, 58 en 52 en het opwaarderen van L204 en L59. Bovendien werd spoorlijn 19 voor het eerst elektrisch in gebruik genomen door NMBS.

2.7. Personenmobiliteit over het water

In 2021 werden drie nieuwe veerboten ingezet ter versterking van het personenvervoer over het water, nl. de 'Marnix Van Sint-Aldegonde' in Antwerpen, de 'Cyriel Buysse' in Gent en de 'Raveel ontmoet Ensor' in Oostende.

3. SD 3: NAAR EEN GOED VERKNOOPT LOGISTIEK NETWERK EN OPTIMAAL ONTSLOTEN INTERNATIONALE KNOOPPUNTEN

3.1. Een verknoopt netwerk voor goederenvervoer

In 2021 vond de jaarlijkse bevraging plaats met oog op de tussentijdse evaluatie van 2023, waarin de effecten van de **LZV's** zullen worden besproken. Er werden 13 aantakkingstrajecten toegevoegd aan het netwerk. In oktober waren er 113 geldige vergunningen voor LZV-combinaties. In 2021 werd tevens de Vlaamse LZV-opleiding uitgerold.

3.2. Inzetten op een verdere uitbouw van het waterwegnetwerk

In 2021 is de Europese aanbestedingsprocedure om de onderhoudsbaggerwerken in de maritieme toegangswegen vanaf 2022 te verzekeren met succes doorlopen. De nieuwe overeenkomst startte in januari 2022.

Inzake **modernisering van de infrastructuur** van de binnenwateren zijn de verruiming van het Albertkanaal en de vaarassen binnen het programma Seine-Schelde de belangrijkste projecten voor De Vlaamse Waterweg.

- Mede door inzet van relancemiddelen konden in 2021 zes bruggen verhoogd worden (eind 2021: in totaal 52 bruggen verhoogd), 3 bruggen zijn in uitvoering en 7 projecten worden verder voorbereid.
- In het programma Seine-Schelde bleef in 2021 de focus van bouwprojecten op de Leie-as liggen.

Daarnaast wordt ook verder werk gemaakt van voorbereidende studies in functie van de opwaardering van aanliggende vaarassen: Kanaal Roeselare Leie en Kanaal Bossuit Kortrijk. Voor het laatste werd een ontwerp voorkeursbesluit opgemaakt zoals voorzien in het proces Complexe Projecten dat nog verder moet besproken worden en voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

In 2021 werd een start gemaakt met de bouw van 2 PPS **kaaimuurprojecten** (Kaneka te Geel, Rumst Recycling te Rumst), 2 PPS projecten werden voorbereid (Devamix Harelbeke, Fingo te Tessenderlo) en de studie voor de bouw van een kaaimuur ROC Aalter is in uitvoering.

Een juridisch onderzoek werd opgestart rond het verbod op internationale vaarten. Een aantal oplossingsrichtingen werden gedefinieerd om deze juridische anomalie weg te werken, en het vaargebied van **estuaire schepen** op het binnenvaartnetwerk te vergroten. Een 2-tal pistes lijken kansrijk en worden verder onderzocht, dit in overleg met DVW, de FOD Mobiliteit en Nederland.

Het contract waarbij Port of Rotterdam, Port of Antwerp-Bruges, DVW, North Seaport, Drecht-steden en Zuid-Holland gezamenlijk de dienstverlening voor **walstroom en drinkwater** aanbieden aan schippers werd in januari 2021 gestart en loopt tot eind 2022. Doel is om vanaf 2023 via interoperabiliteit de schippers de mogelijkheid te bieden alle services te gebruiken. Hiertoe werd nauw samengewerkt met de Nederlandse havens, met ook aandacht voor federatief datadelen. Naast walstroom zullen ook andere services (waterinname en afvalafgifte) op dezelfde wijze aangeboden worden.

In 2021 heeft KBV met een externe dienstverlener een actieplan opgemaakt om de binnenvaartsector te **professionaliseren**. Dit werd goedgekeurd door de stuurgroep bestaande uit MOW, DVW en Havenbedrijf Antwerpen. Er werd ook een samenwerkingsovereenkomst opgesteld.

In het kader van het project 'Moderniseren/flexibiliseren bemanningsvoorschrift' werd binnen de CESNI-subwerkgroep (o.l.v. DVW) in 2021 op Europees niveau verder gewerkt aan een nieuw kader voor bemanningsvoorschriften die in 2027 in werking zouden moeten treden.

Verder werd werk gemaakt van de harmonisering van de beroepskwalificaties in de binnenvaart, dit conform de Europese richtlijn 2017/2397. Het besluit m.b.t. de beroepscompetenties voor binnenvaartpersoneel werd ondertussen definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering.

Omtrent de Herziening van het reglement scheepvaartpersoneel op de Rijn (RSP) werd in 2021 met DG MOVE verder onderhandeld over de reikwijdte van het RSP, en vooral de rol van Zwitserland hierin. Er werd een juridisch advies van prof. Marc De Decker opgeleverd waarop de CCR haar nieuwe voorstel van RSP over zal maken aan DG MOVE.

Op 19 januari 2022 is het ontwerp van **Scheepvaartdecreet** door het Vlaams Parlement goedgekeurd. Daarin is de grondslag voorzien voor de oprichting van de Onderzoekinstantie voor Scheepvaartongevallen en -incidenten op de Binnenwateren (OSB). Het betreft de omzetting van een Europese verplichting die voortvloeit uit richtlijn 2009/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot vaststelling van de grondbeginselen voor het onderzoek van ongevallen in de zeescheepvaartsector en tot wijziging van de Richtlijn 1999/35/EG van de Raad en Richtlijn 2002/59/EG van het Europees Parlement en de Raad.

Het Scheepvaartdecreet voorziet dat de OSB samenwerkt met de onderzoeksinstantie voor scheepvaartongevallen van de federale overheid. De organisatie, de samenstelling en de werking van de OSB en de bekwaamheden van het personeel worden geregeld in een samenwerkingsakkoord in de zin van artikel 92bis van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen. In 2022 wordt werk gemaakt van de opmaak en goedkeuring van dit samenwerkingsakkoord.

3.3. Pijpleidingen als een volwaardige transportmodus

Er werd een studieopdracht uitbesteed aan studiebureau ECSA die de voordelen van pijpleidingen in Vlaanderen belicht. Deze nota is rond en kan als basis voor een beleidsvisie pijpleidingen gebruikt worden.

3.4. De zee- en luchthavens als toegangspoorten tot Vlaanderen

Op 17 december 2021 is de nota **Vlaamse Havenstrategie** definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De Vlaamse Havenstrategie wordt nu verder uitgewerkt in operationele doelstellingen met KPI's. Parallel wordt gewerkt aan een governance structuur voor de verdere opvolging en monitoring.

Tevens werden tegelijkertijd de individuele overeenkomsten met concrete acties per haven goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 december 2022.

In oktober 2021 is de internationale benchmark van het **loodswezen** opgestart, in samenwerking met Deloitte Consulting.

Er werd ook gewerkt aan een ontwerp vrijstellingsregeling voor loodsplicht voor het Scheldegebied, afgestemd op de wetgeving die Nederland toepast voor Rotterdam.

Wat het complexe project **ECA** betreft, zitten we momenteel in de uitwerkingsfase. Na de adviesronde werden de projectonderzoeksnota's geactualiseerd en startte het aangekondigde onderzoek effectief.

Het definitief voorkeursbesluit voor de **nieuwe sluis Zeebrugge** van 28 juni 2019 vormt het sluitstuk van de onderzoeksfase en tevens de start van de uitwerkingsfase. In de uitwerkingsfase wordt het voorkeursalternatief momenteel verder uitgewerkt, nadat ook een aantal dadingen zijn afgesloten met een aantal procederende partijen. Een eerste stap richting het projectbesluit is de afweging van alle redelijke alternatieven naar één inrichtingsalternatief. Dit inrichtingsalternatief wordt rond de zomer 2022 verwacht. Het voorkeursbesluit omvat niet alleen een keuze voor de locatie van de nieuwe sluis maar ook een actieprogramma, met acties en maatregelen die van belang zijn om het project tot een goed einde te brengen.

Een aantal deeltrajecten/acties uit het langetermijnperspectief voor de toegankelijkheid van de havens zijn opgestart. Zo is er een onderzoek naar Nevengeulen en de impact op de scheepvaart opgestart en worden acties ondernomen rond autonome vaart, estuaire vaart en externe veiligheid.

Het regeerakkoord voorziet in de opmaak van een visienota over de ontwikkeling van de **luchtvaart**. Doel is de uitwerking van een globale en gedragen visie over de luchtvaart in Vlaanderen. In 2021 werd hiervoor een externe dienstverlener aangesteld en is de opdracht van start gegaan. Dit moet leiden tot een visievorming waarbij ook een MKBA wordt gemaakt. De studie en de visienota zullen in de eerste helft van 2022 afgerond worden.

De fusie van de **LOM's** werd gerealiseerd. Sinds september 2021 is de LOM Vlaanderen bevoegd voor de basisinfrastructuur op de luchthavens Antwerpen en Oostende-Brugge.

Voor de uitbating van de regionale luchthavens ontvangen de uitbaters (LEM Antwerpen, LEM Oostende-Brugge en NV ILKW) werkings- en investeringssubsidies vanwege het Vlaams Gewest. Aangezien de subsidieovereenkomst met de **LEM's** een looptijd had van 5 jaar en deze inmiddels verstreken is, wordt een nieuwe subsidieovereenkomst uitgewerkt.

4. SD 4: NAAR EEN SLACHTOFFERVRIJ VERVOERSSYSTEEM

4.1. Verkeersveilig gedrag bij alle weggebruikers

In 2021 werd het nieuwe **Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen 2021 – 2025** gelanceerd. Rekening houdend met aanbevelingen van Inspectie van Financiën verloopt de uitvoering van de 37 maatregelen nu via een nieuwe slankere governance structuur Alliantie Veilig Onderweg. De regie van de beleidsvoering rond verkeersveiligheid ligt hiermee bij het Departement MOW. Externe partners nemen hun decretale advies- of beleidsuitvoerende rol op, of geven advies in ad hoc projectteams. De rol die wetenschappers spelen, wordt belangrijker via de Taskforce Verkeersveiligheid.

In 2021 werd behoorlijk wat regelgevend werk uitgevoerd of opgestart om vanuit verschillende invalshoeken bij te dragen aan een betere verkeersveiligheid.

Om verder werk te maken van goed opgeleide en – in het geval van professionele chauffeurs – goed bijgeschoolde chauffeurs werd o.a. een wetgevend kader opgezet voor e-learning in de nascholing **vakbekwaamheid**. Ook werd, in verdere uitvoering van Richtlijn 2018/645, het reglementair kader voor de gegevensuitwisseling over afgegeven en ingetrokken getuigschriften van vakbekwaamheid en getuigschriften van nascholing tussen de lidstaten, met het oog op handavingsdoeleinden, aangevat. Verder werd voorbereidend werk geleverd voor de hervorming van de brevetten voor rijsschoolinstructeurs en -directeurs, alsook voor de audiovertaling, de uitsluiting van kandidaten omwille van onregelmatigheid en de opheffing van de vrijstelling van scholing voor houders van een buitenlands rijbewijs.

Begin 2021 werd de studie evaluatie **rijopleiding cat. B** opgestart. Deze studie is in mei 2022 gefinaliseerd, met een eindrapport en beleidsaanbevelingen. Op 5 mei 2022 is deze ook voorgesteld in de commissie Mobiliteit en Openbare Werken van het Vlaams Parlement.

Er werd, zoals de voorbije jaren sinds de zesde staatshervorming, een subsidie toegekend aan VIAS Institute, voor de dienstverlening die CARA levert met betrekking tot rijgeschiktheidsonderzoek. In 2021 werd dit subsidiebesluit aangepast conform de aanbevelingen van de doorlichting.

De opmaak van een **Vlaamse wegcode** dient bekeken te worden in een ruimer kader waarin wordt gewerkt aan de hervorming van de federale wegcode met de opmaak van regionale wegcodes en een code van de wegbeheerder (plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens). Deze regelgevende teksten hangen nauw met elkaar samen.

In 2021 zijn de werkzaamheden met de interfederale werkgroep tot herziening van de wegcode opnieuw opgestart. Deze interfederale werkzaamheden tussen de verschillende bevoegde administraties verlopen constructief. Zo werd binnen de werkgroep ook de regelgeving rond e-steps onder de loep genomen om de verkeersveiligheid te verbeteren.

In het voorjaar van 2021 vonden er nog enkele werkgroepen Wegcode en Plaatsingsvoorwaarden plaats ter voorbereiding van de herziening van de code van de wegbeheerder. Nog in het voorjaar werd een tussentijdse aanpassing van de plaatsingsvoorwaarden doorgevoerd (o.a. van de verkeerslichten, tijdelijke signalisatie boven de rijstroken). De werkzaamheden met de werkgroep lopen verder in 2022 waar de plaatsingsvoorwaarden van de verkeersborden en de wegmarkeringen verder onder de loep worden genomen.

In het Verkeersveiligheidsplan staat de actieve weggebruiker centraal. Met het afwegingskader voor het invoeren van 30 km/u op gewest- en gemeentewegen binnen de bebouwde kom stimuleren we de wegbeheerders (AWV en lokale wegbeheerders) om dat ook te doen, en bieden we een houvast bij het bepalen van geloofwaardige snelheidsregimes.

Eind 2021 werd de omzetting van de EU-richtlijn 2019/1936 betreffende het beheer van de verkeersveiligheid van weginfrastructuur afgerond met het decreet tot wijziging van het decreet van 17 juni 2011 betreffende het beheer van de verkeersveiligheid van weginfrastructuur. De belangrijkste wijzigingen betreffen de aanpassing van het toepassingsgebied van de richtlijn 2008/96/EG, o.a. door de uitbreiding naar autosnelwegen en andere hoofdwegen die geen deel uitmaken van het TEN-T-netwerk, de wijziging van de procedures van een reactieve naar een proactieve en risico gebaseerde verkeersveiligheidsbeoordeling van het wegennet met meer aandacht voor de actieve weggebruikers. In 2022 wordt hieraan verder gewerkt zodat de omgezette richtlijn ook in de praktijk wordt toegepast in Vlaanderen.

In het kader van het Europese Baseline project, gecoördineerd door VIAS, volgden we in 2021 specifiek de gedragsmeting rond snelheid op voor Vlaanderen. In de herfst van 2021 konden de metingen, met een jaar vertraging omwille van corona, op een betrouwbare manier uitgevoerd worden. Momenteel wordt de verzamelde data verwerkt en geanalyseerd. De eerste resultaten worden verwacht tegen de zomer van 2022.

Verder werden in 2021 de evaluatiestudie naar de verkeersveiligheidseffecten van de wijziging van het standaard snelheidsregime van 90 km/u naar 70 km/u buiten de bebouwde kom en de evaluatiestudie van het Actieplan Verkeerslichten opgestart. Beide studies worden in de loop van 2022 afgerond.

4.2. Verminderen van de conflictzones, in het bijzonder voor de kwetsbare weggebruiker

Om het aantal verkeersslachtoffers op gewest- en snelwegen terug te dringen, wordt er versneld werk gemaakt van verkeersveilige (her)inrichtingen van fietspaden en wegen, o.a. via de aanpak van **gevaarlijke punten** en het verkeersveiliger maken van **schoolomgevingen en -routes**.

Stand van zaken gevaarlijke punten (historisch):

- 785 projecten afgerond;
- 6 projecten in uitvoering;
- 8 projecten aanbesteed;
- 6 projecten in voorbereiding.

In de dynamische lijst gevaarlijke punten wordt een hoger gewicht toegekend aan ongevallen met actieve weggebruikers. Stand van zaken dynamische lijst 2021 gevaarlijke punten:

- 111 projecten waar er werken uitgevoerd werden;
- 20 projecten in uitvoering.

In 2021 voerde AWW volgende ingrepen uit:

- 26 quick win projecten afgerond voor de dynamische lijst 2021;
- 6 uitgebreide ingrepen gerealiseerd voor de dynamische lijst 2021;
- voor 6 oude' gevaarlijke punten is er een vastlegging.

Verder werden in 2021, via de relancemiddelen, 38 lokale subsidieaanvragen goedgekeurd en vastgelegd voor in totaal 81 verkeersveilige schoolroutes op gemeentewegen.

Voor het in kaart brengen van knelpunten op schoolroutes op gewestwegen, werd er begin 2021 een rondvraag gehouden bij alle steden en gemeenten. Dit resulteerde in een lijst van 868 unieke knelpunten die AWW zal wegwerken. In 2021 werden er 71 punten aangepakt via quick wins en 8 via een grotere structurele ingreep.

In 2021 is het team verkeersveiligheidsbeleid ook aan de slag gegaan met gegevens over de subsidieregeling veilige schoolomgevingen (mei 2019 - juli 2021). Het verkennend rapport omvat een situering van de tot nu toe hierover uitgevoerde doorlichtingen en een operationele analyse van de ingediende subsidieaanvragen, om de middelen zo optimaal mogelijk in te zetten voor meer verkeersveiligheid in het woon-schoolverkeer.

Samen met AWW blijven we nagaan in welke mate *in-car* data kunnen bijdragen tot de identificatie van grijze punten. In dit kader worden de mogelijkheden afgetoetst met voertuigconstructeurs.

Op 28 mei 2021 werd het **MIA**-besluit goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het gaat om een tijdelijke regelluwe experimenteerzone in het Vlaams Gewest voor kleine infrastructuurwerken om gevaarlijke punten op gewestwegen versneld aan te pakken en het gebruik van de fiets te bevorderen. Partners zijn AWW, Confederatie Bouw Limburg, PXL Limburg en IMOB (U Hasselt).

In november ging MIA officieel in Limburg van start met een eerste werf in Herk-de-Stad. In totaal zullen er in Limburg op een 50-tal locaties werken worden uitgevoerd door AWW. Het IMOB van de U Hasselt startte in 2021 met 3 concrete onderzoeksprojecten in de Limburgse MIA-proeftuin die de verkeersveiligheid op onveilige punten structureel en op korte termijn zullen verhogen door de inzet van innovatieve technologieën: burgerparticipatieplatform verkeersveiligheid, verkeersveiligheidsanalyse met drones en proactieve conflictanalyse met vaste camera's. Deze zullen in 2022 – 2023 verder vorm krijgen. Onderzoekers van PXL begeleiden de nieuwe MIA-aanpak en konden – in overleg met alle betrokken stakeholders – al de eerste succesvolle strategieën uittekenen voor Hoppinpunt- en PCV-processen.

Ook in West-Vlaanderen worden MIA-proeftuinen opgezet. Het Datalab van het Departement MOW detecteert en registreert er, met behulp van Artificiële Intelligentie (AI), de 'bijna ongevallen' of verkeersconflicten die zich voordoen, met extra aandacht voor de fietsers. En ook AWV rondde de eerste werken af op het terrein

De bestaande **verkeersveiligheidsmonitor**, die voornamelijk gebaseerd is op de ongevallencijfers, wordt sinds eind 2021 uitgebreid met het oog op de rapportering over de uitvoering van het Verkeersveiligheidsplan. Hierbij is er aandacht voor de opvolging van de streefcijfers, KPI's en de 37 maatregelen. Een eerste versie van de vernieuwde rapportage werd intussen uitgewerkt in het kader van de semestriële voortgangsrapportering over het verkeersveiligheidsplan (februari 2022).¹ In de toekomst zal dit nog verder verfijnd en geautomatiseerd worden, en zal er ook meer aandacht zijn voor de Europese KPI's die ook zijn opgenomen in het verkeersveiligheidsplan (o.a. de resultaten van de gedragsmeting snelheid).

4.3. Verbeterde controle en handhaving

Eind 2021 waren er 240 **trajectcontroles** technisch klaar voor gebruik (27 op snelwegen, 213 op gewestwegen), 140 van de 240 trajectcontroles end-to-end in dienst (inclusief verwerking overtredingen) en 121 trajectcontroles in opbouw (5 op snelwegen, 116 op gewestwegen).

Bovendien werden in 2021 2 nieuwe modulaire installaties voor de controle op overlading (van de aslast) en tussenafstand/inhaalverbod gerealiseerd als testsites.

Zowel vanuit technische keuring als homologatie werd regelgeving voorzien die de voertuigveiligheid ten goede zal komen. In uitvoering van Richtlijn 2014/45 werd de invoering van technische keuringen voor motorfietsen, driewielers en vierwieler bij overdracht (bv. verkoop) en na ongeval vormgegeven. Het betreffende besluit van de Vlaamse Regering werd medio 2021 principieel goedgekeurd. Ondertussen is het besluit van de Vlaamse Regering definitief goedgekeurd en zal het in werking treden op 1 januari 2023.

Daarnaast is actief gewerkt (in overleg met de sector en de oldtimerverenigingen) aan een aangepaste oldtimerkeuring met de bedoeling deze in het najaar van 2022 in te laten gaan. Om de kwaliteit van de homologaties te verzekeren, werden strafrechtelijke sancties en administratieve maatregelen voorzien om inbreuken op verordeningen EU 167/2013, EU 168/2013 en EU 2018/858 te bestraffen. Het definitieve besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2021 gaat daarbij verder dan het Europees kader door o.a. het toepassingsgebied van de sancties voor technische diensten en marktdeelnemers uit te breiden tot de nationale typegoedkeuring en de individuele goedkeuring.

Tot slot werd het reglementair kader begin 2022 definitief goedgekeurd om vanaf juli 2023 bij de technische keuring de werking van het uitlaatemissieregelsysteem doeltreffend te controleren en roetfilterfraude op te sporen via een nieuwe testmethode voor dieselmotorvoertuigen van categorieën M1 (personenvoertuigen) en N1 (lichte vracht) met een euronorm 5a of hoger. Ook werd samen met de minister bevoegd voor Leefmilieu een conceptnota 'De handhaving van voertuigemissies' voorgelegd.

¹ De voortgangsrapportering is te raadplegen via:

https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1651056126/Semestriële_voortgangsrapportering_VPV_-_februari_2022_s1snfh.pdf

4.4. Geactualiseerd verkeersveiligheidsplan

Conform het decreet basisbereikbaarheid werd het vorige verkeersveiligheidsplan na 5 jaar geactualiseerd. Met het nieuwe Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen 2021 - 2025 en de daarin opgenomen 37 maatregelen wil de Vlaamse regering een nieuw elan aan de invulling van het verkeersveiligheidsbeleid geven en de verkeersveiligheidscijfers opnieuw in de goede richting laten evolueren. De link met de actieve weggebruiker, voetganger en fietser, is daarbij de rode draad in het verkeersveiligheidsplan.

In het kader van de onderzoeksagenda verkeersveiligheid werden in het jaar 2021 3 evaluatiestudies opgestart:

- Evaluatie vernieuwde rijopleiding voor behalen rijbewijs categorie B;
- Evaluatie wijziging algemene snelheidsbeperking van 90 km/u naar 70 km/u buiten de bebouwde kom;
- Evaluatie 'Actieplan Verkeerslichten' naar verkeersveiligheidseffecten.

Deze studies worden allen gefinaliseerd in 2022.

Begin 2021 werd het Jaarrapport Verkeersveiligheid over de ongevallendata van 2019 afgewerkt en gepubliceerd. Voor het eerst werd ook gewerkt met een grafische samenvatting voor het bredere publiek. Beide documenten zijn gepubliceerd op de website <https://www.vlaanderen.be/verkeersveiligheidscijfers>.

In het vierde kwartaal van 2021 werd ook gestart met de analyse en opmaak van het jaarrapport verkeersveiligheid over de ongevallencijfers van 2020. In dit jaarrapport is er uiteraard ook aandacht voor de gevolgen van de coronacrisis op de ongevallencijfers. Dit jaarrapport werd begin 2022 afgewerkt en gepubliceerd op <https://www.vlaanderen.be/verkeersveiligheidscijfers>.

5. SD 5: MOTIVEREN EN PRIKKELN TOT GEDRAGSVERANDERING EN EEN NIEUWE MOBILITEITS- EN LOGISTIEKE CULTUUR

5.1. De omslag maken naar een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur

Om een *mental shift* te bewerkstelligen van de weg naar de binnenvaart, hebben we een sterk waterwegproduct nodig. Ook in 2021 investeerden we aanzienlijk in watergebonden infrastructuur (o.a. verhoging van de bruggen over het Albertkanaal, Seine-Schelde, Dender). Verder werden extra middelen (3 miljoen euro) voorzien voor de realisatie van kaaimuren (zie ook punt 3.2).

Daarnaast willen we ook met LZV's bijdragen aan een nieuwe logistieke cultuur en zo de efficiëntie en duurzaamheid van het transport verhogen (zie punt 3.1.).

5.2. Het gebruik van vervoersnetwerken op een efficiënte manier beprijsen

Zoals reeds in punt 2.2. vermeld, werden er stappen vooruit gezet om te komen tot uniforme tarieven voor het openbaar vervoer nl. een geïntegreerd tarief tussen het kern- en aanvullend net en het vervoer op maat en een verdeelsleutel voor de inkomsten tussen kern- en aanvullend net en het vervoer op maat.

6. SD 6: NAAR EEN SLIMMERE EN INNOVATIEVERE INFRASTRUCTUUR

6.1. Naar een ITS-plan voor Vlaanderen

De Europese Commissie verplicht België om een Nationaal Toegangspunt (NAP) voor veiligheidsgerelateerde verkeersinformatie (SRTI), realtime verkeersinformatie (RTTI), informatie voor veilige en beveiligde parkeerplaatsen voor vrachtwagens en bedrijfsvoertuigen (SSTP) en multimodale reisinformatie (MMTIS) op te richten. Twee jaar geleden werd het NAP voor MMTIS gelanceerd. In 2021 werd gestart met het voorbereiden van een samenwerkingsovereenkomst tussen de Belgische staat, de 3 gewesten en het Nationaal Geografisch instituut

(NGI). Het bestaande 'transportdata.be'-portaal werd uitgebreid voor SRTI, RTTI en SSTP (realisatie op 19/04/2022). Het NGI staat in voor de verdere ontwikkeling en het beheer van het portaal.

6.2. Inzetten op een slim, innovatief en duurzaam wegennetwerk

AWV coördineert het **Mobilidata-programma**, gericht op de grootschalige commerciële uitrol van C-ITS technologieën en infrastructuur in Vlaanderen.² De kern van het Mobilidata-project is om verkeersveiligheid, -doorstroming en -emissies in Vlaanderen te verbeteren door innovatieve verkeersoplossingen te creëren. Binnen het programma worden verschillende projecten uitgevoerd.

In 2021 werd de opdracht voor het ontwikkelen van de 'Mobilidata core' gegund aan het consortium o.l.v. BeMobile. Onder de 'Mobilidata core' zal de benodigde technische architectuur worden opgezet om C-ITS diensten (o.a. waarschuwing voor slipgevaar of voor aankomende hulpdiensten) te realiseren.

Vorig jaar startte men ook met de voorbereidingen voor de uitrol van iVRI's. Er werd een samenwerking opgezet tussen Vlaanderen en Nederland, nl. de digitale iVRI-teststraat, met als doel alle iVRI-componenten en de daarop aansluitende diensten in één geïntegreerde testomgeving goed te keuren en te certificeren.

Verder rondde Imec in 2021 een aantal onderzoeks- en ontwikkelingstrajecten af, zoals de 'mobiele rateltikker-applicatie' (hoe technologie kan helpen bij het oversteken van kruispunten voor blinden en slechtzienden), de '24 uren zone' (hoe fietsparkeren aan treinstations kan worden geoptimaliseerd), en 'peleton compagnon' (hoe groep fietsers zich kenbaar kan maken aan andere weggebruikers).

Eind 2021 werd ook de beleidsondersteunende *use case* 'slimme leefmilieu- en mobiliteitsindicator' ontwikkeld (incl. validatietesten) door ADV, waardoor ANPR-data van de federale politie kunnen worden opgeslagen.

Het Mobilidata-project is op schema, met begin 2022 de eerste integratietesten en later dit jaar een (voorlopige) validatie van een 'minimaal werkend product'. Heikel punt blijft het bekomen van de nodige toelatingen om, eventueel, in 2023 testen en validatie op te zetten in reële omstandigheden (op de openbare weg).

Voor de uitwerking van een nieuwe, robuuste samenhangende **wegcategorisering** is er in 2021 binnen de regionale mobiliteitsplannen door de vervoerregio's verder gewerkt aan de ontwerpselectie van het hoofdwegennet (EHW en VHW) en dragend wegennet (RW en IW). De selectie van het hoofdwegennet (Europese Hoofdwegen (EHW) en Vlaamse Hoofdwegen (VHW)) wordt binnenkort voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Ook aan de terminologie en invulling van het vrachtroutenetwerk (VRN) werd verder gewerkt.

Voor wat betreft de inrichtingsprincipes voor het dragend wegennet werd er een brochure opgemaakt die dient als visiedocument. In de zomer van 2021 werd ook de werkgroep inrichtingsprincipes voor het lokaal wegennet opgestart.

6.3. Een slim, innovatief en duurzaam waterwegennetwerk

De Vlaamse Waterweg bleef in 2021 inzetten op digitale dienstverlening, wat een duidelijke meerwaarde voor de klant betekende. De uitbouw van het E-loket illustreert dit. Daarnaast wil Vlaanderen inzake binnenvaart een voorloper zijn op het vlak van innovatie en duurzaamheid. DVW trad onder meer op als facilitator bij proefprojecten inzake geautomatiseerd varen, waarbij het alle goedgekeurde projecten mee begeleidde. Op de Vlaamse waterwegen werd ook het innovatieve BinnenvaartInnovatie(BVI)-programma verder uitgerold, bestaande uit Smart

² Infrastructuur en technologie die voldoende ontwikkeld zijn om de opschaling en uitrol binnen een bredere context te rechtvaardigen.

Shipping, Smart Logistics en Smart Administration. Zo speelde DVW een belangrijke rol in het synchro-modale transportlandschap. Via het BVI-programma zette DVW verdere stappen naar een groenere en efficiëntere transportmodus. Hierdoor zullen schepen energiezuiniger, veiliger en efficiënt varen en zal de scheepvaart ook transparanter en aantrekkelijker worden. De waterweginfrastructuur zal verder sterk mee evolueren met geautomatiseerde schepen om zo de transitie naar scheepvaartsturing te ondersteunen.

Binnen het organisatiebrede programma afstandsbediening werd ingezet op een veelheid aan projecten gelinkt aan de einddoelstelling om in 2032 alle beweegbare kunstwerken op afstand te bedienen. Hierbij betrok en informeerde DVW de binnenvaartsector en andere gerelateerde overheden.

Er werd in 2021 gewerkt aan het afstandsbedieningsklaar maken van diverse kunstwerken conform het implementatieplan. De trajecten voor de bouw van de drie shared services gebouwen, waarbinnen de drie centrales voor afstandsbediening komen, werden verdergezet waarbij de indienstneming tegen het einde van deze legislatuur wordt vooropgesteld. Het opleidingsprogramma op de AWATAR-simulator kreeg verder vorm. De organisatorische intekening van de centrales van de toekomst werd verder uitgewerkt (met aandacht voor de nodige functies, werkinstructies, praktische werkorganisatie, werkroosters, etc.)

6.4. Naar een innovatief fietsnetwerk

Met het oog op veiliger en vlotter verkeer zetten we in op de realisatie van meer slimme verkeerslichten (cf. actieplan slimme verkeerslichten) en geconnecteerde verkeerslichten (cf. Mobilidata-programma) (zie punt 1.1. en 6.2.).

7. SD 7: AANDACHT VOOR EEN EVENWICHTIGE EN DUURZAME MULTIFUNCTIONALITEIT VAN ONS TRANSPORTNETWERK

7.1. De recreatieve en toeristische troeven van Vlaanderen mee versterken

Voor wat betreft het Fietsbeleidsplan streeft DVW ernaar om jaarlijks 11 miljoen euro aan projecten voor te bereiden met oog op veiliger fietsverkeer (o.a. herstellen jaagpaden, optimaliseren fietsinfrastructuur bij de (her)bouw van bruggen, vervolledigen van het fietsnetwerk). In 2021 werd deze ambitie meer dan waar gemaakt.

7.2. Naar een integrale klimaataanpak en een vermindering van de milieudruk en het energieverbruik

In 2021 kwam de volle bevoegdheid van Clean Power for Transport (CPT) naar MOW en werd er verder werk gemaakt van de uitrol van laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen. Voor de centrumsteden werden potentieelkaarten opgesteld ter voorbereiding van de uitrol op het openbare domein, voorzien in 2022. Voor alle andere lokale besturen werd er een behoefteanalyse gemaakt van het aantal nodige CPE tegen 2025. Er werd ook een grote opdracht gegund om de concessies die in de markt gezet zullen worden voor de uitrol van normale laadpunten in de stads- en dorpskernen, te onderbouwen. Verder werd er 8,2 miljoen euro voorzien voor een subsidie van 9798 (semi-)publieke laadequivalenten op privaat domein. Daarnaast werd er 5,4 miljoen euro toegekend via een call voor publieke ultrasnelladers op 49 locaties langs de grote verkeersassen. Hiermee willen we een netwerk creëren waarop elke 25km ultrasnellaadinfrastructuur beschikbaar is, zodat de burger onderweg altijd snel en dichtbij kan laden. Naast vele regelgevende initiatieven (o.a. Besluiten, CPT-decreet), werd ook de CPT-Visie 2030 gepubliceerd.

Om een versnelling hoger te schakelen op vlak van de vergroening van het openbaar vervoer, werd met De Lijn een realistisch vergroeningsplan uitgewerkt

om emissievrij te rijden in VL stadskernen tegen 2025 en in heel VL tegen 2035. Het plan omvat drie pijlers: vergroening eigen vloot De Lijn, vergroening stelplaatsen en vergroening bij pachters. In dit kader werd in 2021 een eerste bestelling voor 60 e-bussen geplaatst bij Van Hool en VDL. Het raamcontract laat een afname toe tot in totaal 350 e-bussen. De bussen zullen, afhankelijk van de productie, vanaf eind 2022, gefaseerd geleverd worden. Daarnaast werd werk gemaakt van de uitvoering van de studies voor de aanpassingen van de eerste drie stelplaatsen voor elektrische bussen (Kortrijk, Genk Winterslag en Gent Destelbergen).

Verder werd in 2021, conform de lichtvisie voor snelwegen en gewestwegen, 84,5 miljoen euro geïnvesteerd in de ledverlichting langs de gewestwegen. De geselecteerde aannemers beginnen in de zomer aan de uitrol op het terrein (door materiaalschaarste werd de voorbije maanden eerst een voorraad aangelegd om dan van start te kunnen gaan). Dit heeft geen effect op totaalduur van het project.

7.3. Vlaanderen beveiligen tegen overstromingen en droogterisico

Onder het **Masterplan kustveiligheid** valt o.a. de bescherming van onze kust tegen overstromingen door een versnelde aanpak van zandopspuitingen. Er wordt ook ingezet op een geoptimaliseerde bagger- en stortstrategie voor de instandhouding van de vaarpassen op zee, met inbegrip van de voorhaven van Zeebrugge, en op het garanderen van de toegankelijkheid van de Scheldehavens via de Scheldemonding. De bescherming van het achterland tegen overstromingen vanuit de zee via de Vlaamse kusthavens wordt verder aangepakt door het uitvoeren van de harde maatregelen uit het Masterplan Kustveiligheid.

Het project **Kustvisie** onderzoekt welke aanpak nodig is om onze kust en het achterland ook op lange termijn stapsgewijs te beschermen tegen een zeespiegelstijging tot 3 meter. Op basis van wetenschappelijke inzichten en verder onderzoek wordt met alle betrokkenen een strategisch plan uitgewerkt, een soort van 'routekaart' met klimaatscenario's en bijhorende ruimte voor maatregelen.

In juni 2021 werd door de Vlaamse Regering beslist om af te stappen van de procedure van Complexe Projecten. De opmaak van een Kustvisie vraagt namelijk maatwerk, gezien de verre tijdshorizon. Er werd daarom gekozen om via een co-creatietraject te werken. Hiervoor werd een nieuw bestek uitgeschreven dat uiteindelijk gegund werd aan het consortium Hoogtij(d). In het najaar 2021 werd het traject opgestart. In de eerste 'werkbanken' met stakeholders werden de doelstellingen en evaluatiecriteria voor de alternatieven besproken en gevalideerd. Tegen 2023 worden de alternatieven voor ruimte van kustbescherming verder vormgegeven en de kansen en effecten van ieder alternatief onderzocht, om zo te komen tot het best mogelijke toekomstperspectief voor onze kust. Alle stakeholders krijgen de kans om hieraan mee te werken via thematische, geografische en plenaire werkbanken en/of via een klankbordgroep.

Met een vernietigende kracht trok afgelopen zomer een **waterbom** door ons land die vooral het zuiden en oosten van België trof. Ook in Vlaanderen steeg het water tot extreme hoogtes op zowel bevaarbare als onbevaarbare waterlopen. Daarom liet ik de DVW, samen met de diensten van het Waterbouwkundig Laboratorium van het DMOV en VMM, een simulatie ('wat als') maken van de impact van een vergelijkbare waterbom in Vlaanderen. Ingeval een neerslagscenario met 230 mm neerslag, vergelijkbaar met de neerslag die in juli 2021 viel in de Vesdervallei, zouden circa 86.000 woningen getroffen worden en zou de totale schade oplopen tot 8,1 miljard euro. Het is dus belangrijk om te kijken hoe we Vlaanderen nog beter kunnen voorbereiden op dergelijke weersfenomenen. Het project 'Ruimte voor de Maas' kan hierbij beschouwd worden als een goed voorbeeld op vlak van waterbeveiliging, landschap, natuur en recreatie. Het multidisciplinair expertenpanel o.l.v. Henk Ovink gaat nu verder aan de slag met deze resultaten zodat we tegen de zomer 2022 aan de slag kunnen met de eerste beleidsaanbevelingen.

Het openbaar onderzoek van het derde **Vlaamse stroomgebiedbeheerplan 2022-2027** liep van midden september 2020 tot midden maart 2021. De bezwaren en nodige aanpassingen aan het ontwerp werden verwerkt, het ontwerp wordt binnenkort door de Vlaamse Regering vastgesteld. In dit ontwerp van derde Vlaams stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 zitten ook het tweede Vlaamse overstromingsrisicobeheerplan 2022-2027, het eerste Vlaamse waterschaarste- en droogterisicobeheerplan 2022-2027 en het eerste sedimentbeheerconcept 2022-2027 geïntegreerd.

Wat het **Actieplan Droogte en Wateroverlast** betreft, is in 2021 gewerkt aan beleidsondersteunende instrumenten (o.a. water-balansmodel Vlaamse waterwegen, watersysteemstrategie voor waterlopen in de ruime Gentse regio, economische impact laagwater op binnenvaartsector). Binnen het **'Blue Deal'** project werden een aantal projecten voorbereid om zuiniger watergebruik aan sluizen te bewerkstelligen (droogteperiodes) en vaste pompinstallaties (Durme, Kanaal Brussel Charleroi) te voorzien om wateroverlast te beperken.

Op het vlak van **waterbeheersing** – zowel bij wateroverlast als bij droogte – is in 2021 binnen het programma 'Sigma' de ontpoldering Groot Schoor te Hamme in werking getreden. Van het totale Sigmaplan is tot op heden ca. 43% van alle Sigmagebieden ofwel in uitvoering ofwel reeds in werking. De overige projectgebieden worden verder voorbereid. Om het overstromingsrisico in de Dendervallei te verminderen, werd een 'Strategisch Plan Ruimte voor Water Dendervallei' opgemaakt. De realisatie van de vernieuwing van andere stuwen dan Geraardsbergen en Aalst is verder voorbereid (Denderleeuw, Pollare).

8. SD 8: EXPERTISE DELEN EN NIEUWE SAMENWERKINGEN AANGAAN

8.1. Een gebiedsgerichte samenwerking binnen de vervoerregio's

De **Vlaamse Mobiliteitsvisie 2040** werd op 9 juli 2021 door de Vlaamse Regering definitief goedgekeurd. Om de afstemming met de regionale mobiliteitsplannen te vergemakkelijken, werd een inspiratiecanvas uitgewerkt, ondersteund door een breed toegankelijke visuele samenvatting van de Vlaamse Mobiliteitsvisie.

Op 26 november 2021 keurde de Vlaamse Regering ook de vierde strategie duurzame ontwikkeling goed. Het operationele luik hiervan bevat de zeven transitieprioriteiten, waaronder de transitie mobiliteit waarbij de focus deze legislatuur ligt op het uitzetten en realiseren van mijlpalen om de doelstellingen van de Mobiliteitsvisie 2040 in de praktijk te brengen, dit in dialoog met alle betrokken stakeholders en beleidsdomeinen. Ter voorbereiding van dit traject werden de verschillende versnellers in beeld gebracht die relevant zijn voor het realiseren van de Mobiliteitsvisie 2040.

8.2. Vlaamse betrokkenheid op Europees en internationaal niveau vergroten

De COVID-pandemie had een grote impact op de internationale samenwerking in 2021. Bilateraal ontstond er wel een wisselwerking met het netwerk van de Diplomatiek Vertegenwoordigers van Vlaanderen. Ook werd er waar mogelijk verder gewerkt aan de samenwerking met UNECE, ITF en Mekong Riviercommissie via virtuele events en contacten. De ondertekening van de hernieuwde *Letter of Intent* met Colombia verschoof naar het voorjaar van 2022, maar werd voorbereid in 2021.

Daarnaast werd er een subsidie van 206.250 euro toegekend aan APEC – Antwerp / Flanders Port Training om buitenlandse partners toe te laten hier een opleiding te volgen.

In 2021 lanceerde de **Europese Commissie** een aantal belangrijke wetgevende pakketten met relevantie voor MOW. In het kader van de Europese klimaatdoelstellingen en de EU-strategie voor duurzame en slimme mobiliteit werd

in juli 2021 het *'fit for 55'*-pakket gelanceerd, met o.a. voorstellen inzake de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen en duurzame brandstoffen voor de lucht- en scheepvaart. Daarnaast werd de publicatie van het *'Efficient and green mobility'*-pakket in december 2021 – met o.a. de herzieningen van de TEN-T verordening en de ITS richtlijn – van nabij opgevolgd. Er werd tevens verder werk gemaakt van de optimalisering van de interne EU-werking van het Beleidsdomein MOW. De bestaande digitale SharePoint-tool voor de EU-processen standpuntbepaling en omzetting van EU-regelgeving werd verfijnd en uitgebreid. Tot slot werden in het najaar van 2021 de voorbereidingen voor het EU-Voorzitterschap in 2024 binnen MOW opgestart.

Op het vlak van **EU-financiering** werden de investeringen in het kader van het Europees relancefonds nauw opgevolgd, evenals de verschillende nieuwe enveloppes en subsidiemogelijkheden in het kader van het nieuwe Meerjarig Financieel Kader 2021-2027. Voor MOW-investeringsbehoeften op het gebied van infrastructuur werd ingezet op de 2021 subsidieoproep van het *Connecting Europe Facility* (CEF) Transport programma om ook in de nieuwe financiële periode zoveel mogelijk EU-middelen naar Vlaanderen te halen, met bijkomende aandacht voor vergroening, digitalisering en weerbaarheid van infrastructuur t.a.v. de klimaatgevolgen. Er werden 19 projecten ingediend, waarvan 9 vanuit de publieke sector met betrokkenheid van MOW.

Daarnaast werd er verder gewerkt aan de **Nieuwe Sluis Terneuzen**. Op 1 oktober 2021 is de sloop van de (oude) Middensluis gestart. In een eerste fase zijn de brugdekken ontmanteld. In maart 2022 kon worden overgegaan tot het 'ploffen' van het eerste gedeelte van de westelijke wand van de Middensluis. In de nieuwe Dienstenhaven werd een nieuwe dienstensteiger en dienstenbrug ten behoeve van de nautische dienstverleners geïnstalleerd. Er werd inmiddels ook gestart met het nieuwe gebouw bij de Dienstenhaven, en in een latere fase zal ook de bouw van het nieuwe Bediengebouw worden opgestart.

Bij verschillende uitvoeringsactiviteiten werden historische verontreinigingen (o.a. PFAS/PFOS, glauconiethoudend zand, minerale oliën) aangetroffen in de ondergrond. Op basis van het voor het project beschikbare asset management van de RWS-beheerder was de omvang en impact van deze hindernissen in de ondergrond moeilijk in te schatten, laat staan voldoende te mitigeren. Samen met COVID heeft dit voor een aanzienlijke druk op enerzijds de realisatieplanning en eindoplevering en anderzijds de meerkosten en het risicobudget gezorgd.

In 2021 werden samenwerkingsakkoorden afgesloten ter uitvoering van de actualisatie van de MKBA van het **3RX project**. Enerzijds een trilateraal samenwerkingsakkoord tussen België, Nederland en Duitsland, anderzijds een bilateraal samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en de federale overheid. Beide samenwerkingsakkoorden omvatten afspraken omtrent de financiering en uitvoering van de studie (Vlaanderen draagt de helft van de Belgische kosten). De opdracht werd aanbesteed via een Europese procedure aan het consortium rond Transport & Mobility Leuven.

In 2021 werd een belangrijke stap gezet voor **Rail Ghent Terneuzen**. In februari werd een intentieverklaring getekend, door Nederlandse, Vlaamse, Belgische en lokale partijen in samenspraak met de nationale spoorinfrastructuurbeheerders. De ondertekenaars gaan gezamenlijk plannen uitwerken voor een betere spoorontsluiting in North Sea Port tussen Gent en Terneuzen. Ze beogen hierbij drie infrastructuurprojecten: een nieuwe verbinding op de oostoever tussen het Nederlandse Axel en het Belgische Zelzate, een nieuwe zuid-oostboog in het spoor ten oosten van de Sluiskilbrug, en de uitbreiding en ontsluiting naar het noorden van de spoorbundel aan het Kluizendok ('Zandeken').

Nederland en België/Vlaanderen voorzien samen 4 miljoen euro (50/50) voor de verdere planuitwerking van Rail Ghent-Terneuzen. De ondertekenaars zijn hoopvol dat Europa dit unieke grensoverschrijdende spoorproject mee financiert en zullen zich daarvoor gezamenlijk inzetten. Met de ondertekening van de

intentieverklaring kondigt zich een nieuwe fase aan in de projectontwikkeling: de nadere uitwerking van de plannen tot 2024. De intentieverklaring voorziet ook in afspraken voor de verdere invulling van het proces en criteria om keuzes te maken. Het Vlaams Gewest speelt momenteel een ondersteunende rol bij dit project.

8.3. Bestuurlijk samenwerken met de federale overheid en de andere gewesten

Het project NAPCORE (*National Access Point Coordination Organisation for Europe*) startte in 2021. Vlaanderen participeert hierin, samen met de FOD Mobiliteit en Vervoer en het Nationaal Geografisch Instituut. Vlaanderen nam, samen met de FOD Mobiliteit en Vervoer, deel aan de stuurgroep meetings. Eind 2021 werd het werkprogramma en communicatieplan voorgesteld en goedgekeurd. Vlaanderen (AWV) neemt actief deel in de werkgroepen rond standaardisatie, namelijk DATEX II en TN-ITS.

8.4. Samenwerken in quadruple-helix verband

Ook in 2021 werd voor heel wat mobiliteitsprojecten en -uitdagingen (o.a. Verkeersveiligheidsplan, MIA, Kustvisie, 'wat als' scenario waterbom, Noord-Zuid Limburg) een nauwe samenwerking aangegaan met verschillende stakeholders uit de private sector, de onderzoekswereld, maatschappelijke actoren en andere overheden, met oog op een breed draagvlak.

8.5. De vinger aan de pols houden

Het veldwerk voor het Onderzoek Verplaatsingsgedrag (OVG) 6 werd in oktober 2021 opgestart. Dit loopt nog tot september 2022.

In 2021 werd de eerste fase van de webinterface van de strategische verkeersmodellen ontwikkeld. Concreet werd er een interface gebouwd om basisgegevens- en resultaten uit de strategische personenmodellen online te kunnen bevragen. Doel van deze ontwikkelingen is het automatiseren van het aanreiken van basisgegevens en resultaten uit de strategische verkeersmodellen met het oog op het ontlasten van het team verkeersmodellen. In 2022 zal de interface in gebruik worden genomen en zal de 2de fase worden ontwikkeld met oog op een stroomlijning en klantvriendelijker procedure voor het aanvragen van doorrekeningen met een verkeersmodel in beheer van het team verkeersmodellen.

Voor de subsidiëring van mobiliteitsprojecten werd er een evaluatie en beleidsaanbevelingen uitgewerkt door externe consultants

8.6. Linken leggen met andere Vlaamse beleidsdomeinen

Rond PAS werd op Vlaams niveau, meer bepaald binnen het Departement Omgeving, gewerkt aan een 'programmatische aanpak stikstof' (PAS). De uitdaging bestaat erin om de Natura2000-gebieden te beschermen tegen te hoge stikstofdeposities, rekening houdend met de socio-economische impact (bv. op de vergunning van (aanpassingen aan) weginfrastructuur). Vanuit MOW werd hieraan meegewerkt. Dit leidde begin 2022 tot een voorstel dat recent op de Vlaamse Regering werd goedgekeurd.

8.7. Daadkrachtige samenwerking binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

In 2021 werd verder gevolg gegeven aan de transversale netwerking tussen de 7 MOW-entiteiten via de zogenoemde MCB-projecten en thematische kenniscellen.

Met het oog hierop werd in 2021 via de *change* werkgroep verder ingezet op de benodigde cultuurverandering. Ondertussen bestaat de community van 'Samen (net)werken' binnen MOW uit meer dan 500 personen. In 2021 werd ook een

dienstencatalogus door het change-team in de markt gezet, met o.a. een opleidingsaanbod, individuele coaching inzake het beheer van een MCB-project of kenniscel, intervisies (*peer-to-peer* coaching).

Doorheen 2021 kwamen de 7 kenniscellen binnen MOW (Personen, Goederen, Infrastructuurnetwerken, Knooppunten, Verkeersveiligheid, EU/Internationaal, Klimaat) op regelmatige basis digitaal samen. Er vond ook een strategische oefening plaats om de inhoudelijke werking van de kenniscellen tegen het licht te houden, met oog op de opmaak van concrete actieplannen.

De portfoliomanager rapporteerde maandelijks aan het MCB over de voortgang van de MCB-projecten via een portfolio dashboard. In 2021 werden 4 MCB-projecten afgerond, nl. de asset management-strategie, de implementatie van de datastrategie, het actieplan Intelligente Transportsystemen en de oplevering van het beleidsdomeinbrede Kennisplatform Infrastructuurwerken. Daarnaast werden ook 3 nieuwe projecten opgestart rond respectievelijk Minder Hinder, Natuur- en boscompensaties en de uitrol van de Asset management masterplannen. De MCB-projecten Basisbereikbaarheid, GIP, Vlaams Fietsbeleid, Toekomstverkenning 2040 en Management of Change kenden hun vervolg in 2021 met tussentijdse deliverables.

III. **TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN**

De Vlaamse Regering duidde klimaat, energie en lucht aan als transversale beleidsthema's. Ook het beleidsdomein MOW is gevat door het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) en het Luchtbeleidsplan (LBP) (zie OD 7.2. en 8.6.). Voor meer details verwijzen we daarom naar de toelichting bij de verschillende OD's.

Voor de opvolging van het VEKP en het LBP worden de indicatoren en tellingen aangeleverd die onder MOW vallen. Hierover wordt jaarlijks gerapporteerd via de sjablonen voor het VEKP en het LBP, die samen met de BBT worden opgesteld. Deze vormen belangrijke informatie voor de opvolging van de realisaties van zowel het VEKP als LBP, en worden ook gebruikt voor de internationale rapportering over deze plannen. Daarnaast is deze rapportage een instrument voor de opvolging van de perspectieven van de Mobiliteitsvisie 2040, onder andere gerelateerd tot het terugdringen van emissies.

Een uitgebreide rapportering omtrent de voortgang van alle maatregelen zal worden opgenomen in het VEKP-voortgangsrapport dat in de tweede helft van 2022 wordt geagendeerd op de Vlaamse Regering. Voor elke actie zal in het voortgangsrapport worden aangegeven welk budget hiervoor in 2021 werd voorzien.

We investeren vanuit ons beleidsdomein in een verdere modal shift voor zowel goederen als personenvervoer. Voor personenmobiliteit voeren we het decreet basisbereikbaarheid uit. In samenwerking met de vervoerregio's werken we de regionale mobiliteitsplannen uit die het aanbod aan duurzaam en veilig vervoer verder ontwikkelen. Cruciale elementen in deze ontwikkeling zijn Hoppinpunten, die het vlot en naadloos schakelen tussen verschillende modi faciliteren. Tegelijk zetten we in op de aanleg van fiets- en voetgangersnetwerken.

Voor de elektrificatie van transport zetten we in op nichevloten (taxi's, bussen en de eigen Vlaamse voertuigenvloot), bedrijfsvloten en de transitie naar zero-emissie. Met de uitvoering van het actieplan CPT wordt ingezet op de voorzieningen van laadinfrastructuur alsook op de vergroening van de vloot. Voor de binnenvaart zetten we in op vergroening door de uitrol van walstroom. Voor emissievrije stedelijke logistiek onderzoeken we de mogelijkheden een regelgevend kader voor stedelijke gebieden.

Eveneens zetten we aan de hand van slimme infrastructuur in op een vlotte en veilige afwikkeling van gemotoriseerd verkeer. Dit onder andere via slimme lichtenregeling, faciliteren van autonoom vervoer en uitvoering van het ITS actieplan. Via monitoring, modellering en evaluatie van de mobiliteitscijfers stemmen we de capaciteit van collectief vervoer op de vraag en bewaken we de voortgang van klimaat- en luchtdoelstellingen.

IV. **SAMENVATTING****TOTAAL – MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B**

(duizend euro)					
2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	293.916	37.295	0	3.840.405	3.260.169
2e BA-JR	293.916	37.295	0	4.097.966	3.597.379
BU	329.531	39.830	0	3.733.054	3.507.403

PROGRAMMA MD – REGIONALE LUCHTHAVENS

(duizend euro)					
2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	14	0	0	16.495	18.379
2e BA-JR	14	0	0	26.838	18.826
BU	22	0	0	18.572	16.054

PROGRAMMA ME – GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER

(duizend euro)					
2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	0	0	0	1.064.189	1.112.824
2e BA-JR	0	0	0	1.394.674	1.239.299
BU	0	0	0	1.232.507	1.219.161

PROGRAMMA MF – ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

(duizend euro)					
2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	2.598	0	0	829.452	831.631
2e BA-JR	2.598	0	0	1.101.489	947.530
BU	2.937	0	0	1.188.850	941.066

PROGRAMMA MH – WEGINFRASTRUCTUUR EN –BELEID

(duizend euro)					
2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	218.953	37.295	0	1.146.479	496.702
2e BA-JR	218.953	37.295	0	763.394	575.509
BU	205.275	39.830	0	407.395	412.291

PROGRAMMA MI – WATERINFRASTRUCTUUR EN –BELEID

(duizend euro)					
2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	72.351	0	0	783.790	800.633
2e BA-JR	72.351	0	0	811.571	816.215
BU	121.297	0	0	885.730	918.831

V. REGIONALE LUCHTHAVENS

1. LUCHTHAVENBELEID

Naast de nationale luchthaven in Zaventem, telt Vlaanderen met de luchthavens van Antwerpen, Oostende en Kortrijk-Wevelgem ook drie regionale luchthavens. Dit inhoudelijk structurelement focust op uitgaven gelinkt aan het vormgeven en uitvoeren van het beleid rond deze luchthavens.

1.1. Budgettair kader

LUCHTHAVENBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	100	650	647	300	650	498
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	100	650	647	300	650	498

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De VAK/VEK realisatie betreffende luchthavenbeleid ligt in lijn met de bij BA2021 voorziene budgetten.

Projecten 2021:

- Visienota Luchthavens

Het regeerakkoord voorziet in de opmaak van een visienota over de ontwikkeling van de luchtvaart de komende decennia. Het is de bedoeling dat een globale en gedragen visie over de luchtvaart in Vlaanderen wordt uitgewerkt. Het departement MOW zal zich hierin laten bijstaan door een externe dienstverlener.

In 2021 werd de externe dienstverlener aangesteld en is de opdracht van start gegaan. De middelen werden herverdeeld vanuit de provisie voor luchthavens, wat het verschil tussen de begrotingsuitvoering en de begrotingsaanpassing verklaart. De studie en de visienota zal in de eerste helft van 2022 afgerond worden.

- Fusie LOM's 2020-2021

De fusie van de LOM's werd gerealiseerd. Sinds september 2021 is de LOM Vlaanderen bevoegd voor de basisinfrastructuur op de luchthavens Antwerpen en Oostende-Brugge.

1.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgavenartikelen

MB0-1MDH2BA-WT – LUCHTHAVENBELEID

Korte inhoud

Het betreft werkingskosten in het kader van het luchthavenbeleid (studies, juridische ondersteuning, organisatie luchthavendag, subsidies,...).

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	100	650	647	300	650	498

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In 2021 werden op dit artikel werkingskosten i.k.v. het luchthavenbeleid aangerekend. Onder andere de studie voor de strategische visievorming en de juridische ondersteuning i.k.v. de fusie van de LOM's. Het extra benodigd budget voor de opmaak van een MKBA en strategische visie voor de Vlaamse regionale luchthavens werd voorzien via een herverdeling vanuit de provisie luchthavens.

2. UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS

Voor de uitbating van de regionale luchthavens ontvangen de uitbaters werkings- en investeringssubsidies vanwege het Vlaams Gewest.

2.1. Budgettair kader

UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2021	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ontvangsten	14	22	0	0	0	0
OW						
Toelagen	0	0	0	0	0	0

OI						
Overige OL, OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	14	22	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De gerealiseerde ontvangsten betreffen de concessievergoedingen van de luchthaven Kortrijk-Wevelgem aan het Vlaams Gewest voor 2021 en voorgaande jaren.

UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	15.171	14.920	14.920	15.171	15.170	12.551
Toelagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	15.171	14.920	14.920	15.171	15.170	12.551

Inhoudelijke toelichting:

De VAK/VEK realisatie betreffende de uitbating van de regionale luchthavens ligt in lijn met de bij BA2021 voorziene budgetten.

De uitgaven voor de subsidies aan de luchthavens zijn een gevolg van de contractuele bepalingen in de subsidieovereenkomst.

Voor de uitbating van de regionale luchthavens ontvangen de uitbaters (LEM Antwerpen, LEM Oostende-Brugge en NV ILKW) werkings- en investeringssubsidies vanwege het Vlaams Gewest. Aangezien de subsidieovereenkomst met de LEM's een looptijd had van 5 jaar en deze inmiddels verstreken is, wordt een nieuwe subsidieovereenkomst uitgewerkt.

Naast de recurrente subsidies voor personeel en werking, werden in 2021 volgende investeringssubsidies toegekend:

- **Luchthaven Oostende-Brugge**
 - o CP OPS
 - o Snelle interventiewagen
- **Luchthaven Antwerpen**
 - o Snelle interventiewagen
 - o EDX-scanner ruimbagage
 - o Metaaldetectieportiek
- **Luchthaven Kortrijk-Wevelgem**

- Handbagagescanner en portiek

2.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MDHACA-OW – UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS

Korte inhoud:

Het Vlaams Gewest geeft een deel van de gronden waarvan ze eigenaar is in concessie aan de luchthaven Kortrijk-Wevelgem. In de overeenkomst die afgesloten is met het oog op de oprichting van de beheersstructuur voor de regionale luchthaven Kortrijk-Wevelgem is afgesproken dat hiervoor een concessievergoeding wordt betaald aan het Vlaams Gewest waarvan het bedrag vervolgens jaarlijks wordt omgezet in een bijkomende subsidie aan de vennootschap die de luchthaven beheert.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	14	0	0
Uitvoering	22	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De gerealiseerde ontvangsten betreffen de concessievergoedingen voor 2021 en voorgaande jaren.

Uitgavenartikelen

MB0-1MDH2CA-WT – UITBATING REGIONALE LUCHTHAVENS

Volgende uitgaven werden geraamd bij de begrotingsopmaak 2021:

- Werkingssubsidie NV Internationale luchthaven Kortrijk-Wevelgem;
- Investeringsubsidie NV Internationale luchthaven Kortrijk-Wevelgem;
- Werkingssubsidie LEM Oostende-Brugge;
- Investeringsubsidie LEM Oostende-Brugge;
- Werkingssubsidie LEM Antwerpen;
- Investeringsubsidie LEM Antwerpen;

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	15.171	14.920	14.920	15.171	15.170	12.551

--	--	--	--	--	--	--

De uitvoeringscijfers in VAK van werkings- en investeringssubsidies op dit artikel liggen in lijn met de bij BA2021 voorziene budgetten.

Langs VEK zijde werd er 2.620 keuro minder gerealiseerd dan voorzien: dit is voornamelijk te verklaren door het doorschuiven van de betaalbehoefte in het kader van de toegekende subsidie aan de LEM Antwerpen voor de aankoop van een EDX scanner. De betaalbehoefte in het kader van aankoop van een snelle interventiewagen (voor LEM Antwerpen) en CP-OPS (Command Post Operations) voor de beide LEM's bleek in 2021 lager te liggen dan voorzien.

3. LUCHTHAVENINFRASTRUCTUUR

Het Vlaams Gewest staat mee in voor het beheer, het onderhoud en de duurzame ontwikkeling van de infrastructuur van de regionale luchthavens. Hierin speelt de luchthavenontwikkelingsmaatschappij Vlaanderen een vooraanstaande rol.

De LOM's investeren in de luchthaveninfrastructuur zodat deze blijft voldoen aan alle technische eisen (EASA).

3.1. Budgettair kader

LUCHTHAVENINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	8.360	97	0	98	97
Toelagen IS	1.224	2.908	2.908	2.908	2.908	2.908
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.224	11.268	3.005	2.908	3.006	3.005

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De VAK/VEK realisatie betreffende de werkings- en investeringstoelagen aan de LOM ligt in lijn met de bij BA2021 voorziene budgetten.

De afwijking van de realisatiegraad in VAK van de bij BA2021 vooropgestelde budgetten is te verklaren door het restsaldo op dit geruiterde provisieartikel en door het feit dat de aanwending op het provisieartikel (MB0-1MDH2DB-WT) via herverdeling in de loop van het begrotingsjaar gebeurt en hier dus niet opgenomen werd in de uitvoeringscijfers 2021 (zie toelichting onder begrotingsuitvoering van het betrokken begrotingsartikel).

Een lichte afwijking in VEK uitvoering op de investeringssubsidie aan de luchthaven Kortrijk-Wevelgem is te verklaren door het feit dat er bij BA2021 geen budget voorzien werd voor deze uitgave. Gezien de investeringsnoden van de luchthaven Kortrijk-Wevelgem voor het vervangen van de luchthavenomheining, werd er 98 keuro in VAK/VEK herverdeeld naar het artikel MB0-1MDH2DA-WT.

Het Vlaams Gewest staat mee in voor het beheer, het onderhoud en de duurzame ontwikkeling van de infrastructuur van de regionale luchthavens. speelt de luchthavenontwikkelingsmaatschappij Vlaanderen een vooraanstaande rol.

De LOM investeert in de luchthaveninfrastructuur zodat deze blijft voldoen aan alle technische eisen (EASA).

Projecten vastgelegd in 2021:

Luchthaven Antwerpen

- Overlaging startbaan

De geplande projecten op de Luchthaven Oostende-Brugge liepen vertraging op. De voorbereidende studies zijn lopende maar werden in 2021 nog niet gefinaliseerd.

De LOM's zullen deze investeringen financieren middels intering op hun saldo en middels een externe (marktconforme) financiering.

3.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgavenartikelen

MB0-1MDH2DA-WT – LUCHTHAVENINFRASTRUCTUUR

Op dit begrotingsartikel wordt de investeringssubsidie aan de luchthaven Kortrijk-Wevelgem voorzien.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	98	97	0	98	97

Inhoudelijke toelichting

Op dit artikel werd er initieel geen budget voorzien. Gezien de investeringsnoden van de luchthaven Kortrijk-Wevelgem voor het vervangen van de luchthavenomheining, werd er 98 keuro in VAK/VEK herverdeeld naar dit artikel.

MB0-1MDH2DB-WT – PROVISIE LUCHTHAVENS

Korte inhoud

Het betreft hier de provisie voor de luchthavens. De LOM Vlaanderen heeft de decretale en statutaire taak om de instandhouding van de basisinfrastructuur op de luchthavens te waarborgen. Het Gewest heeft begin jaren '90 sterk geïnvesteerd in deze infrastructuur. Heden dringt een grondige renovatie van de startbaan, de aprons en de taxiwegen zich op.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	8.262	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

8.262 keuro is het restsaldo op dit geruiterde provisieartikel na de in de loop van het begrotingsjaar doorgevoerde herverdelingen voor een bedrag van 397 keuro ter dekking van investeringsnoden van ILKW en de uitgaven in het kader van opmaak van een MKBA en strategische visie voor de Vlaamse regionale luchthavens. Het bedrag van 8.262 keuro zal komende jaren aangewend worden voor investeringen in de luchthavens.

MB0-1MDH2DX-IS – LUCHTHAVENONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJ OOSTENDE

Korte inhoud

Het betreft de werkingstoelage aan de LOM Oostende-Brugge.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	187	187	187	187	187	187

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Uitvoering cfr. BA2021.

MB0-1MDH2DY-IS – LUCHTHAVENONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJ VLAANDEREN

Korte inhoud

Het betreft de werkingstoelage aan de LOM Vlaanderen.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	37	37	37	37	37	37

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Uitvoering cfr. BA2021.

MB0-1MDH5DX-IS – LUCHTHAVENONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJ OOSTENDE

Korte inhoud

Het betreft de investeringstoelage aan LOM Oostende-Brugge.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	1.000	2.684	2.684	2.684	2.684	2.684

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Uitvoering cfr. BA2021.

3.1.2. Overige entiteiten onder toezicht

3.1.2.1 Luchthavenontwikkelingsmaatschappij Vlaanderen

De LOM Antwerpen werd in de loop van 2021 hernoemd naar LOM Vlaanderen. Ingevolge de fusie met de LOM Oostende-Brugge neemt deze entiteit nu ook de taken van de LOM op de Oostendse luchthaven op zich.

De LOM Vlaanderen staat in voor de investeringen in de basisinfrastructuur op de beide luchthavens.

De ontvangsten en uitgaven van de LOM Vlaanderen in 2021 betreffen een samenvoeging van de ontvangsten en uitgaven van de LOM's Antwerpen en Oostende-Brugge in het verleden. De grootste uitgave voor LOM Vlaanderen was in 2021 de investering van de overlaging van de startbaan in Antwerpen ten belope van 9,4 miljoen euro.

VI. GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER

1. BASISBEREIKBAARHEID

Basisbereikbaarheid is ontstaan door de vraag naar een vraaggestuurd model op het vlak van openbaar vervoer waarbij steden en gemeenten meer inspraak hebben, meer maatwerk voor “the last mile” en dit alles in combinatie met combimobiliteit. Het nieuw vraaggestuurde openbaar en collectief vervoernet zal bestaan uit vier lagen. Elke laag binnen heeft een specifieke rol en de vervoerlagen worden optimaal op elkaar afgestemd.

1) Het kernnet is de vervoerslaag die inspeelt op de hoge vervoersvraag op grote assen. Het is een netwerk van vast, lijngebonden openbaar vervoer. De bussen en trams van het kernnet rijden tussen de grote woonkernen en centraal gelegen attractiepolen zoals bv. scholen, sport- en recreatiecentra, ziekenhuizen en handelscentra. Het kernnet wordt afgestemd op het treinnet.

2) Het aanvullend net bestaat uit de bussen tussen kleinere steden en gemeenten. Het zorgt voor de aanvoer naar het kernnet en het treinnet. Ook het woon-werk-verkeer en het woon-schoolvervoer die alleen tijdens de spitsuren bestaan, kunnen deel uitmaken van dit net.

3) Het vervoer op maat is de vervoerslaag die inspeelt op specifieke individuele of collectieve mobiliteitsvragen van personen die geen toegang hebben tot de andere vervoerslagen wegens doelgroep, locatie of tijdstip. Ook het aanbod aan verschillende deelsystemen (deelfietsen, deelauto's ...) kan voor de ‘first and last mile’ aangeboden worden en deel uitmaken van het vervoer op maat. De Diensten Aangepast Vervoer inclusief MAV's en het leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs maken eveneens deel uit van het vervoer op maat.

4) Het treinnet is de ruggengraat van het openbaar vervoer in Vlaanderen.

Onder basisbereikbaarheid wordt ook sterk ingezet op combimobiliteit. Combimobiliteit is de omschrijving van het multimodaal reisgedrag, waarbij reizigers voor hun verplaatsingen verschillende vervoersmiddelen combineren. De beschikbaarheid van verschillende vervoersmodi en goed uitgeruste knooppunten maken het mogelijk vlot te schakelen tussen verschillende vervoersmiddelen. Hiertoe worden de verschillende vervoersmodi maximaal op elkaar afgestemd.

1.1. Budgettair kader

BASISBEREIKBAARHEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uit-gaven	47.957	68.946	24.824	34.756	31.616	11.478

WT, LO, PR						
Toe- lagen IS	1.016.232	1.207.683	1.207.683	1.078.068	1.207.683	1.207.683
Overige LE, PA, andere	0	118.045	0	0	0	0
Totaal	1.064.189	1.394.674	1.232.507	1.112.824	1.239.299	1.219.161

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De ESR-uitgaven in het kader van basisbereikbaarheid bedragen 24.824 keuro en liggen dus lager dan geraamd bij de begrotingsaanpassing. Dit is voornamelijk te wijten aan:

- de latere opstart van basisbereikbaarheid en het vervoer op maat, waardoor het in 2021 voorziene budget voor vervoer op maat werd overgeheveld naar 2022.
- Daarnaast werd het bijkomend exploitatiebudget voor De Lijn ten belope van 2 miljoen euro doorgeschoven naar 2022 en begin 2022 al aangewend in samenspraak met De Lijn.
- Vervolgens lag de aanwending op het combimobiliteitsfonds lager dan voorzien bij de begrotingsaanpassing (4 miljoen euro) en werd een deel herverdeeld naar AWW (2 miljoen euro) waardoor dit hier niet zichtbaar is in de aanwending.
- Tot slot werd het bij BA2021 voorziene bedrag van 5.000 keuro op begrotingsartikel MB0-1MEH2EF-WT in de loop van het jaar herverdeeld in functie van andere beleidsprioriteiten in het kader van combimobiliteit en het sectoraal akkoord bij De Lijn.

De uitvoering op de toelageartikelen betreft de werkings- en investeringstoelagen aan de Lijn en de toelage aan het Pendelfonds. Ten opzichte van de begrotingsaanpassing is de werkingstoelage van De Lijn verhoogd via enkele herverdelingen:

- 119.717 keuro vanuit de Coronaprovisie ter compensatie van de bijkomende kosten en minderontvangsten van De Lijn ten gevolge van de coronacrisis.
- 4.000 keuro werd herverdeeld binnen het beleidsdomein naar De Lijn om te voorzien in de middelen voor de eenmalige betaling van consumptiecheques die deel uitmaken van een afgesloten CAO.
- 4.200 keuro werd herverdeeld vanuit de indexprovisie.

Daarnaast werd ook de investeringstoelage van De Lijn verhoogd via enkele herverdelingen, waarbij de belangrijkste die vanuit de Relanceprovisie was ten belope van 69.144 keuro voor de vergroening van de bussen.

Het budget van 118.045 keuro betreft een geruiterd krediet voor deelnemingen en participaties (ESR 8 kredieten) in het kader van combimobiliteit dat volledig werd overgedragen naar 2021. In 2021 werd er geen aanwending voorzien in begroting en uitvoering, en wordt dit overgedragen naar 2022.

1.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)*Ontvangstenartikelen**Uitgavenartikelen***MB0-1MEH2EA-WT – BASISBEREIKBAARHEID***Korte inhoud*

Een clustering van de uitgaven met betrekking tot de basisbereikbaarheid wordt voorzien onder dit begrotingsartikel. Het gaat onder andere over:

- uitgaven in het kader van vervoer op maat, waaronder de subsidiëring van de mobiliteitscentrales aangepast vervoer (MAV's) en de diensten aangepast vervoer (DAV's).
- subsidies ter ondersteuning van het woon-werkverkeer.
- studies, ondersteuning, leerlingenvervoer, tevredenheidsonderzoek, proefprojecten,... in het kader van basisbereikbaarheid.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	29.567	17.567	17.567	31.599	28.459	11.468

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Langs VAK-zijde zijn de volgende uitgavencategorieën in het kader van basisbereikbaarheid aangerekend op dit artikel:

- verschillende onderzoeksopdrachten (zoals tevredenheidsonderzoek openbaar vervoer, audit reizigers aantallen, opmaak projectnota Hoppinpunten), ontwikkeling en uitvoering van communicatie- en participatiestrategieën in het kader van de uitrol van basisbereikbaarheid, opdrachten rond ondersteuning van de vervoerregio's bij opmaak van geïntegreerde mobiliteitsplannen en de uitgaven in het kader van de overeenkomst met VVSG met betrekking tot de verlenging van de werking van het gemeentelijk ondersteuningsplatform Vervoerregiowerking.
- Subsidies woon-werkverkeer;
- Subsidies aan MAV's en DAV's.

De VAK-uitvoering ligt 12 miljoen euro lager dan het budget bij begrotingsaanpassing 2021. Dit ten gevolge van een latere opstart van basisbereikbaarheid dan initieel voorzien.

MB0-1MEH2EC-PA – COFINANCIERING SPOOR*Korte inhoud*

Het betreft het geruiterd krediet in het kader van participaties voor cofinanciering spoor.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	118.045	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Het budget van 118.045 keuro betreft een geruiterd krediet dat, zoals voorzien in de begrotingsopmaak 2020 en bijhorende BBT, volledig werd overgedragen naar 2021. In 2021 werd er geen aanwending voorzien in begroting en uitvoering.

MB0-1MEH2ED-WT – BIJKOMEND EXPLOITATIEBUDGET VVM DE LIJN

Korte inhoud begrotingsartikel

In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord wordt er jaarlijks 2 miljoen euro aan beleids- en betaalkrediet bijkomend ingeschreven als exploitatiebudget voor de Vlaamse Vervoersmaatschappij De Lijn. Dit artikel werd gecreëerd om deze middelen in te schrijven in de begroting om ze in de loop van begrotingsjaar over te hevelen naar De Lijn.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	2.000	0	0	2.000	2.000	0

Inhoudelijke toelichting

Gelet op het groeipad naar 10 miljoen euro in 2024, werd er in 2021 een bedrag van 2 miljoen euro extra opgenomen. Dit vastleggingskrediet werd eind 2021 doorgeschoven naar 2022 en begin 2022 aangewend in samenspraak met De Lijn.

MB0-1MEH2EE-WT – COMBIMOBILITEITSFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel

In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019 – 2024 is voorzien in de uitbouw van een netwerk van Hoppinpunten of vervoersknooppunten, overeenkomstig de Vlaamse beleidsvisie. Voor de financiering ervan is in het regeerakkoord voorzien dat het Fonds Stationsomgevingen wordt hervormd tot een Combimobiliteitsfonds. Om de combimobiliteit optimaal te ondersteunen, zijn goed verknoppte netwerken nodig. Daarom wordt voorzien in de uitbouw van een netwerk van Hoppinpunten. De financiering hiervan zal overeenkomstig het regeerakkoord gebeuren door dit combimobiliteitsfonds.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

Uitgaven	11.390	51.379	7.257	1.157	1.157	10
-----------------	--------	--------	-------	-------	-------	----

Inhoudelijke toelichting

De openstaande, onbelaste vastleggingskredieten op het Fonds Stationsomgeving binnen de begroting van de Vlaamse Vervoersmaatschappij De Lijn werden met ingang van 1 januari 2021 overgeheveld naar het Combimobiliteitsfonds, op voorliggend begrotingsartikel MB0-1MEH2EE-WT. Deze bedroegen 61,4 miljoen euro. Samen met het jaarlijks in de begroting voorziene bedrag van 11,4 miljoen euro worden deze middelen ingezet ter financiering van:

- in het verleden aangegane engagementen voor stationsomgevingen;
- subsidies voor Hoppinpunten;
- het zelf aanleggen van Hoppinpunten.

In 2021 werd voor een bedrag van 7.247 keuro in VAK investeringen van AWV voor de uitbouw van een netwerk van Hoppinpunten uitgevoerd. Daarnaast werd bijkomend 2.000 keuro geïnvesteerd vanuit het combimobiliteitsfonds in het project voor de ontsluiting van Campus Gasthuisberg. Deze middelen werden herverdeeld naar AWV, aangezien zij aanbestedende overheid zijn in het project.

Er werd voorlopig één subsidie uitgekeerd aan de gemeente Maasmechelen in het kader van de aanleg van Hoppinpunten ten belope van 10 keuro (in VAK en VEK).

Tot slot werd er 7.500 keuro in VAK herverdeeld naar het rollend fonds voor leefbaarheidsprojecten rond de R1.

MB0-1MEH2EF-WT – COMBIMOBILITEIT

Korte inhoud begrotingsartikel

Teneinde een landelijke spreiding van deelmobiliteit te ondersteunen, wordt bekeken hoe ondersteuning kan verleend worden aan lokale besturen.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	5.000	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting

Bij BA2021 werd er 5.000 keuro voorzien op voorliggend begrotingsartikel. In de loop van het jaar 2021 werd dit bedrag herverdeeld in functie van andere beleidsprioriteiten in het kader van combimobiliteit en het sectoraal akkoord bij De Lijn.

MB0-1MEH2EX-IS – PENDELFONDS

Korte inhoud

Het betreft de toelage aan het Pendelfonds.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	1.549	1.549	1.549	1.549	1.549	1.549

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De toelage aan het Pendelfonds werd uitgevoerd zoals voorzien in BA2021.

MB0-1MEH2EY-IS – VLAAMSE VERVOERSMAATSCHAPPIJ DE LIJN

Korte inhoud

Het betreft de werkingstoelage aan De Lijn.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	869.526	994.628	994.628	869.526	994.628	994.628

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Zie inhoudelijke bespreking bij de toelichting van De Lijn.

MB0-1MEH5EY-IS – VLAAMSE VERVOERSMAATSCHAPPIJ DE LIJN

Korte inhoud

Het betreft de investeringstoelage van De Lijn.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	145.157	211.506	211.506	206.993	211.506	211.506

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Zie inhoudelijke bespreking bij de toelichting van De Lijn.

1.1.2. DAB's

DAB VIF - DEP

Uitgavenartikelen

MBU-3MEH2EC-WT – COFINANCIERING SPOOR

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel worden middelen voorzien voor de cofinanciering van spoorinvesteringen, alsook voor het project in het kader van de stationsomgeving Mechelen.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	16.000	41.276	17.738	6.000	23.300	16.807

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering van 17.738 keuro betreft enerzijds de uitgaven in het kader van de financieringsovereenkomst voor de stationsomgeving Mechelen (10 miljoen euro) en anderzijds de Vlaamse financiering van de strategische spoorwegprojecten (7,7 miljoen euro), die in functie van de voortgang overgemaakt worden aan Infrabel. Gelet op het feit dat het moeilijk is om de voortgang van de werken, en dus ook de opvraging van de middelen door Infrabel, in te schatten, is het budget geruiterd.

1.1.3. Overige entiteiten onder gezag

1.1.3.1 Pendelfonds

Het Pendelfonds subsidieert projecten die een duurzaam woon-werkverkeer bevorderen. Projecten die tot doel hebben om het aantal autoverplaatsingen op het vlak van woon-werkverkeer te verminderen kunnen in aanmerking komen voor subsidiëring uit het fonds. Bedrijven of andere private instellingen, maar ook lokale of provinciale overheden of andere publieke instellingen (in samenwerking met een private partner) kunnen in het kader van een projectoproep subsidies aanvragen.

Uitgaven

In 2021 werden voor 734 keuro in VEK aan projectsubsidies aangerekend en uitbetaald wat een forse daling is met 73% t.o.v. 2020. Dit is het gevolg van het feit dat zowel in 2020 als in 2021 geen oproepen voor nieuwe projecten werden gelanceerd (geen vastleggingen op begrotingsartikel MBQ-AMEH2EA-WT).

Het grootste gedeelte zijn betalingen van oproeping 11 (2017- 379 keuro) en oproeping 12 (2018- 250 keuro).

1.1.4. Overige entiteiten onder toezicht

1.1.4.1 Vlaamse vervoermaatschappij De Lijn

Voor haar mobiliteitsbeleid inzake het organiseren van gemeenschappelijk vervoer zet Vlaanderen volop in op Basisbereikbaarheid. Het fundament hiervan is een sterk vraaggericht openbaar en collectief vervoer. De werking van De Lijn kadert volledig in haar rol als interne operator.

De focus ligt op een betere dienstverlening, vooral inzake stiptheid en betrouwbaarheid. Er wordt gestreefd naar optimale reisinformatie en ingezet op het verbeteren van het aanbod.

De verder uitrol over de verschillende netwerken (kernnet, aanvullend net en vervoer op maat), zullen de komende jaren ook verder vorm krijgen in de begroting van De Lijn.

Ontvangsten

De Lijn werd enerzijds gefinancierd door eigen ontvangsten ten belope van 162.307 keuro.

De daling ten opzichte van BO 2021, waar een bedrag van 235.315 keuro werd ingeschreven, bedraagt dus 73.008 keuro. Het betreft voornamelijk de impact van Corona - die werd gecompenseerd op de toelage (zie verder):

- - 75.503 keuro: Verlies NVO's ten gevolge van COVID-19
- - 1.303 keuro: Daling administratieve boetes ten gevolge stopzetten reizigerscontroles

Biljetten, SMS, Kaarten:

In vergelijking met 2020 stijgen de ontvangsten voor Biljetten & Kaarten met ongeveer 3,0 miljoen euro (+9,1%). In vergelijking met 2019 zien we echter een daling van -43,6 miljoen euro (-55%).

Abonnementen:

De ontvangsten van abonnementen dalen t.o.v. 2020 met ongeveer -9,4 miljoen euro (-11%).

Tussenkost derden en Bijzondere diensten:

Totale evolutie van de cumul t.o.v. 2020 komt op +137 keuro of +2,9%. De ontvangsten Bijzondere Diensten dalen sterk (-723 keuro of -80% in de cumul) door minder ingezette bijzondere diensten.

Diversen:

Diversen dalen met -95 keuro of -4,7% in de cumul door de daling in evenementen.

Toelagen:

Anderzijds ontvangt De Lijn werkingstoelagen ten belope van 994.630 keuro.

De werkingstoelagen hebben betrekking op het kern- en aanvullend net, vervoer op maat leerlingenvervoer, vervoer op maat belbus, minder hinder maatregelen bij werken, capaciteit kernlijnen en beschikbaarheidsvergoedingen.

De stijging tov BO2021 bedraagt 109.463 keuro. Het betreft:

- 5.895 keuro ten gevolge van de verrekening van de effectieve brandstof- en elektriciteitsprijs 2020 in 2021;
- 6.210 keuro ten gevolge van de toepassing van de prijsherzieningsformules voor exploitanten en leerlingenvervoer;
- 1.731 keuro ten gevolge van de daling van de gasolieprijzen;
- + 304 keuro ten gevolge van de stijging van de kosten voor vergrijzing;
- 720 keuro werd gecompenseerd voor communicatie basisbereikbaarheid;
- + 1.113 keuro voor de financiering van het project Premetreo (846 keuro) en voor de aankoop ICT (267 keuro), werd herverdeeld vanuit artikel MB0-1MEF5EY-IS;

- 4.132 keuro voor het herinvesteren van de meerwaarde van de verkoop van vastgoed, werd herverdeeld naar artikel MB0-1MEF5EY-IS;
- + 4.200 keuro vanuit de indexprovisie voor de indexsprong in 2021, werd herverdeeld van de indexprovisie vanuit artikel CB0-1CBG2AB-PR;
- + 4.000 keuro werd gecompenseerd binnen het beleidsdomein MOW voor de meerkost van het IPA in 2021, vanuit artikel MB0-1MEH2EF-WT;
- + 96.460 keuro voor het financieren van Corona-gerelateerde uitgaven, werd herverdeeld vanuit artikel CB0-1CBG2AB-PR;
- + 23.257 keuro voor het inzetten van versterkingsritten door middel van autocars, werd herverdeeld vanuit artikel CB0-1CBG2AB-PR;
- + 204 keuro voor het halen van de interne doelstellingen van de Vlaamse overheid inzake klimaat en het verhogen van de renovatie-ambitie Vlaamse Overheid tot jaarlijkse primaire energiebesparing van 2,5% zoals bepaald in het Vlaams Energie- en Klimaatplan, werd herverdeeld vanuit artikel CB0-1CBX2AC-PR;

De investeringstoelage voor de vereffeningskredieten bedraagt 211.506 keuro op basis van de vereffeningskalender.

De stijging tov BO2021 bedraagt 4.516 keuro. Het betreft:

- 1.113 keuro voor de financiering van het project Premetree (846 keuro) en voor de aankoop ICT (267 keuro), werd herverdeeld naar artikel MB0-1MEF2EY-IS;
- + 4.132 keuro voor het herinvesteren van de meerwaarde van de verkoop van vastgoed, werd herverdeeld vanuit artikel MB0-1MEF2EY-IS;
- + 695 keuro voor investeringen in verkeerslichtenbeïnvloeding, herverdeeld vanuit artikel MBU-3MEH2EC-WT.
- + 799 keuro voor investeringen in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht, herverdeeld vanuit artikel CB0-1CBG2AH-PR.

In de vorige begrotingsjaren werden minder investeringen vereffend dan voorzien in de betaalkredieten. Dit gaf aanleiding tot opbouw van een saldo dat in 2021 wordt aangewend voor de vereffening van de investeringen.

Uitgaven

De werkingsuitgaven betreffen alle aspecten van de bus- en tramexploitatie, zowel in eigen beheer als deze uitbesteed aan exploitanten.

Deze hebben betrekking op het kern- en aanvullend net, vervoer op maat leerlingenvervoer, vervoer op maat belbus, minder hinder maatregelen bij werken, capaciteit kernlijnen en beschikbaarheidsvergoedingen.

Deze evolueren met de indexeringen en aanpassingen zoals vermeld bij de werkingstoelagen.

Lonen en sociale lasten

Ten opzichte van 2020 zijn de belangrijkste wijzigingen:

• Overschrijding spilindex 2020: keuro	+ 9.689
• Overschrijding spilindex 2021: keuro	+ 4.200
• CAO keuro	+ 4.000
• Technische werkloosheid Corona keuro	- 1.375
• Herstelplan IBP keuro	+ 5.013
• Werkgeversbijdrage Pensioenfonds keuro	+ 5.000

De Lijn ontving 13.889 keuro vanuit artikel MB0-1MEH2EY-IS vanuit de indexprovisie.

De VAK/VEK uitgavenrubriek 11.11 werd verhoogd met 13.898 keuro.

In absolute cijfers stijgt het aantal VTE van 7.458 einde 2020 naar 7.538 in 2021, dit is een stijging van 80 VTE.

Cao maatregelen

Eind 2021 werd er een nieuwe CAO afgesloten, deze had een meerkost via cadeau- & consumptiecheques ten belope van ongeveer 4 miljoen euro.

Endogene Groei :

Daarnaast speelt eveneens de endogene groei (ook wel vergrijzing genoemd) een rol. Deze zorgt voor een ingeschatte toename van de kost met 0,6 miljoen euro.

Technische Werkloosheid :

Bij de aanvang van de pandemie werden zoveel mogelijk chauffeurs die geen rij-opdrachten meer hadden, ingezet bij het poetsen van de voertuigen. Een beperkte groep werd op technisch werkloosheid geplaatst. Bij de volgende golven waren het vooral de personeelsleden die in quarantaine moesten na een positief geval in de omgeving. Personeelsleden die besmet werden met Corona vallen onder de noemer ziekte. Totale impact -2,6 miljoen euro voor 2020. De impact in 2021 bedroeg - 1,38 miljoen euro.

Impact IBP :

We zien in 2021 een toename van de kost met 0,6 miljoen euro (incl 8,86%). Vooral de impact van het herstelplan IBP.

Pensioenen

Op de pensioenkost stellen we een stijging vast van 56% of 9,1 miljoen euro. Deze wordt vooral veroorzaakt door:

- Kosten gerelateerd aan het IBP. Herstelplan ter waarde van 5 miljoen euro werd in 2021 toegevoegd bovenop de toegenomen waarde van 5,1 miljoen euro werkgeversbijdrage.
- De kosten gerelateerd aan CAO 17(SWT) dalen met 818 keuro.
- KUB daalt met 173 keuro.

Algemene werkingskosten

12.11.1	verbruiken	34.428 keuro
12.11.2	brandstoffen	45.026 keuro
12.11.3	elektriciteit	12.870 keuro
12.11.4	exploitanten & leerlingenvervoer	383.587 keuro
12.11.5	goederen en diensten	105.137 keuro
12.11.6	verzekeringen	8.770 keuro
12.11.7	beschikbaarheidsvergoeding stelplaatsen keuro	3.312
12.11.8	beschikbaarheidsvergoeding Masterplan keuro	22.107
12.11.9	beschikbaarheidsvergoeding Livan keuro	2.002
12.11.10	minder hinder maatregelen bij werken keuro	1.303
12.11.11	Exploitanten versterkingsritten autocars keuro	23.252

12.11.01 verbruiken

Voor de rubriek '12.11.1 verbruiken' zien we door hogere voorraadaankopen ten opzichte van 2020 een totale stijging van 6.742 keuro:

Impact COVID-19:

- Afscheiden stuurpost: 19 keuro
- Mondmaskers, gels...: 444 keuro
- Communicatiemateriaal tram- en bushaltes: + 2.976 keuro

12.11.02 brandstoffen

Aan de ene kant is er de prijsevolutie ten opzichte van 2020. Deze nam met gemiddeld 14,29% toe, om van 0.9775euro/l uit te komen op 1,1771euro/l. Dit is omgerekend een effect van +5,6 miljoen euro.

Het aantal liters stijgt met 2,3% (+0,9M liter). Dit heeft te maken met de toename in de gereden kilometers (+2% of 0,9M). De impact van Corona speelt hierin een grote rol. Daarnaast zien we ook dat het aantal niet gereden ritten daalt ten opzicht van 2021 (1,8% naar 1,5%).

Het aantal kilometers (Beladen en Ledig) neemt toe met 2% (+2,2M).

12.11.03 elektriciteit

Voor de rubriek '12.11.3 elektriciteit' (tractie energie trams) komen we in uitvoering 2021 uit op 12.870 keuro, wat 5.834 keuro meer is dan in 2020.

De prijzen in 2021 kenden als gevolg van de volatiele energiemarkt een sterke stijging ten opzichte van 2020. De gemiddelde prijs steeg met 71,8%. Het prijseffect komt neer op +5,4 miljoen euro.

Bij de kilometers tram stellen we een stijging vast van 1.169k km. Ook hier speelt Corona en de actiedagen hun rol. Het berekend kilometereffect komt uit op +0,5 miljoen euro.

12.11.04 exploitanten & leerlingenvervoer

Voor deze rubriek zien we dat we in de uitvoering 2021 uitkomen op 383.258 keuro, wat neerkomt op een stijging met 18.982 keuro ten opzichte van 2020.

In 2020 werd bij aanvang van de corona pandemie de reguliere dienstverlening van P2 naar P3 in 2de helft maart en gans april. Daarnaast is ook het VAV vervoer stilgelegd in de periode van half maart tem half mei, en hebben ook nadien in 2021 een terugval in het gebruik ervan gezien maar beperkter dan in 2020.

Ook door het stilvallen van de evenementensector zijn deze kosten weggevallen vanaf maart 2020.

In de reguliere dienstverlening zien we terug een toename van het aantal kilometers (+1,4M beladen km). Dit samen met de indexatie van de prijzen heeft een toename van de kost als gevolg van 3,6 miljoen euro.

Bij VAV zien we een toename van 3,1 miljoen euro, vooral als gevolg van de lagere dienstverlening in 2020.

De omleidingen nemen ook af met bijna 0,5 miljoen euro, veel omleidingen worden opgevangen binnen het reguliere vervoer.

De index impact t.o.v. 2020 is verantwoordelijk voor zo'n -5,4 miljoen euro (deze is reeds meegenomen in bovenstaande evoluties en is dus niet extra).

Tenslotte zien we de beladen kilometers exploitanten stijgen van 72,7M kilometers naar 77,1M.

De kosten leerlingenvervoer stijgen met 19,4%(12,4 miljoen euro) om uit te komen op 76 miljoen euro. De beladen kilometers stijgen met 5.729k of 36%. Voornamelijk te verklaren door de impact van Corona in 2020 (+2,4 miljoen euro). In 2021 zijn er heel wat minder niet gereden ritten t.o.v. 2020 (deze niet gereden ritten worden aan de helft van de prijs betaald). De versterkingsritten die werden ingezet in 2021 zijn sterk gestegen t.o.v. 2020. Vanaf okt/21 zijn er ook preciaire ritten ingezet (+0,5M).

De toename van de kosten wordt deels veroorzaakt door de indexering van de ritprijzen.

In 2021 waren er 6 schooldagen meer dan in 2020, wat neerkomt op een meerkost van +2,5 miljoen euro.

12.11.05 Goederen & diensten

Voor de rubriek '12.11.5 Goederen en diensten' zien we in uitvoering 2021 een daling van 8.764 keuro tov 2020

Impact COVID-19:

- Kost Voertuigen extra poetsen en ontsmetten: 7.913 keuro

- Veiligheidsmaatregelen gebouwen: 385 keuro

12.11.11 Exploitanten versterkingsritten autocars

Voor de rubriek `12.11.11 Exploitanten versterkingsritten autocars `zien we een meeruitgave van 16.706 keuro tov 2020.

Deze versterkingsritten werden ingezet van oktober 2020 tem september 2021.

INVESTERINGEN

De investeringsmachtiging (beleidskredieten) neemt ten opzichte van BO2021 toe met 51.726 keuro voor financiering van bijkomende investeringen in 2021.

- 17.000 keuro werd herverdeeld naar artikel MB0-1MEH2EE-WT in het kader van de overdracht van het budget stationsomgevingen naar het combimobiliteitsfonds (toegevoegd bij BA2021);

+ 695 keuro voor investeringen in verkeerslichtenbeïnvloeding, herverdeeld vanuit AWW.

- 1.113 keuro voor de financiering van het project Premetree (846 keuro) en voor de aankoop ICT (267 keuro), werd herverdeeld naar artikel MB0-1MEF2EY-IS;

+ 69.144 keuro voor investeringen in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht, herverdeeld vanuit artikel CB0-1CBG2AH-PR.

Er is een intering op het saldo ten bedrage van 8.665 keuro.

In de vorige begrotingsjaren werden minder investeringen vereffend dan voorzien in de betaalkredieten. Dit gaf aanleiding tot opbouw van een saldo dat in 2021 wordt aangewend voor de vereffening van de investeringen.

De belangrijkste voorziene investeringen in 2021 worden hieronder opgesomd. Voor een totaal overzicht wordt verwezen naar het GIP 2021.

Overzicht belangrijkste investeringen 2021:

Overzicht belangrijkste vastleggingen 2021 (VAK-Beleidskredieten):

A. Kapitaalsubsidies (144.738 keuro)

De belangrijkste investeringen gefinancierd via Begrotingsartikel MB0-1MEH5EY, basisallocatie MB0 1ME022 6141 , zijn o.a. :

- Aankoop trams 2017-2024 (49.259 keuro)

In 2021 werden 18 tweerichtingstrams besteld, aanvullend op eerdere bestellingen op dit contract dat in 2017 werd afgesloten met CAF. De aankoop van de trams kadert in de modernisering van de tramvloot in Antwerpen waarbij onder meer een verhoogd comfort en betere toegankelijkheid geboden worden aan de reizigers. De trams zijn bedoeld om een deel van de oude PCC-trams te vervangen. De in dienst name voor reizigersdienst van de in 2021 bestelde trams in Antwerpen is voorzien vanaf 2023.

- Tractionet Antwerpen (9.591 keuro)

De middelen werden aangewend voor de bouw/renovatie van tractiestations ter versterking van het Antwerpse tractienet:

- o TS143 – Van Schoonhovestraat
- o TS137 – Bartholomeus
- o TS104 - Sport
- o TS110 - Plantin
- o TS116 – F. Van Eeden
- o TS139 - Stenenbrug
- o TS142 - Handel

- Implementatie digitale radio (745 keuro)

Door toepassing van een nieuwe norm voor stabiliteitsberekening van zendmasten (KB houdende bekrachtiging van Belgische normen uitgewerkt door het Bureau voor Normalisatie (NBN) van 21 februari 2011), staan meerdere van de in totaal 38 zendmasten in overlast. Doordat De Lijn zijn radio-installaties vernieuwt, is de nieuwe norm van toepassing. Hiervoor werd in 2021 een verrekening van 724 279,75 euro vastgelegd.

- Strategische projecten (DOE, ERP, Retibo, cEMV) (7.300 keuro)

- Stationsomgeving Gent Sint-Pieters (20.562 keuro)

In het verleden werd deel 1 van de realisatie van de ombouw van het station, namelijk de heraanleg sporen 12 tot en met 8, uitgevoerd. De vastlegging voor 2021 is het vervolg op deze opdracht, zijnde de heraanleg van sporen 7 tot en met 1. Naarmate de werken vorderen, zal ook de afwerking van alle verdiepen, mee uitgevoerd worden. Voor De Lijn betekent dit concreet de ruwbouw van het tramstation en de bouw van drie lokalen, met name Lijnwinkel, controle-unit en de chauffeurslokalen.

- Spoorvernieuwing Kust (4.959 keuro)

Belangrijkste vastleggingen:

- o Tractienet kust
- o Spoorvernieuwing Zeebrugge Visart-Vandammesluis

- Spoorvernieuwing Antwerpen (7.847 keuro)

Belangrijkste vastleggingen:

- o Spoorvernieuwing Dambruggestraat-Kerckhoverstraat
- o Spoorvernieuwing Kolonel Silvertoplaan
- o Spoorvernieuwing Grotesteenweg

- Spoorvernieuwing Gent (4.576 keuro)

Belangrijkste vastleggingen:

- o Spoorvernieuwing Gent Coupure rechts
- o Spoorvernieuwing Gent vervangen wissels Neuseplein
- o Spoorvernieuwing Gent bochten Clarissenstraat

- Verkeerslichtenbeïnvloeding (694 keuro)

B. Relance (69.123 keuro)

De belangrijkste investeringen gefinancierd Begrotingsartikel MB0-1MEH5EY, basisallocatie MB0 1ME030 6141, zijn o.a.:

- Ombouw van bestaande hybride naar plug-in e-hybride bussen (13.349 keuro)

Om de elektrificatiedoelstelling te bereiken werd er voor gekozen om hybridebussen om te bouwen tot e-hybrides.

- Plug-in hybride gelede bussen binnen het bestaande contract (raamovereenkomst) (23.801 keuro)

Er werden 44 elektrische hybride gelede bussen aangekocht, aanvullend op de eerste bestelling op dit contract dat in 2019 werd afgesloten met VDL uit Roeselare.

Deze bussen zijn een bijdrage aan de verdere uitfasering van de oude Euro III-bussen met als doel het wagenpark van De Lijn niet verder te laten verouderen en het bijdragen aan de vergroening van het openbaar vervoeraanbod. De instroom van deze bussen is voorzien in de loop van 2022.

- Studies voor de aanpassingen voor de stelplaatsen voor elektrische bussen (1.519 keuro)
- Adviesopdrachten voor de uitrol van elektrische bussystemen en ondersteuning programmawerking (3.075 keuro)
- Laadinfrastructuur op de stelplaatsen voor de e-bussen (volelektrische bussen) en de plug-in hybride bussen (1.271 keuro)
- Bestelling voor e-bussen (volelektrische bussen) (26.108 keuro)

Overzicht belangrijkste leveringen/prestaties 2021 (VEK-Betaalkredieten):**A. Stationsomgevingen (1.774 keuro)**

De belangrijkste investeringen gefinancierd Begrotingsartikel MB0-1MEH5EY, basisallocatie MB0 1ME016 6141, zijn o.a.:

- BST Zelzate - Oostkade - herinrichting (508 keuro)
- SOM Diest - heraanleg AB-station - grond aankoop (467 keuro)
- SOM Mechelen- herinrichten - studiekosten MST.T0.2 (231 keuro)
- SOM Oostende-signaletica en wisselsturing (155 keuro)
- SOM GSP-herinricht.-aann 071-liften+roltrappen (122 keuro)

B. Masterplan Antwerpen (2.112 keuro)

De belangrijkste investeringen gefinancierd Begrotingsartikel MB0-1MEH5EY, basisallocatie MB0 1ME020 6141, zijn o.a.:

- TNA - F1 - premetro - DO3-5 (1.850 keuro)
- koppelen Hermelijntrams ANT-studie en 2 prototypes (1.360keuro)

C. Kapitaalsubsidies (214.772 keuro)

De belangrijkste investeringen gefinancierd via Begrotingsartikel MB0-1MEH5EY, basisallocatie MB0 1ME022 6141 , zijn o.a. :

- Hybride bussen LEZ (60.181 keuro)
- WV - 24Trams (41.295 keuro)
- ANT - 23Trams (10.400 keuro)
- WV - 24Trams (9.059 keuro)
- Opdracht 222A1 - Perceel 01 (8.559 keuro)
- Spoorvernieuwing Linkeroever Blancefloerlaan (6.592 keuro)
- Spartacus – lijn 1 – overwegen Diepenbeek (4.852 keuro)
- GPP - externe profielen (4.437 keuro)
- implementatie digitale radio (4.383 keuro)
- Spoorvernieuwing - Blankenb. DuinsePolder Zeebr/Visartsl (3.901 keuro)
- Tractie ANT - F2 - bouw & renovatie tractiestations (2 857keuro)
- Exploitatie - DOE - ICT profielen (2.612 keuro)
- Klantgerichte digitalisering & MaaS & VoM (2.430 keuro)
- RETIBO - registratie, ticketing en boordco (2.415 keuro)

D. Relance (1.474 keuro)

De belangrijkste investeringen gefinancierd Begrotingsartikel MB0-1MEH5EY, basisallocatie MB0 1ME030 6141, zijn o.a.:

- E-bus - inhuren externe profielen (1.446 keuro)
- Aankoop 44 e-Hybride bussen - Reeks 223C3 (28keuro)

1.1.4.2 Livan Infrastructure

Livan Infrastructure nv (de vennootschap) is opgericht in het kader van de uitvoering van een DBFM-contract. De vennootschap staat in voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het onderhoud van de oostelijke premetrokker onder de Turnhoutsebaan en van de tramuitbreiding tussen de N116a Herentalsebaan en de N12 Turnhoutsebaan via de Florent Pauwelslei en Ruggeveldlaan en de ontsluiting van de P&R Wommelgem/rondpunt.

Ontvangsten

Livan Infrastructure wordt enerzijds gefinancierd door middel van onderhoudsvergoedingen van De Lijn tbv 1.969 keuro.

Dit is een afname met 11 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2021.

Anderzijds worden intrest- en kapitaalaflossingen ontvangen op de lange termijnvordering tussen Livan Infrastructure en De Lijn. Deze bedragen 6.138 keuro. Dit is gelijk aan de begrotingsopmaak 2021.

Uitgaven

12.11 Algemene werkingskosten

Alle verschuldigde onderhoudskosten en SPV kosten, zoals vergoedingen, bedragen voor 2021 2.769 keuro.

Dit is een daling met 200 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2021.

12.50 Belasting betaald aan subsectoren van de overheidssector

De verschillende taksen waaronder vennootschapsbelastingen, provincie -en gemeentebelasting bedragen voor 2021 153 keuro.

Dit is een daling met 7 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2021.

21.10 Rente op overheidsschuld in euro

De intresten verschuldigd op leningen bedragen voor 2021 1.863 keuro.

Dit is een daling met 62 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2021.

21.30 Intrestlasten op schuld binnen de overheidssector

De intresten verschuldigd op aandeelhouderslening tussen Livan Infrastructure en De Lijn (Overheid) bedragen voor 2021 224 keuro.

Dit is een toename met 2 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2021.

25.00 Uitbetaalde dividenden

Er worden voorlopig geen dividenden toegekend.

81.70 Andere financiële producten

De verschuldigde Intrest Rate Swaps (financieel instrument om de SPV in te dekken tegen renteschommelingen bij leningen met een variabele rentevoet) bedragen voor 2021 551 keuro.

Dit is een toename met 2 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2021.

91.10 Aflossingen van schuld in euro

De kapitaalaflossingen op leningen bedragen voor 2021 3.406 keuro.

Dit is stijging van 638 keuro tegenover de begrotingsopmaak 2021.

1.1.4.3 Project Brabo I

Project Brabo 1 (de vennootschap) is opgericht in het kader van de uitvoering van een DBFM-contract. De vennootschap heeft twee activiteiten, enerzijds staat het in voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het onderhoud van de tramlijnen Deurne-Wijnegem en Mortsel-Boechout (Tramgedeelte). Anderzijds staat het in voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het onderhoud van de wegenwerken, (her)aanleg van voetpaden, straatmeubilair, openbare verlichting en rioleringen (Niet-tramgedeelte).

Ontvangsten

Project Brabo 1 wordt enerzijds gefinancierd door onderhouds- en leasevergoedingen.

De ontvangen lease- en onderhoudsvergoedingen van De Lijn (tramgedeelte) bedragen voor 2021 13.518 keuro.

Dit is een stijging met 452 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2021.

Dit is het gevolg van de beslissing dat Project Brabo 1 nv de logica van haar bedrijfseconomische boekhouding ook naar de ESR vertaald en dat zij dus naar de toekomst (vanaf 2019) de opbrengsten van het tramgedeelte als huuropbrengsten (code 16.20 van de economische classificatie) registreert.

De ontvangen onderhoudsvergoedingen van AWV en Stad Antwerpen (Niet-tramgedeelte) bedragen voor 2021 1.481 keuro.

Dit is een daling met 59 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2021.

Project Brabo 1 wordt anderzijds gefinancierd door intrest aflossingen op de lange termijnevordering tussen Project Brabo1 en Agentschap Wegen en Verkeer (Niet-tramgedeelte).

De ontvangen intresten op de lange termijnevordering tussen Project Brabo1 – Agentschap Wegen en Verkeer (Niet-tramgedeelte) bedragen voor 2021 5.200 keuro.

Dit is gelijk aan de begrotingsopmaak 2021.

Uitgaven

12.11 Algemene werkingskosten

Alle verschuldigde onderhoudskosten en SPV kosten, zoals vergoedingen, bedragen voor 2021 7.297 keuro.

Dit is een stijging met 1864 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2021. De grote stijging is te wijten aan een grote indexaanpassing op de onderhoudsvergoedingen.

12.50 Belasting betaald aan subsectoren van de overheidssector

De verschillende taksen waaronder vennootschapsbelastingen, provincie -en gemeentebelasting bedragen voor 2021 156 keuro. Dit is een daling met 104 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2021.

21.10 Rente op overheidsschuld in euro

De intresten verschuldigd op leningen bedragen voor 2021 2.357 keuro. Dit is een stijging met 58keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2021.

21.30 Intrestlasten op schuld binnen de overheidssector

De intresten verschuldigd op aandeelhouderslening tussen Project Brabo 1 en De Lijn en BAM (Overheid) bedragen voor 2021 703 keuro. Dit is gelijk aan de begrotingsopmaak 2021.

25.00 Uitbetaalde dividenden

De in 2021 uitbetaalde dividenden bedragen 2.334 keuro.

81.70 Andere financiële producten

De verschuldigde Interest Rate Swaps (financieel instrument om de SPV in te dekken tegen renteschommelingen bij leningen met een variabele rentevoet) bedragen voor 2021 6.415 keuro. Dit is een stijging met 61 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2021.

91.10 Aflossingen van schuld in euro

De kapitaalaflossingen op leningen bedragen voor 2021 3.730 keuro. Dit is gelijk aan de begrotingsopmaak 2021.

85.11 Kredietverleningen aan de institutionele overheid

De lange termijnevordering op Agentschap Wegen en verkeer is in 2021 gestegen met 279 keuro. Dit is gelijk aan de begrotingsopmaak 2021.

VII. ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

1. ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING

Binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken zijn er een aantal ontvangsten en uitgaven die niet specifiek toe te wijzen zijn aan de ondersteuning van een bepaald aspect van het mobiliteitsbeleid of een bepaald type van infrastructuur maar die op meerdere van de andere inhoudelijke structuurelementen betrekking hebben. Onder andere uitgaven op het vlak van communicatie, informatica en internationale samenwerking vallen hieronder, maar ook de dienstverlening vanwege Xperta (de naam van de technische ondersteunende diensten van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken). Het betreft onder andere:

- De verdere uitbouw van specifieke geotechnische IT-applicaties (Geosys, Databank Ondergrond Vlaanderen, Gismo,...) met als doel de uitvoering, verwerking en rapportering van geotechnische proeven en ontsluiting (via open data) van geotechnische gegevens in Vlaanderen mogelijk te maken. Binnen de Databank Ondergrond Vlaanderen werden analyses uitgevoerd voor uitwerking van de CTE-verkenner en de opmaak van geotechnische lengteprofielen. De applicaties terreinvlinproef en volumemassa-watergehalte werden ontwikkeld. Er werd meegewerkt aan het OSLO-model "Bodem en ondergrond" en in het kader van de VLA KHO-referentietraak werd ingezet op een verfijning van het 3D-model rond Antwerpen.
- Geotechnische ondersteuning van Maritieme Toegang bij de uitvoering van de nieuwe sluis Terneuzen en het ontwerp van het complex project Kust, alsook geotechnische ondersteuning van Lantis bij de verschillende studies en projecten in het kader van de Oosterweelverbinding. Naast de geotechnische opvolging van de werken in Terneuzen, het geotechnisch onderzoek rond de NSZ werd vanuit het Departement ook geotechnisch advies gegeven inzake de PFOS-problematiek voor de Oosterweelwerken Linkeroever.
- De verdere uitbouw van verschillende kenniscentra: Geotechniek, Dijken, Varen, waarbij in dat laatste kenniscentrum een samenwerking op punt wordt gezet voor het onderzoek op de nieuwe sleeptank in Oostende. Vanuit het Kennisnetwerk Dijken werd samen met de waterbeheerders en Digitaal Vlaanderen een project gestart rond de locatielijnenkaart voor dijken.
- Het verder moderniseren van meetmiddelen. Meettoestellen ondergaan de laatste jaren veel technologische ontwikkelingen. Daarom is het noodzakelijk om tijdig meettoestellen te vervangen. Voor afdeling ATO werden een aantal aankopen gedaan om de verdere optimalisatie van cel FT te garanderen. Onder andere de aankoop van nieuwe digitale waterpassen, een nieuwe GPS-ontvanger en een upgrade van de bestaande GPS zodat de antennes compatibel zijn met Galileo. Voor afdeling EBS werden nieuwe meetmiddelen aangekocht voor het uitvoeren van schadediagnoses, inspecties en voor keuringen. In het laboratorium van afdeling Geotechniek werden diverse componenten aangekocht teneinde de capaciteit van de advanced triaxiaalopstelling verder uit te breiden. Voor het Waterbouwkundig laboratorium werden aankopen verricht ten bedrage van meer dan 682keuro voor het verder moderniseren van meetmiddelen.
- Het MEDIAAN-platform over prijstechniek en cost engineering is verder geoptimaliseerd en uitgebreid met informatie en instrumenten die aanbestedende overheden, en de advies- en ingenieursbureaus die hen bijstaan, ondersteunen in het voorbereiden, plaatsen en uitvoeren van

projecten voor de bouw, het onderhoud en de renovatie van openbare infrastructuur. Voor het MEDIAAN-platform over prijstechniek en cost engineering werd in 2021 gefocust op een nieuw instrument, nl. 'MEDIAAN – Kostendatabank'. Dit is een databank waarmee economische informatie, zoals (1) prijzen van leveranciers voor de levering van materialen, van verhuurders voor de verhuur van materieel en van onderaannemers voor de uitvoering van bouwwerkzaamheden, (2) rendementen en tijdsnormen met betrekking tot de uitvoering van bouwwerkzaamheden en (3) diverse prijscalculatiewaarden, zal worden verzameld, verwerkt en ontsloten. De ruwe data is afkomstig uit zowel interne als externe bronnen.

- De verdere uitvoering van het eProcurement-programma, dat bestaat uit het verder ontwikkelen en onderhouden van verschillende applicaties voor het opvolgen van overheidsopdrachten van begin tot einde, teneinde de verwijlntresten verder te verlagen. In 2021 hebben we ons backoffice systeem eDelta voor het opvolgen van overheidsopdrachten volledig vernieuwd en uitgebreid. e-Contracting is, sinds 2020, de applicatie waarmee opdrachtnemers en opdrachtgevers relevante dossierstukken betreffende de facturatie (schuldvordering, verantwoordingsstukken en factuuraanvraag) digitaal en veilig kunnen uitwisselen. In 2021 wordt de applicatie e-Contracting uitgebreid zodat ook opdrachten met bestellingen en verlengbare opdrachten worden ondersteund. Bedoeling is dat de dossierstukken i.k.v. de facturatiestroom voor alle opdrachten volledig digitaal kunnen verlopen.

1.1. Budgettair kader

ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2021	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ontvangsten OW	1.133	732	0	0	0	0
Toelagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.133	732	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De uitvoering ligt 401 keuro lager dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2021. Dit is te wijten aan lagere ontvangsten binnen Xperta in het kader van een EU subsidie, alsook in het kader van de overeenkomst voor het Maritiem Onderzoekscentrum. Deze ontvangsten zullen extra gevorderd worden in 2022.

ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	<u>VAK</u>			<u>VEK</u>		
<u>2021</u>	<u>2e BA</u>	<u>2e BA-JR</u>	<u>BU</u>	<u>2e BA</u>	<u>2e BA-JR</u>	<u>BU</u>
<u>ESR-uit-gaven</u> WT, LO, PR	<u>18.713</u>	<u>18.713</u>	<u>18.711</u>	<u>19.764</u>	<u>19.512</u>	<u>15.953</u>
<u>Toe-lagen IS</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Overige LE, PA, andere</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Totaal</u>	<u>18.713</u>	<u>18.713</u>	<u>18.711</u>	<u>19.764</u>	<u>19.512</u>	<u>15.953</u>

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt in lijn met het budget bij begrotingsaanpassing 2021.

1.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)*Ontvangstenartikelen***MB0-9MFHAKB-OW – XPERTA***Korte inhoud:*

Xperta is de naam van de technische ondersteunende diensten van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. Xperta staat voor een brede waaier aan diensten en een alsmaar verder ontwikkelde technische expertise.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	576	0	0
Uitvoering	110	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd een bedrag van 466 keuro minder gerealiseerd in 2021 dan begroot bij BA2021. Dit is voornamelijk het gevolg van een lagere ontvangst uit EU subsidies (cofinanciering), in functie van de voortgang van het project Polders 2C. In 2022 zullen er extra middelen ontvangen worden. Daarnaast was de deelname in de kosten door gebruikers van het Maritiem Onderzoekscentrum (MOC) nog niet gerealiseerd wegens het ontbreken van de Terbeschikkingstellingovereenkomst

(TBO) met de consortiumpartners van het MOC. De opmaak van de TBO dateert van 31/12/2021 en werd recent door alle partijen ondertekend. De ontvangsten worden met terugwerkende kracht in 2022 geïnd.

MB0-9MFHAKC-OW – KORTING BEDRIJFSVOORHEFFING WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEKERS

Korte inhoud:

Gelet op het advies van de Algemene Gegevensbank (AGB) aangaande de boekhoudkundige verwerking van de niet doorgestorte bedrijfsvoorheffing voor kenniswerkers wordt dit artikel voorzien.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	557	0	0
Uitvoering	622	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Op basis van de in 2019 ontvangen kortingen op de te betalen bedrijfsvoorheffing werd een bedrag van 557 keuro ingeschreven bij de begrotingsaanpassing 2021. De reële realisatiegraad in 2021 blijkt hoger te zijn. Gelet op het feit dat dit zowel aan ontvangsten- als uitgavenzijde zo is, betreft dit een ESR-neutraal gegeven.

Uitgavenartikelen

MB0-1MFH2KA-WT – ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING

Korte inhoud

Het betreft uitgaven die dienen ter algemene ondersteuning van het beleid:

- De aanpassingen van eDELTA, Mercator, eRIO, EPM, ... en het opzetten en beschikbaar houden van de onderliggende serverinfrastructuur;

In het kader van de implementatie van de cloudstrategie werd eerst een landingzone ontworpen. Een dergelijke landingzone vormt een solide basis (de fundering) waarop we als departement onze cloudomgeving kunnen uitbouwen. Een landingzone omvat een aantal basisafspraken en basisvoorzieningen voor elke toepassing van het departement die zal landen in de cloud.

In eerste instantie werd deze landingzone door de ICT-dienstverlener opgezet op AWS, waar deze nu ook beschikbaar is voor onze projecten en toepassingen. Ook op Azure wordt er momenteel door de ICT-dienstverlener werk gemaakt van de opzet van dergelijke landingzone. Hier zal bv. een omgeving voorzien worden voor het project MIA (Mobiliteit Innovatief Aanpakken), maar ook voor ons rapporterings-/datawarehouseplatform.

Binnen diverse IT-projecten van verschillende afdelingen merkte het EAO dat er een gemeenschappelijke nood was aan een platform om o.a. meet- en onderzoeksdata met andere partijen te kunnen delen en met externe partijen te kunnen samenwerken op technische data/bestanden. Er werd een traject gestart om de noden in kaart te brengen en een Proof-Of-Concept (POC) uit te werken.

- Allerhande kosten, logistieke middelen, informatica en juridische **zaken** in verband met het beheer van Openbare Werken en overheidsopdrachtendossiers. De Leidraad Overheidsopdrachten is een hulpmiddel in boekvorm, zowel op papier als digitaal ter beschikking gesteld, omtrent de juridische regels inzake overheidsopdrachten. Deze leidraad wil een praktisch bruikbare juridische gids zijn voor alle medewerkers van het beleidsdomein die op het terrein te maken hebben met overheidsopdrachten. In 2021 werd een tweede versie van de oorspronkelijke leidraad ter beschikking gesteld die is aangepast aan de meest recente regelgeving op het moment van publicatie en bijkomend de aandacht vestigt op het 'verduurzamen' en 'innoveren' van onze overheidsopdrachten. We willen immers de mobiliteit en infrastructuur van de toekomst realiseren en onze economie stimuleren.

- Uitgaven in het kader van de Databank Ondergrond Vlaanderen dat binnen het Beleidsdomein MOW wordt gehanteerd als werkinstrument in voorontwerp en ontwerpfase van infrastructuurwerken in de weg- en waterbouw;

- Uitgaven in het kader van E-procurement;

- Lidmaatschappen van een aantal binnenlandse en internationale organisaties;

- Communicatie initiatieven teneinde draagvlak te creëren voor de beleidsvoorbereiding en –uitvoering;

- Deelname aan tentoonstellingen in binnen- en buitenland, vertegenwoordigings- en ontvangstkosten;

- Uitgaven in het kader van internationale samenwerking

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	6.038	6.038	6.038	5.753	5.753	5.344

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering van het VAK en het VEK in het kader van de algemene beleidsondersteuning ligt in lijn met de bij BA2021 voorziene budgetten.

MB0-1MFH2KB-WT – XPERTA

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven van Xperta aangerekend. De werkingskosten en investeringsmiddelen teneinde de technische ondersteuning van het departement te continueren, verbeteren en moderniseren vallen onder dit begrotingsartikel. Deze technische ondersteuning wordt verleend door het waterbouwkundig laboratorium, de afdeling algemene technische ondersteuning, de afdeling geotechniek en de afdeling expertise beton en staal.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	10.575	10.575	10.574	11.911	11.659	9.052

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering van het VAK ligt in lijn met de bij BA2021 voorziene budgetten. Binnen de verschillende afdelingen van Xperta betreft het:

- Voor Geotechniek de uitgaven voor de verdere ontwikkelingen van Geosys, project Geocore en de modernisering van het labo (oa. verrijdbare triaxiaalpersen,...).
- Voor Algemene Technische Ondersteuning: IT profielen, eProcurement, eRio, Datalab, Innovatielab, ondersteuning IT departement, MEDIAAN,...
- Voor Expertise Beton en Staal: aankoop apparatuur controle kunstwerken en aankopen normeringen voor bMOW voor het uitwerken en opvolgen van openbare infrastructuurwerken, ondersteuning bij de uitbouw van rapportering op de iAsset toepassing.
- Voor het Waterbouwkundig Laboratorium: er werd uitvoering gegeven aan het masterplan WL, waaronder bouw van het nieuwe gebouw (studieopdracht voor de bouw van een nieuwe kantoren, de renovatie van de bestaande hallen en het bestuursgebouw van het Waterbouwkundig Laboratorium). Daarnaast werden op deze kredieten de uitgaven betreffende buitenaanleg van WL, het vernieuwen van de elektriciteit van hallen, het uitvoeren van studies en proeven, technische uitrusting van WL en technische ondersteuning IT profielen.

De uitvoering in VEK vertoont een afwijking van 2.859 keuro ten opzichte van de vooropgestelde kredieten. Dit is het gevolg van een verschuiving van betalingen naar 2022.

MB0-1MFH2KD-WT – BELEIDSCAPACITEIT

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel worden de bijdragen van de verschillende entiteiten van het beleidsdomein MOW centraal geclusterd conform een overeengekomen verdeelsleutel voor het financieren van de MCB (Management Comité Beleidsdomein) projecten en de kenniscellen. Het betreft de volgende types projecten/opdrachten ten behoeve van het hele beleidsdomein:

- Consultancy procesbegeleiding, productbegeleiding, ...
- Tools om de samenwerking te optimaliseren
- Change gerelateerde onkosten
- Vormingen (bv rond functioneel leidinggeven, projectwerking, ...)
- Events voor samen (net)werken community
- Communicatie-opdrachten

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

Uitgaven	2.100	2.100	2.099	2.100	2.100	1.557
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De realisatiegraad in VAK ligt in lijn met de bij BA2021 voorziene budgetten. De uitvoering van het VEK ligt iets lager, omwille van een aantal betalingen die in 2022 zullen plaatsvinden.

In 2021 werden de door de verschillende entiteiten gefinancierde middelen voor Beleids capaciteit als volgt vastgelegd:

- organisatie ondersteunende consultancy voor programmamanagement van het Vlaamse Fietsbeleid (166 keuro) en ondersteuning van de kenniscel Klimaat (265 keuro);
- MCB project strategische studie gedeeld autonoom vervoer – De Lijn (199 keuro)
- de analyse en bouw van de mobiliteitsmonitoring tool - functioneel analist/ontwikkelaar datawarehouse (133 keuro)
- business consultancy voor de MCB-projecten Asset management (245 keuro)
- studie 'Economische impact laagwaterstand in de binnenvaart' (78 keuro)
- visie vrachtwagenparkeren (134 keuro)
- ondersteuning bij het uitvoeren van standaarddoorrekeningen met strategische personenmodellen (235 keuro)
- opleidingen (7 keuro).

1.1.2. DAB's

DAB VIF - DEP

Uitgavenartikelen

MBU-3MFH2KA-WT – ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING

Korte inhoud

Alle nieuwe vastleggingen in het kader van algemene beleidsondersteuning worden vanaf 2019 genomen op begrotingsartikel MB0-1MFH2KA-WT. Op dit begrotingsartikel worden de vereffeningen voorzien van het openstaande encours eind 2019.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	0	0	495	495	113

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering in VEK vertoont een afwijking van 382 keuro van de vooropgestelde budgetten, die te wijten is aan een beperkte vertraging van de aflossing en een gedeeltelijke schrapping van het encours.

MBU-3MFH2KB-WT – XPERTA

Korte inhoud

Alle nieuwe vastleggingen in het kader van Xperta worden vanaf 2019 genomen op begrotingsartikel MB0-1MFH2KB-WT. Op dit begrotingsartikel worden de vereffeningen voorzien van het openstaande encours eind 2019.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	0	0	0	652	557

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In de begroting 2021 werd geen budget meer voorzien voor de aflossing van het encours, aangezien er bij de opmaak ervan vanuit gegaan werd dat het encours eind 2020 afgelost zou zijn. Dit was niet het geval, waardoor er tijdens het jaar VEK werd herverdeeld naar voorliggend artikel om aan de nog niet vereffende engagementen te kunnen voldoen.

2. MODI-OVERSCHRIJDEND MOBILITEITSBELEID

2.1. **Budgettair kader****MODI-OVERSCHRIJDEND MOBILITEITSBELEID, MVG excl. DAB**

(duizend euro)						
	<u>AO</u>		<u>TO</u>		<u>LO</u>	
<u>2021</u>	<u>2e BA</u>	<u>BU</u>	<u>2e BA</u>	<u>BU</u>	<u>2e BA</u>	<u>BU</u>
<u>ESR-ont- vangsten</u> <u>OW</u>	<u>1.465</u>	<u>2.205</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Toe- lagen</u> <u>OI</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Overige</u> <u>OL,OP, andere</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Totaal	<u>1.465</u>	<u>2.205</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
---------------	--------------	--------------	----------	----------	----------	----------

Inhoudelijke toelichting:

De ontvangsten liggen in uitvoering 740 keuro hoger dan begroot. Dit is grotendeels het gevolg van hogere ontvangsten uit de samenwerkingsovereenkomsten ICT met de andere gewesten.

MODI-OVERSCHRIJDEND MOBILITEITSBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	3.291	12.287	12.106	4.419	7.214	4.291
Toelagen IS	807.448	1.070.489	1.158.015	807.448	920.804	920.804
Overige LE, PA, andere	0	0	18	0	0	18
Totaal	810.739	1.082.776	1.170.139	811.867	928.018	925.113

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering van de ESR-uitgaven ligt in VAK 8.815 keuro hoger dan voorzien in de begroting. Dit is te wijten aan een herverdeling tijdens het jaar vanuit de Relanceprovisie voor de Vlaamse Veerkracht maatregel 'versnelling uitrol laadinfrastructuur'.

De vereffeningen liggen in lijn van hetgeen werd ingeschat in de begroting.

De uitvoering op het toelageartikel van het VIF wordt toegelicht via de onderliggende begrotingsartikels van het fonds.

2.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)*Ontvangstenartikelen***MB0-9MFHALA-OW – ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID**

Korte inhoud:

Op dit begrotingsartikel worden allerlei diverse en eerder toevallige ontvangsten

aangerekend, alsook de ontvangsten die niet specifiek toe te wijzen zijn aan verkeersveiligheid. Daarnaast wordt op dit begrotingsartikel een jaarlijkse ontvangst van 500 keuro geraamd uit de samenwerkingsovereenkomsten met de andere gewesten inzake ICT 6de staatshervorming.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	1.465	0	0
Uitvoering	2.268	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De werkelijke realisatiegraad ligt hoger dan geraamd voor 2021: de geraamde jaarlijkse ontvangst uit de samenwerkingsovereenkomsten met de andere gewesten inzake ICT 6de staatshervorming voor 2020 werd namelijk pas in 2021 ontvangen. De diverse ontvangsten in 2021 liggen iets lager dan geraamd.

MB0-9MFHALA-WT – ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

Op dit begrotingsartikel worden allerlei diverse en eerder toevallige ontvangsten aangerekend, alsook de ontvangsten die niet specifiek toe te wijzen zijn aan verkeersveiligheid.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	0	0	0
Uitvoering	-63	0	0

Inhoudelijke toelichting

Het negatieve bedrag in uitvoering betreft de correcties op de vorderingen van voorgaande jaren.

Uitgavenartikelen

MB0-1MFH2LA-PA – ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

Korte inhoud

Dit artikel werd initieel ingeschreven met het oog op de registratie van Europese subsidies. In 2020 werden hier ook de overbruggingskredieten voorzien als steunmaatregel aan de taxisector en de autobus- en autocarsector.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

Uitgaven	0	0	18	0	0	18
-----------------	---	---	----	---	---	----

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In 2021 werd er op dit artikel geen budget voorzien. De VAK/VEK realisatie van 18 keuro betreft een achterliggende boekhoudkundige correctie in het kader van de corona leningen aan de taxisector in 2020.

MB0-1MFH2LA-WT – ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID

Korte inhoud

Dit begrotingsartikel omvat de kredieten die worden aangewend voor de volgende initiatieven:

- Basissubsidies voor erkende mobiliteitsverenigingen en koepels van verenigingen in het kader van het decreet van 13/02/2004, subsidie mobiliteitsprojecten, actieprogramma's mobiliteitscampagne;
- Subsidies mobiliteits- en bereikbaarheidsmanagers;
- Subsidie Vlaams instituut voor de logistiek voor Multimodaal.vlaanderen;
- Diverse uitgaven in het kader van het algemeen mobiliteitsbeleid, bv. onderzoek verplaatsingsgedrag, toekomstverkenning mobiliteit in de toekomst, studies inzake fietstracés, ...
- Uitgaven in het kader van logistiek;
- Toekenning van subsidies voor opmaak gemeentelijke mobiliteitsplannen.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	3.291	3.354	3.174	4.419	4.481	3.482

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Voor de mobiliteitsprojecten en de subsidies voor erkende mobiliteitsverenigingen was in 2021 ongeveer 942 keuro nodig. Daarnaast werd 247 keuro aangerekend voor de gemeentelijke mobiliteitsplannen en werd er 390 keuro vastgelegd voor subsidies van de mobiliteits- en bereikbaarheidsmanagers.

Vervolgens werden volgende uitgaven in het kader van Algemeen Mobiliteitsbeleid geregistreerd op dit artikel voor in totaal 729 keuro, voor onder andere:

- Onderzoeksopdracht "Toekomstverkenning mobiliteit in de toekomst" (271 keuro);
- Vergelijkende studie tussen tram en trambus voor tracé Hasselt-Maastricht (152 keuro);
- Streefbeeld: concept- en inrichtingsstudie (119 keuro)

Aan het Vlaams Instituut voor de logistiek werd een subsidie toegekend voor de uitwerking van het project 'Multimodaal.Vlaanderen' (864 keuro).

Daarnaast werd in 2021 een bedrag van 111 keuro VAK/VEK herverdeeld vanuit de Relance provisie voor onderzoekscapaciteit enerzijds in het kader van de Vlaamse Brede Heroverweging (onderzoek doelmatigheid subsidies binnen het beleidsdomein MOW) en anderzijds om gevolg te geven aan een conclusie uit de Vlaamse Brede Heroverweging door het uitwerken van een herziening van het subsidiedecreet voor mobiliteitsverenigingen.

Tot slot werd op voorliggend begrotingsartikel een bedrag van 180 keuro in VAK en VEK geblokkeerd ter compensatie van de overschrijding op de loonkredieten.

De begrotingsuitvoering in VAK ligt dus in de lijn met de verwachtingen bij BA2021. De vereffeningen liggen iets lager dan initieel werd ingeschat.

MB0-1MFH2LC-WT – VERGROENING MOBILITEIT

Korte inhoud begrotingsartikel

Op voorliggend, sinds 2021 nieuwe, artikel worden de uitgaven in het kader van Clean Power for Transport aangerekend. Deze bevoegdheid is sinds 2021 overgekomen van het departement Omgeving.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	8.933	8.932	0	2.733	809

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Sinds 2021 wordt de bevoegdheid Clean Power for Transport opgenomen binnen het departement MOW. Gelet op de overdracht tijdens het jaar, werden er geen budgetten voor ingeschreven in de begroting. In uitvoering bedroegen de uitgaven 8.932 keuro. Deze hebben quasi volledig betrekking op het project in het kader van Vlaamse Veerkracht voor de versnelde uitrol van laadinfrastructuur waarvoor 8.885 keuro vanuit de Relanceprovisie werd herverdeeld.

De nodige initiatieven voor het installeren van laadpaalinfrastructuur lopen volgens planning:

- De strategienota laadinfrastructuur werd in Q4 2020 gerealiseerd. Het vereiste beleidskader voor de uitrol van oplaadinfrastructuur werd opgeleverd met de parlementaire goedkeuring van het decreet in Q3 2021. Ter afronding werd een bijhorend uitvoeringsbesluit goedgekeurd op de Vlaamse Regering in december 2021.
- De opmaak van potentieelkaarten voor laadinfrastructuur werd afgerond eind 2021 met de oplevering van het eindrapport. Het verzamelen van de data over laadpunten loopt volgens schema. De data wordt real-time ontsloten. De verdere onderbouwing voor de uitrol van laadpunten is in studiefase en op schema.
- Om semi-publieke laadinfrastructuur op privaat domein te stimuleren, leverde een eerste projectcall 210 goedgekeurde projecten op. Deze projecten worden vanaf november 2021 gerealiseerd ten velde en zijn goed voor 9.798 van de te realiseren CPE (laadpuntequivalenten). Een tweede dergelijke projectcall wordt voorzien in 2022.

MB0-1MFH2LY-IS – VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS*Korte inhoud*

Het betreft de toelage aan het Vlaams Infrastructuurfonds.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	807.448	1.070.489	1.158.015	807.448	920.804	920.804

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering wordt toegelicht via de verschillende begrotingsartikels van het Vlaams Infrastructuurfonds in de loop van dit document.

2.1.2. DAB's

DAB VIF - DEP

*Ontvangstenartikelen***MBU-2MFHALA-OW – ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID***Korte inhoud:*

Op dit begrotingsartikel werden de algemene retributies met betrekking tot het gebruik van het openbaar domein aangerekend.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	3.800	0	0
2e BA-JR	3.800	0	0
Uitvoering	-377	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Het negatieve realisatiebedrag van 377 keuro betreft de correcties op de vorderingen van voorgaande jaren. Sinds 2021 worden de ontvangsten van de algemene retributies met betrekking tot het gebruik van het openbaar domein aangerekend op begrotingsartikel MDU-2MHHARA-OW (ander ontvangstenartikel binnen het VIF), aangezien deze ontvangsten vanaf 2021 geïnd worden door AWV in plaats van het departement. Dit in het kader van efficiëntiewinsten in de werking.

*Uitgavenartikelen***MBU-3MFH2LA-WT – ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID***Korte inhoud*

Alle nieuwe vastleggingen in het kader van algemeen mobiliteitsbeleid worden vanaf 2019 genomen op begrotingsartikel MB0-1MFH2LA-WT. Op dit begrotingsartikel worden de vereffeningen voorzien van het openstaande encours eind 2019.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	0	0	168	168	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De betaalkalender op encours werd bij BA2021 hoger ingeschat. Het laatste restant aan VEK zal in 2022 uitbetaald worden.

MBU-3MFH2LB-WT – INSPELEN OP (INVESTERINGS)OPPORTUNITEITEN BINNEN HET BELEIDSDOMEIN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN*Korte inhoud*

Op dit begrotingsartikel worden de kredieten ingeschreven voor nieuwe beleidsinitiatieven en investeringsopportuniteiten binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	44.600	31.900	0	35.141	18.441	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Bij BA2021 werd het VAK budget op dit artikel herleid van 93.200 keuro naar 44.600 keuro omwille van toevoeging aan de investeringskredieten bij de verschillende entiteiten van het beleidsdomein in het kader van het GIP. In de loop van het begrotingsjaar werd een bedrag van 12.700 keuro herverdeeld naar het rollend fonds voor leefbaarheidsprojecten rond de Antwerpse Ring (MB0-1MHH2RD-WT). Zo werd het bedrag van beschikbaar VAK budget (31.900 keuro) gevormd. Gelet op het feit dat dit een geruiterd krediet betreft, werd dat bedrag overgeheveld naar 2022.

Wat het VEK betreft, werd er tijdens het jaar een krediet van 16.700 keuro in functie van de VEK-noden via een herverdeling overgeheveld naar bepaalde begrotingsartikels binnen het VIF. Dit betekent dat het beschikbaar VEK in 2021 herleid werd naar 18.441 keuro en in onderbenutting is gevallen.

MBU-3MFH2LC-WT – VERGROENING MOBILITEIT

Korte inhoud

Bij de begrotingsaanpassing 2020 werd dit nieuwe begrotingsartikel gecreëerd teneinde extra kredieten in het kader van vergroening van de mobiliteit over verschillende vervoersmodi te clusteren.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	0	0	1.750	1.750	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Bij BA2021 werd er op dit artikel 1.750 keuro in VEK voorzien voor de financiering van klimaatuitgaven voor laadinfrastructuur, combimobiliteit en walstroom. Deze werden nog niet aangewend in 2021.

MDU-3MFH2LC-WT – VERGROENING MOBILITEIT

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven aangerekend in het kader van de Relancemaatregel 'versnelde uitrol laadinfrastructuur'.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	5.599	5.598	0	145	51

Inhoudelijke toelichting

In het kader van de relance cluster vergroening weginfrastructuur werd onder de relance maatregel "VV049 Laadpalen - versnelde uitrol laadinfrastructuur" in 2021 de projectoproep 'uitrol ultrasnelladers ($\geq 150\text{kW}$) op parkings langs autosnel- en gewestwegen' gelanceerd. Voor 49 percelen werden subsidies toegekend en vastleggingen genomen. Deze middelen werden tijdens het jaar herverdeeld vanuit de Relanceprovisie.

3. Zonder ISE

3.1.1. DAB's

DAB VIF - DEP

*Ontvangstenartikelen***MBU-2MFHAZZ-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN**

Korte inhoud:

Op dit begrotingsartikel komt de werkingstoelage aan de DAB Vlaams Infrastructuurfonds (VIF) toe. Gelet op de saldowerking en de eigen ontvangsten binnen het VIF zegt deze werkingstoelage niets over de totale hoogte van investeringsmiddelen. Hiervoor kan verwezen worden naar de toelichting per begrotingsartikel binnen het VIF.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	807.448	0	0
2e BA-JR	920.804	0	0
Uitvoering	920.804	0	0

VIII. WEGINFRASTRUCTUUR EN -BELEID

1. VERKEERSVEILIGHEID

Het **verkeersveiligheidsbeleid** focust op het veiliger maken van de weg (en haar aanhorigheden) voor de weggebruiker met het oog op het verminderen het aantal doden/gewonden in het verkeer. De Vlaamse overheid richtte het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid op om alle acties rond verkeersveiligheid beter op elkaar af te stemmen en te coördineren. Onder andere de Vlaamse Stichting Verkeerskunde is hierbij een belangrijke partner.

In 2021 werd – vaak in uitvoering van EU regelgeving maar met een duidelijke eigen beleidsinvulling – veel regelgevend werk uitgewerkt of opgestart om vanuit verschillende invalshoeken bij te dragen aan een betere verkeersveiligheid:

- Om verder werk te maken van goed opgeleide en in het geval van professionele chauffeurs goed bijgeschoolde chauffeurs werd onder andere een wetgevend kader opgezet voor e-learning in de nascholing vakbekwaamheid.
- Ook werd in verdere uitvoering van Richtlijn 2018/645 het reglementair kader voor de uitwisseling van gegevens over afgegeven en ingetrokken getuigschriften van vakbekwaamheid en getuigschriften van nascholing tussen de lidstaten, met het oog op handhavingsdoeleinden aangevat.
- Voorbereidend werk werd geleverd voor de hervorming van de brevetten voor rijkschoolinstructeurs en -directeurs, alsook voor de audiovertaling, de uitsluiting van kandidaten omwille van onregelmatigheid en de opheffing van de vrijstelling van scholing voor houders van een buitenlands rijbewijs wordt voorzien.
- Zowel vanuit technische keuring als homologatie werd regelgeving voorzien die de voertuigveiligheid ten goede zal komen. In uitvoering van Richtlijn 2014/45 werd de invoering van technische keuringen voor motorfietsen, driewielers en vierwielers bij overdracht, zoals bij verkoop, en na ongeval vorm gegeven. Het betreffende besluit van de Vlaamse Regering werd begin 2022 definitief goedgekeurd en zal in werking treden op 1 januari 2023.
- Ook werd voorbereidend werd geleverd om begin 2022 een aangepaste oldtimerkeuring principieel te kunnen goedkeuren. Om de kwaliteit van de homologaties te verzekeren werden strafrechtelijke sancties en administratieve maatregelen voorzien om inbreuken op verordeningen EU 167/2013, EU 168/2013 en EU 2018/858 te bestraffen. Het definitieve besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2021 gaat daarbij verder dan het Europees kader door onder andere het toepassingsgebied van de sancties voor technische diensten en marktdeelnemers uit te breiden tot de nationale typegoedkeuring en de individuele goedkeuring.

Tot slot ging ook de nodige aandacht naar “schone” voertuigen. Het reglementair kader om vanaf 1 juli 2023 bij de technische keuring de werking van het uitlaatemissieregelsysteem doeltreffend te kunnen controleren en fraude met roetfilters te kunnen opsporen via een nieuwe testmethode voor dieselmotorvoertuigen van de categorieën M1 (personenvoertuigen) en N1 (lichte vracht) met een euronorm 5a of hoger werd opgezet en begin 2022 definitief goedgekeurd. Ook werd samen met de minister bevoegd voor Leefmilieu een conceptnota “de handhaving van voertuigemissies” voorgelegd.

Met de middelen van het Verkeersveiligheidsfonds werd ingezet op maatregelen om de verkeersveiligheid bij wegenwerken te verhogen, het ondersteunen van steden en gemeenten die via kleine ingrepen de schoolomgeving veiliger maken,

subsidies in het kader van verkeersveiligheid (terugkommoment, CARA,...), verkeersveiligheidscampagnes en de aankoop van trajectcontroles.

Voor het ondersteunen van steden en gemeenten bij ingrepen die de schoolroute veiliger maken werden relancemiddelen ingezet.

1.1. Budgettair kader

VERKEERSVEILIGHEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2021	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ont- vangsten OW	146.796	169.832	37.295	39.830	0	0
Toe- lagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	146.796	169.832	37.295	39.830	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De hogere realisatiegraad op de algemene ontvangsten (AO) is te verklaren door de ontvangsten uit verkeerboetes die in 2021 hoger liggen dan geraamd bij BA2021.

De realisatiegraad van de toegewezen ontvangsten (TO) ontvangsten ligt hoger dan geraamd bij BA2021, dit is voornamelijk te verklaren door de hogere ontvangst uit verkeersboetes.

VERKEERSVEILIGHEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR- uit- gaven WT, LO, PR	30.910	135.818	26.757	27.815	195.257	31.139
Toe- lagen IS	18.225	18.227	18.225	18.225	18.237	18.235

Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	49.135	154.045	44.982	46.040	213.494	49.374

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-uitgaven liggen in VAK iets lager dan voorzien bij de begrotingsopmaak. Dit is te wijten aan het feit dat er in 2020 ingeteerd werd op het VAK-saldo van het verkeersveiligheidsfonds als gevolg van een versnelling in de investeringen in verkeersveiligheid. Teneinde binnen de budgettaire contouren van dit fonds te blijven, werd het VAK in uitvoering bijgesteld. Het VEK ligt in uitvoering wel hoger dan het voorziene bedrag in de begroting. Dit betekent dat de engagementen op het terrein sneller worden vereffend dan voorzien in de begroting.

De uitgaven op de toelageartikelen (de toelage aan De Werkvennootschap, Lantis en de Vlaamse Stichting Verkeerskunde) liggen in lijn met de bij BA2021 voorziene budgetten.

1.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MHANA-OW – VERKEERSVEILIGHEID

Korte inhoud:

Op dit begrotingsartikel worden de algemene ontvangsten aangerekend in het kader van verkeersveiligheid. Het betreft:

- De ontvangsten uit de verkeersboetes voor 2021. De eerste schijf van 17.929 keuro aan ontvangsten uit de verkeersboetes worden toegevoegd aan het Verkeersveiligheidsfonds. De overige ontvangsten uit verkeersboetes landen op dit begrotingsartikel.
- Ook de ontvangsten uit afdrachten (6% van de netto-ontvangsten van de ondernemingen die instaan voor de technische controle) tot aan het drempelbedrag van 5.539 keuro worden op dit begrotingsartikel aangerekend.
- Daarnaast worden op dit begrotingsartikel de in het kader van de 6de staatshervorming overgekomen retributies en bijdragen (homologatie, vergunningen technische keuring, vergunningen rijtscholen, technische diensten, opleidingsinstellingen, examencommissie, beroepscommissie) ingeschreven

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	146.796	0	0
Uitvoering	169.841	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Op voorliggend artikel werden in 2021 de volgende ontvangsten gerealiseerd:

- Ontvangsten uit verkeerboetes ten belope van 160.780 keuro. Dit is 23.173 keuro meer dan geraamd bij de BO2021, maar is afhankelijk van de raming die door de FOD Financiën wordt bezorgd en tijdens het jaar op basis daarvan wordt bijgesteld. Dit bevat ook een afrekening van 17.466 keuro die vorige jaren werden aangerekend;
- Retributies in het kader van 6de staatshervorming ten belope van 3.521 keuro;
- Ontvangsten uit afdrachten keuringsinstellingen ten belope van 5.539 keuro.

MB0-9MHHTNA-OW – VERKEERSVEILIGHEID

Korte inhoud:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten van het Verkeersveiligheidsfonds opgenomen. Het betreft:

- De eerste 17.929 keuro aan ontvangsten uit de verkeerboetes. Daarnaast kunnen de ontvangsten op het Verkeersveiligheidsfonds nog stijgen indien de verkeerboetes het bedrag van 161.243 keuro overschrijden.
- De ontvangsten uit afdrachten (6% van de netto-ontvangsten van de ondernemingen die instaan voor de technische controle), boven het in de budgettaire boordtabel opgenomen bedrag (5.539 keuro), worden ingeschreven als toegewezen ontvangsten binnen het Verkeersveiligheidsfonds. Het restbedrag werd dus op dit artikel ingeschreven.
- De afdrachten (0,25 euro per prestatie) die de instellingen belast met de controle van de in het verkeer gebrachte voertuigen afstaan aan het Verkeersveiligheidsfonds.
- De exploitatieoverschotten van de instellingen belast met de controle van de in het verkeer gebrachte voertuigen worden toegevoegd aan het Verkeersveiligheidsfonds.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	0	37.295	0
Uitvoering	0	40.074	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In 2021 werden er op dit artikel volgende ontvangsten gerealiseerd ten bedrage van 40.074 keuro:

- De ontvangsten uit de verkeerboetes: 22.676 keuro
- De exploitatieoverschotten van de keuringsinstellingen: 10.729 keuro
- De ontvangsten uit afdrachten (0,25 euro per prestatie): 2.700 keuro
- De ontvangsten uit afdrachten (6% van de netto-ontvangsten van de ondernemingen die instaan voor de technische controle): 3.967 keuro

De realisatiegraad van deze ontvangsten ligt hoger dan geraamd bij BA2021. Dit is voornamelijk te verklaren door de ontvangst uit verkeerboetes die hoger lag in uitvoering dan geraamd in de begroting.

Uitgavenartikelen

MB0-1MHH2NA-WT – VERKEERSVEILIGHEID

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel worden de kredieten voorzien in het kader van het verkeersveiligheidsplan en de implementatie van informaticatoepassingen (voornamelijk naar aanleiding van de 6de staatshervorming: homologatie voertuigen, technische keuring,...).

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	3.640	3.640	3.640	3.640	4.640	3.717

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De VAK uitvoering op dit artikel ligt in lijn met de voorziene middelen. Voor de uitgaven in het kader van verkeersveiligheidsplan en de implementatie van informaticatoepassingen werd er 1.501 keuro aangerekend op deze post (Verderzetting ontwikkeling Homologatie Voertuigen, ongevallenverwerking in Geoloket Ongevallen, digitalisering Subsidieprocessen). Daarnaast werd het VAK budget ten belope van 2.037 keuro benomen voor de IT onderhoudskosten ter algemene ondersteuning van het verkeersveiligheidsbeleid (Centraal Aangestuurd Examenvragensysteem, Continuïteit/evolutie CRM Dynamics toepassingen...).

De realisatie van het VEK budget ligt in lijn met of zelfs iets hoger dan het begrote bedrag voor 2021.

MB0-1MHH4NA-WT – VERKEERSVEILIGHEID

Korte inhoud

Binnen dit artikel van het Verkeersveiligheidsfonds worden subsidies en werkingsuitgaven aangerekend in het kader van de verkeersveiligheid:

- Subsidies aan de gemeenten in het kader van verkeersveilige schoolomgevingen en schoolroutes. Het betreft snel uitvoerbare maatregelen zoals verkeerssignalisatie en kleine infrastructurele maatregelen.
- Subsidies en andere uitgaven in het kader van de verkeersveiligheid (CARA, terugkommoment, rij scholen,...).
- IT-toepassingen in het kader van verkeersveiligheid.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	9.000	120.850	11.789	9.000	150.361	21.380

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

In de onderstaande tabel zijn de voornaamste uitgavencategorieën samengevat voor de VAK uitvoering in 2021 (in totaal 7.698 keuro):

Veiligere schoolomgevingen	2.767
Subsidie CARA Centrum voor rijgeschiktheid	952
Ondersteuning controle langs de weg (contract GOCA)	384
Digitalisering rijopleidingen	1.258
Digitalisering ROV - CRONOS/erkenningen	
Evaluatie actieplan verkeerslichten	57
Evaluatiesnelheidsbeperking 70 km buiten bebouwde kom	51
Uitrol van SAVE 2.0 op lokaal niveau	148
Verkeersveiligheidscampagnes -educatieve projecten	1.445
subsidies Terugkommoment	583

Daar bovenop werd in het kader van het plan Vlaamse Veerkracht 4.090 keuro geïnvesteerd in de maatregel 'versnelling investeringen in veilige schoolroutes'. Hierdoor werd in 2021 voor 38 lokale besturen een subsidieaanvraag goedgekeurd en vastgelegd in het kader van verkeersveilige schoolroutes voor het veiliger maken van in totaal 81 schoolroutes. Eind 2021 werd hiervoor een bedrag van 3.397 keuro herverdeeld uit de Relanceprovisie. Het restant werd begin 2022 aangezuiverd.

De erkende instellingen voor het terugkommoment ontvingen een subsidie van twintig euro per deelnemer.

Er werd, zoals de voorbije jaren, sinds de zesde staatshervorming, een subsidie toegekend aan VIAS Institute, voor de dienstverlening die CARA levert met betrekking tot rijgeschiktheidsonderzoek. In 2021 werd dit subsidiebesluit aangepast conform de aanbevelingen van de doorlichting.

1.187 keuro werd besteed aan de digitalisering van processen rijopleiding en vakbekwaamheid. De processen die voorheen via Cronos verliepen, verlopen nu in geupgrade en meer klantgerichte vorm via ROV, met name:

- het houden van een databank waarin alle gevolgde nascholingsmodules vakbekwaamheid verzameld zijn en van waaruit de nodige gegevens aan de FOD worden doorgestuurd, zodat de code op het rijbewijs kan worden geplaatst. Deze gegevens worden ook via Mijn Burgerprofiel ontsloten, zodat houders van een rijbewijs C of D voor het eerst zelf een overzicht krijgen van de opleidingen die ze hebben gevolgd.
- de doorstroming van de resultaten van de rijexamens van alle categorieën van de examencentra naar de FOD, zodat de rijbewijzen kunnen worden afgeleverd.

Daarnaast hebben we nu alle examenvragen in beheer in onze eigen databank, wat voorheen niet het geval was. Er werd ook al heel wat werk verzet om ervoor te zorgen dat we in 2022 de examendetails (welke vragen kreeg een kandidaat en welke beantwoordde hij juist of fout en de details van de praktijkexamens) in onze databank zullen hebben. Ook werd ook een luik voorzien voor de beroepscommissiedossiers en voor de kandidaten die uitgesloten worden omwille van een onregelmatigheid (fraude, agressie, ...). Tenslotte werd de analyse gedaan voor de Centrale Erkenningmodule (CEM).

In 2021 werd voor 100 lokale besturen een subsidieaanvraag goedgekeurd en vastgelegd in het kader van verkeersveilige schoolomgevingen voor het veiliger maken van in totaal 529 schoolomgevingen.

Voor de ondersteuning van de controle langs de weg met een mobiele keuringsinstallatie werd een nieuw meerjarig bestek uitgeschreven. Voor 2021 werd voor deze dienstverlening door GOCA 385 keuro voorzien.

MB0-1MHH4NB-WT – INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud

Binnen dit artikel van het Verkeersveiligheidsfonds worden de investeringsuitgaven van AWW aangerekend in het kader van de verkeersveiligheid.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	18.270	11.328	11.328	15.175	40.256	6.042

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In 2021 heeft het Agentschap Wegen en Verkeer in uitvoering van het GIP 2021 voor 11.789 keuro vastleggingen genomen op het verkeersveiligheidsfonds voor onder andere volgende projecten:

- Doortocht Sint-Pieters-Leeuw (7.500 keuro)
- trajectcontroles op de autosnelwegen (1.000 keuro)
- Gladheidsmeetsystemen langs autosnelwegen (500 keuro)
- Semi-vaste snelheidscamera's (450 keuro)

Dit was 8 miljoen euro minder dan begroot, aangezien er binnen de budgettaire contouren van het verkeersveiligheidsfonds gebleven diende te worden. In 2020 werd er immers ingeteerd op het saldo.

MB0-1MHH4NW-IS – BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL

Korte inhoud

Het betreft de toelage aan BAM vanuit het Verkeersveiligheidsfonds.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Zie toelichting bij de begroting van Lantis.

MB0-1MHH4NX-IS – DE WERKVENNOOTSCHAP*Korte inhoud*

Het betreft de toelage aan De Werkvennootschap vanuit het Verkeersveiligheidsfonds.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Zie toelichting bij de begroting van De Werkvennootschap.

MB0-1MHH4NY-IS – VLAAMSE STICHTING VERKEERSKUNDE*Korte inhoud*

Het betreft de toelage aan de Vlaamse Stichting Verkeerskunde.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	8.225	8.227	8.225	8.225	8.237	8.235

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Zie toelichting bij VSV.

1.1.2. DAB's

DAB VIF - DEP

*Uitgavenartikelen***MBU-3MHH2NA-WT – VERKEERSVEILIGHEID***Korte inhoud*

Alle nieuwe vastleggingen in het kader van verkeersveiligheid (buiten het verkeersveiligheidsfonds) worden vanaf 2019 genomen op begrotingsartikel MB0-1MHH2NA-WT. Op voorliggend begrotingsartikel werden de vereffeningen voorzien van het openstaande encours eind 2019.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	0	0	564	964	300

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd een bedrag van 300 keuro vereffend van het encours.

1.1.3. Overige entiteiten onder toezicht

1.1.3.1 Vlaamse Stichting Verkeerskunde

De werking van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde kadert helemaal binnen het verkeersveiligheidsbeleid. Door middel van educatie en sensibilisering binnen het verkeers- en mobiliteitsbeleid wordt de kennis, vaardigheden en attitudes op het vlak van verkeer en mobiliteit verbeterd. Dit gebeurt onder andere door doelgroepgerichte levenslange educatie aan te bieden aan zowel verkeers- en mobiliteitsprofessionals als weggebruikers. We behouden via de werking van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde het bestaande aanbod en investeren daarnaast extra in opleidingen voor de meest kwetsbare doelgroepen. We evalueren het bestaande aanbod waarbij we ook aandacht hebben voor de hervormde rijopleiding en sturen waar nodig bij.

De toegekende middelen werden onder andere gebruikt voor het voeren van 5 sensibiliseringscampagnes (1.350 keuro), de organisatie van een verticale leerlijn in het onderwijs (1.500 keuro), en het vormen en coachen van mobiliteitsprofessionals (700 keuro).

1.1.4.2 Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel

Ontvangsten

BAM ontvangt jaarlijks een toelage van 5.000 keuro uit het Verkeersveiligheidsfonds.

Uitgaven

De toelage uit het Verkeersveiligheidsfonds wordt door BAM ingezet voor een reeks van ingrepen ter verbetering van het verkeersveiligheid voornamelijk omheen het projectgebied van de Oosterweelverbinding. In 2021 betroffen de grootste uitgaven de verbeteringstrajecten voor fiets in Beveren en Zwijndrecht, tekstkarren en VRI's op linkeroever en rechteroever, het geheel van maatregelen afgesproken binnen het BLVC-overleg (*Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid, Communicatie*), verkeersmetingen. Ook de studie voor de ondertunneling van het fietspad ter hoogte van de Turnhoutsebaan in Deurne werd hier onder gebracht.

Deze uitgaven stijgen naarmate de hoofdwerven vorderen. In 2021 werd voor 2.526.225 euro (in VEK) gerealiseerd. De komende jaren voorzien we een stijging in uitgaven omdat er dan op rechteroever over de hele ringzone gewerkt zal worden.

1.1.4.3 De Werkvennootschap

Ontvangsten

De Werkvennootschap ontvangt jaarlijks een toelage van 5.000 keuro uit het Verkeersveiligheidsfonds.

Uitgaven

Het bedrag van 5.000 keuro werd binnen De Werkvennootschap ingezet om investeringen in verkeersveiligheid voor de zwakke weggebruiker gedurende en na de werken door De Werkvennootschap op te vangen, alsook om uitgaven te financieren die kaderen binnen het verkeersveiligheidsplan (waaronder investeringen in fietsinfrastructuur zoals het realiseren van fietssnelwegen). Dit bij de verschillende projecten van De Werkvennootschap.

2. VERKEERSBELEID

Het beleid inzake het wegverkeer kent verschillende aspecten (doorstroming, leefbaarheid, ...) en al deze aspecten vallen onder dit inhoudelijk structurelement. Ook het fietsbeleid hoort hier onder thuis, enkel het aspect verkeersveiligheid wordt afgezonderd als een specifiek inhoudelijk structurelement.

2.1. Budgettair kader

VERKEERSBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2021	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ont- vangsten OW	731	910	0	0	0	0
Toe- lagen OI	306	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.037	910	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De realisatiegraad op dit ontvangstenartikel is hoger dan geraamd bij BA2021. Dit is voornamelijk te verklaren door de terugvorderingen van de subsidies in het kader

van het ecologisch en veilig transport. Op het begrotingsartikel betreffende de ontvangsten vanuit het Hermesfonds werd de geraamde ontvangst van 306 keuro voor het project DEMCA niet gerealiseerd, aangezien hier met een herverdeling werd gewerkt vanuit het Hermesfonds.

VERKEERSBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	46.465	35.962	35.529	46.265	36.761	34.830
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	46.465	35.962	35.529	46.265	36.761	34.830

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering in VAK ligt 10.936 keuro lager dan begroot. Dit is te wijten aan:

- 5.678 keuro minder uitgaven in het kader van de subsidies Ecologisch en Veilig Transport. Het bedrag van 5 miljoen euro werd herverdeeld naar het rollend fonds voor leefbaarheidsprojecten rond de Antwerpse Ring.
- 5.307 keuro werd in budget voorzien op de provisie kilometerheffing, maar daarvan werd tijdens het jaar het budget via herverdeling voorzien naar de verschillende uitvoerders van de flankerende maatregelen (Onderwijs, VDAB, Hermesfonds,...).

De uitvoering in VEK volgt dezelfde evolutie en is deels in onderbenutting gevallen.

2.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MHHAOA-OW – VERKEERSBELEID

Korte inhoud:

Op dit begrotingsartikel worden ontvangsten in het kader van verkeersbeleid (vnl. Europese subsidies) aangerekend. Daarnaast voorziet dit artikel vanaf 2019 ook de terugvorderingen van de subsidies in het kader van het ecologisch en veilig transport.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	731	0	0
Uitvoering	910	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De realisatiegraad op dit ontvangstenartikel is hoger dan geraamd bij BA2021. In het kader van EU-projecten werd er 719 keuro gerealiseerd. Het resterende ontvangstenbedrag betreft voornamelijk de terugvorderingen van de subsidies in het kader van het ecologisch en veilig transport (ongeveer 178 keuro).

MB0-9MHHAOY-OI – FONDS FLANKEREND ECONOMISCH BELEID (HERMESFONDS)

Korte inhoud:

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten vanuit het Hermesfonds opgenomen.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	306	0	0
Uitvoering	0	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Voor het project DEMCA werd er bij BA2021 een ontvangst van 306 keuro opgenomen vanuit het Hermesfonds (voor fase 2), deze ontvangst werd echter niet gerealiseerd in 2021, maar het budget werd voorzien via herverdeling vanuit het Hermesfonds.

Uitgavenartikelen

MB0-1MHH2OA-WT – VERKEERSBELEID

Korte inhoud

De kredieten op dit artikel worden aangewend voor: de ontwikkeling van de verkeersmodellen en de doorrekeningen aan de hand van de verkeersmodellen, de subsidies bovenlokaal fietsbeleid en fietsberaad Vlaanderen (op basis van afgesloten overeenkomsten), de uitgaven inzake ITS en informatica-gerelateerde toepassingen (ANPR, Centaurus, AMAas, Mobilidata, Europese projecten Arc Atlantique Intercor, Concordia,...)

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	6.185	6.236	6.234	5.985	6.036	5.535

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De VAK realisatie ligt in lijn met de budgetten voorzien bij BA2021. De VEK realisatie vertoont een lichte afwijking van de voorziene betaalkalender.

De voornaamste uitgavencategorieën op deze begrotingspost zijn:

- Subsidie VVSG - FIETSBERAAD VLAANDEREN – 435 keuro
- Verkeersmodellen (ontwikkeling van regionale verkeersmodellen, ondersteuning strategische personenmodellen, strategisch vrachtmodel, ondersteuning dynamische verkeersmodellen)- 2.172 keuro
- Subsidies ter ondersteuning van het bovenlokaal fietsbeleid tussen de vijf Vlaamse provincies en de Vlaamse overheid (subsidies in het kader van provinciaal mobiliteitscharter)- 517 keuro
- Uitgaven in het kader van verkeersbeleid zoals studies, subsidies, informaticatoepassingen, proefprojecten, begeleiding (nl. CRM toegang tot beroep, samenwerkingsovereenkomst rond het nationaal toegangspunt transportdata.be, ...) – 1.900 keuro
- IT uitgaven ter algemene ondersteuning van het verkeersbeleid (uitgaven ikv CRM Dynamics toepassingen, Chiron en Centaurus toepassingen) – 901 keuro

MB0-1MHH2OC-WT – SUBSIDIES ECOLOGISCH EN VEILIG TRANSPORT*Korte inhoud*

Op dit begrotingsartikel worden de subsidies aan de transportsector naar aanleiding van de invoering van de kilometerheffing voorzien.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	34.973	29.564	29.295	34.973	30.725	29.295

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering ligt 5.678 keuro lager dan begroot. Dit is het gevolg van minder aanvragen voor subsidies vanuit de transportsector. Het bedrag van 5 miljoen euro werd herverdeeld naar het rollend fonds voor leefbaarheidsprojecten rond de Antwerpse Ring.

MB0-1MHX2OB-PR – PROVISIE KILOMETERHEFFING*Korte inhoud*

Deze provisie bedraagt bij de BO2021 5.307 keuro, waarvan 4.000 keuro gereserveerd is voor flankerende maatregelen binnen de transportsector, en die herverdeeld worden tijdens het jaar. Vanaf BO2020 wordt het saldo ingevolge hogere ontvangsten uit de kilometerheffing afgeroomd naar de algemene middelen en niet meer toegevoegd aan deze provisie.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	5.307	162	0	5.307	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Bij BO2021 werd er op dit artikel 5.307 keuro VAK budget ingeschreven. Aangezien het om een geruiterd krediet gaat, waar ook een saldo van 3.492 keuro beschikbaar was, bedroeg het totale budget in 9.208 keuro ion VAK. In de loop van 2021 werd 9.047 keuro in VAK herverdeeld voor het flankerend beleid en voor investeringen in weginfrastructuur. Deze budgetbewegingen hebben ertoe geleid dat er nog 162 keuro in VAK beschikbaar is en werd overgedragen naar 2022.

2.1.2. DAB's

DAB VIF - DEP

Uitgavenartikelen

MBU-3MH20A-WT – VERKEERSBELEID

Korte inhoud

Alle nieuwe vastleggingen in het kader van verkeersbeleid worden vanaf 2019 genomen op de algemene uitgavenbegroting (MB0-1MHF20A-WT). Op dit begrotingsartikel worden de vereffeningen voorzien van het openstaande encours eind 2019.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	0	-3	756	756	241

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De lagere dan bij BO 2021 voorziene VEK realisatie heeft te maken met trage afbouw van het encours.

3. WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Wat weginfrastructuur (incl. fietsinfrastructuur) betreft, werd in de eerste plaats gefocust op het onderscheid tussen enerzijds het onderhouden van de weginfrastructuur en anderzijds het verbeteren/vernieuwen van de weginfrastructuur.

Aangezien niet alle ontvangsten en uitgaven specifiek toe te wijzen zijn aan één van deze twee categorieën, werd een inhoudelijk structurelement gecreëerd waarin dergelijke ontvangsten en uitgaven ondergebracht kunnen worden. Het gaat hier dan onder andere over uitgaven op het vlak van communicatie, compensatie in het kader van minder hinder of de aankoop van materieel, maar ook over het uitwerken van beleid voor weginfrastructuur.

3.1. Budgettair kader

WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2021	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ontvangsten OW	4.938	3.693	0	0	0	0
Toe-lagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	4.938	3.693	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

AWV heeft in 2021 minder ontvangsten gerealiseerd op dit begrotingsartikel dan in 2020, maar de daling situeert zich op het niveau van de diverse (éénmalige/uitzonderlijke) ontvangsten die moeilijk te ramen zijn.

WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	9.664	9.664	8.374	9.582	9.582	8.428
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0

Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	9.664	9.664	8.374	9.582	9.582	8.428

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering ligt 1.290 keuro lager dan het begrote bedrag. De uitgaven t.g.v. dadingen of gerechtelijke procedures, waarbij het Agentschap Wegen en Verkeer wordt veroordeeld tot het betalen van schadevergoedingen, worden hier immers aangerekend. In 2021 heeft het Agentschap Wegen en Verkeer hiervoor 35% minder uitgaven gehad dan begroot. Het saldo werd aangewend ter compensatie van de budgetten voor de lonen van de personeelsleden van het Agentschap Wegen en Verkeer waarbij in overschrijding is gegaan.

3.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MD0-9MHHAPA-OW – WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Korte inhoud:

Dit ontvangstenartikel betreft allerhande ontvangsten die niet op andere begrotingsartikelen kunnen worden aangerekend. Deze toevallige of uitzonderlijke ontvangsten zijn niet wettelijk of decretaal geregeld. Dit begrotingsartikel is een combinatie van 3 types van ontvangsten:

- diverse ontvangsten
- terugstortingen van onroerende voorheffing door het ministerie van Financiën van ten onrechte ontvangen gelden en achterstallige ontvangsten door de overheid op de centrale ontvangstenrekening van de Vlaamse Gemeenschap
- Verkoop van buiten gebruik gestelde roerende goederen

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	4.938	0	0
Uitvoering	3.697	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

AWV heeft in 2021 minder ontvangsten gerealiseerd op dit begrotingsartikel dan in 2020, maar De daling situeert zich op het niveau van de diverse (éénmalige/uitzonderlijke) ontvangsten die moeilijk te ramen zijn.

Uitgavenartikelen

MD0-1MHH2PA-WT – WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Korte inhoud

Onder dit begrotingsartikel worden volgende uitgaven gefinancierd:

- het specifiek materiaal dat AWV nodig heeft voor het uitvoeren van haar activiteiten zoals:

- specifieke voertuigen voor de wegendistricten zoals vrachtwagens en polyvalente voertuigen;
 - materieel voor de winterdienst zoals zoutstrooiers, sneeuwplougen en wielladers, ander materieel en machines voor de wegendistricten zoals aanhangwagens, signalisatiewagens, botsabsorbeerders en hoogtewerkers;
 - signalisatie- en topografisch materieel, onderzoeks- en meetapparatuur.
 - Ander klein materiaal;
- Uitgaven ikv het communicatieprogramma.
- Belastingen op het gedeelte van het patrimonium in eigendom van het Vlaams Gewest dat door het Agentschap Wegen en Verkeer wordt beheerd zoals onroerende voorheffing, leegstandheffing etc..
- Schaduwtol voor de liefkenshoektunnel;
- De uitgaven t.g.v. dadingen of gerechtelijke procedures waarbij AWW wordt veroordeeld tot het betalen van schadevergoedingen;

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	9.664	9.664	8.374	9.582	9.582	8.428

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitgaven voor specifiek materiaal dat AWW nodig heeft voor de uitvoering van haar activiteiten, lag in uitvoering in lijn van het begrote bedrag en was conform vorige jaren. De uitgaven voor de communicatie- en mediacampagnes van AWW worden eveneens onder dit begrotingsartikel aangerekend. In 2021 liep de campagne Grote Werven. Naast perscommunicatie, radiospots en een social mediacampagne, werden door middel van baanaffiches werven aangekondigd via lokale geotargeting. Uit de resultaten blijkt dat de campagne in 2021 een score van 6,7/10 kreeg op creatie, een score die iets hoger ligt dan de gemiddelde score van campagnes van de Vlaamse Overheid over de voorbije drie jaar (2019-2021). De campagne van 2021 scoorde ook hoger dan de gemiddelde score van de VO voor de categorie 'gesprekswaarde', maar lager in 'herinnering', 'kracht' en 'link met afzender'.

Onder dit begrotingsartikel worden ook de uitgaven t.g.v. dadingen of gerechtelijke procedures, waarbij het Agentschap Wegen en Verkeer wordt veroordeeld tot het betalen van schadevergoedingen aangerekend. In 2021 heeft het Agentschap Wegen en Verkeer hiervoor 35% minder uitgaven gehad dan begroot. Het saldo werd aangewend ter compensatie van de budgetten voor de lonen van de personeelsleden van het Agentschap Wegen en Verkeer waarbij in overschrijding is gegaan. Dat is ook de reden van de lagere uitvoering ten opzichte van de begroting (1.290 keuro).

3.1.2. DAB's

DAB VIF

*Ontvangstenartikelen***MDU-2MHHAPA-OW – WEGINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN***Korte inhoud*

Het begrotingsartikel bevat alle vorderingen en ontvangsten in het kader van boetes en beteugelingen opgesteld door de Wegeninspectie van Vlanel en de politie, alsook de retributies voor uitzonderlijk vervoer. Ook mogelijke andere boetes opgesteld door de Wegeninspectie worden hieraan toegewezen.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	7.900	0	0
2e BA-JR	7.900	0	0
Uitvoering	9.417	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In uitvoering van het regeerakkoord 2019-2024 heeft op 1 januari 2021 de uitkanteling plaatsgevonden van de controleurs van de wegeninspectie van het Agentschap Wegen en Verkeer naar Vlanel. Door de samenvloeiing van de controleurs van de wegeninspectie met de mobiele patrouilles van Vlanel is het aantal controles op overtollige asdruk, overlading en uitzonderlijk vervoer en dus ook het bedrag aan inkomsten, toegenomen. Ook zien we al enkele jaren een lichte stijging van de inkomsten ingevolge de inningen door de Federale politie.

Bij begrotingsopmaak 2022 werd rekening gehouden met deze evolutie. Verder heeft in 2021 een sterke stijging (+ 45%) plaatsgevonden van de ontvangsten van de retributies uitzonderlijk vervoer door een toename van het aantal vergunningen en de jaarlijkse indexering.

3.1.3. Overige entiteiten onder toezicht*3.1.2.3 Tunnel Liefkenshoek*Ontvangsten

De verkeersvolumes stegen in 2021 met 9,8% ten opzichte van 2020, naar meer dan 10 miljoen doortochten van personen- en vrachtwagens op jaarbasis. Daarmee is het totale aantal pre-corona nog niet bereikt, te verklaren door een kleiner aantal personenwagens wegens thuiswerk. Het vrachtverkeer is wel licht gestegen ten opzichte van voor corona, waardoor het aandeel vrachtverkeer op dagbasis regelmatig boven 50% van het totale verkeer is uitgekomen.

Dit resulteert in een stijging van de bedrijfsopbrengsten tegenover 2020 met bijna 10%, naar 69.645 keuro, waarvan 69.159 keuro omzet. De omzet betreft onder meer abonnementen teletol, manuele tolinningen, OBU (on board units) inkomsten,...

Uitgaven

In de bedrijfskosten nemen de kosten voor diensten en diverse goederen toe met 200 keuro vooral ten gevolge van prijsstijgingen van energie, onderhoud en de kost voor softwarelicenties. De personeelskosten zijn licht gedaald door een daling van het aantal VTE ten gevolge van de automatisering van betalingen. Ook de afschrijvingen op vaste activa zijn licht afgenomen.

Tunnel Liefkenshoek nv exploiteert voor BAM nv de recent opengestelde P&R's. Daarvoor betaalt TLH huur aan BAM. In 2021 waren de kosten voor de P&R's nog beperkt tot 1 maand huur (39 keuro).

Conform de vaststellingsovereenkomst d.d. 28.04.1997 en de inbreng van de vordering voor de verlenging van de concessie in BAM door het Vlaams Gewest wordt jaarlijks 85 % van de winst van het boekjaar als retributie uitbetaald aan BAM. Het bedrag aan retributie over 2021 bedraagt 39.350 keuro.

4. ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR

Dit inhoudelijk structurelement wordt gebruikt voor het onderhoud van de weginfrastructuur (incl. de elektrische en elektromechanische installaties).

Het beheer, het onderhoud en de exploitatie van de weginfrastructuur dient op een zodanige manier uitgevoerd te worden zodanig dat een optimaal gebruik van de infrastructuur mogelijk is. Het gaat om werken zoals het maaien en snoeien van beplantingen, het vegen van wegen en het onderhoud van signalisatie maar ook de winterdienst valt hieronder. Het is met name het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) dat instaat voor het onderhoud van de weginfrastructuur.

Stabiele investeringen in het onderhoud zijn samen met gerichte investeringen in de uitbouw van zowel de capaciteit als de service noodzakelijk om tot een vlot en veilig verkeer te komen. Dit doen we met respect en aandacht voor de omgeving waarbinnen deze netwerken functioneren. Met extra investeringen wordt de historische achterstand binnen het structureel onderhoud van de infrastructuur stapsgewijs weggewerkt.

4.1. Budgettair kader

ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2021	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ont- vangsten OW	5.500	4.930	0	0	0	0
Toe- lagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0

OL,OP, andere						
Totaal	5.500	4.930	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Ingevolge de creditering van vorderingen van voorgaande jaren liggen de totale opbrengsten in beperkte mate lager dan geraamd.

ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR- uit- gaven WT, LO, PR	181.415	181.415	181.283	181.088	181.088	182.643
Toe- lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	181.415	181.415	181.283	181.088	181.088	182.643

Inhoudelijke toelichting:

De uitgaven liggen in uitvoering in lijn van de begroting. Het beperkte saldo werd aangewend ter compensatie van de loonbudgetten waar in overschrijding is gegaan.

4.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)*Ontvangstenartikelen***MD0-9MHHAQA-OW – ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR****Korte inhoud:**

Dit begrotingsartikel betreft schaderegelingen die voortvloeien uit het beheer van het openbare domein, geldboetes en invorderingen nav gerechtelijke uitspraken, terugstortingen door aannemers van boetes in verband met bestekken.

	(duizend euro)
--	----------------

2021	AO	TO	LO
2e BA	5.500	0	0
Uitvoering	5.507	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De ontvangsten liggen in de lijn van de raming.

MD0-9MHHAQA-WT – ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	0	0	0
Uitvoering	-577	0	0

Inhoudelijke toelichting

Het betreft crediteringen van vorderingen van voorgaande jaren.

Uitgavenartikelen

MD0-1MHH2QA-WT – ONDERHOUD WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud

De kredieten op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de exploitatie en het onderhoud van de wegeninfrastructuur en aanhorigheden. Dit gaat dan over groenonderhoud, wegenonderhoud, veegwerken, vervangen van de signalisatie, vervangen van de beveiligingsconstructies, elektriciteitskosten, verkeer- en tunnelmanagement, afhandelen incidenten, sneeuw- en ijsvrij houden van de weg e.a. De voorziene middelen zijn strikt noodzakelijk om het bestaande patrimonium in goede staat te behouden en naar behoren te laten functioneren.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	181.415	181.415	181.283	181.088	181.088	182.643

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Het Agentschap Wegen en Verkeer werkt aan nette en goed onderhouden verkeersinfrastructuur. Het Agentschap inspecteert en monitort dagdagelijks het wegenpatrimonium, mede op basis van meldingen en klachten. Hierdoor worden defecten en incidenten opgespoord en vervolgens op gepaste wijze verholpen.

Daarnaast worden aan de hand van onderhoudscontracten reguliere onderhoudstaken ingepland.

Ook in 2021 heeft het Agentschap Wegen en Verkeer de continuïteit van de onderhoudswerken aan de wegen weten verzekeren. Hierbij werden urgente opdrachten met directe impact op de verkeersveiligheid prioritair behandeld, dit met eigen personeel of door een aannemer. Vervolgens werden reguliere onderhoudsopdrachten (groen en netheid, onderhoud van de (autosnel)wegen en onderhoud van signalisatie) gepland conform de door Het Agentschap vastgelegde normfrequentie die worden uitgevoerd door aannemers.

Het aantal urgente oproepen buiten kantooruren voor 1ste lijnsinterventies aan weginfrastructuur in 2021: 671.

Het afgelopen jaar ruimde het agentschap 1.343 ton zwerfvuil.

het Agentschap Wegen en Verkeer voorziet in een winterdienstverlening die tot doel heeft om de autosnelwegen, gewestwegen en fietspaden zoveel mogelijk sneeuw- en ijsvrij te houden in de wintermaanden.

De winterdienstverlening 2020-2021 verliep zonder noemenswaardige incidenten. Er werd in totaal 32.722,70 ton zout gestrooid. Ikv een efficiëntere winterdienstverlening werden in 2021 organisatorische en technologische aanpassingen doorgevoerd.

In 2021 is voor het beheer en onderhoud van het wegennet en aanhorigheden, de winterdienst en het onderhoud van de regiegebouwen een budget van 123.860 keuro aangewend.

Het Agentschap Wegen en Verkeer werkt aan bedrijfszekere elektromechanische installaties. het Agentschap Wegen en Verkeer inspecteert en monitort haar elektromechanische installaties om (vroegtijdige) slijtage vast te stellen en defecten te voorkomen. Het Agentschap Wegen en Verkeer doet beroep op verschillende raamcontracten die in de markt werden geplaatst om aannemers te kunnen inzetten voor het preventief onderhoud alsook voor het uitvoeren van dringende herstellingen. In 2021 is hieraan 32.324 keuro besteed.

De uitgaven liggen in uitvoering in lijn van de begroting. Het beperkte saldo werd aangewend ter compensatie van de loonbudgetten waar in overschrijding is gegaan.

5. INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR

Het structureel onderhoud en de investeringen in nieuwe weginfrastructuur vallen onder dit inhoudelijk structurelement. Naast AWV nemen ook de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel en De Werkvennootschap het voortouw in het investeren in de weginfrastructuur in Vlaanderen.

5.1. Budgettair kader

INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2021	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ontvangsten OW	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL, OP, andere	60.682	25.910	0	0	0	0
Totaal	60.682	25.910	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Voorliggende ontvangsten kaderen binnen de kosteloze verkopen van gronden en infrastructuur door De Werkvennootschap aan het Vlaams Gewest. In 2021 is er een overdracht van gronden en infrastructuur gebeurd voor een bedrag van 25.910 keuro. Dit bedrag is lager dan voorzien bij BA2021 ten gevolge van een latere overdracht van enkele gronden en infrastructuurwerken.

INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	249.824	2.288	2.000	2.100	2.077
Toe-lagen IS	749.800	74.268	74.268	53.663	74.268	74.268
Overige LE, PA, andere	110.000	58.216	60.671	158.064	58.216	60.671
Totaal	859.800	382.308	137.227	213.727	134.584	137.016

Inhoudelijke toelichting:

Allereerst dient opgemerkt te worden dat de meeste investeringskredieten zich bevinden in de begrotingen van de rechtspersonen (DAB VIF, Lantis, De Werkvennootschap,...) en hier dus niet volledig worden weergegeven.

Het budget van 249.824 keuro betreft het artikel met de geruiterde middelen voor de leefbaarheidsprojecten in de stedelijke zones rond de R1 – ring om Antwerpen. De aanwending in VAK (2.288 keuro) en in VEK (2.077 keuro) betreft de kosten van het team van de intendant. In VEK werd er bijkomend 100 keuro herverdeeld naar dit artikel om voldoende betaalkrediet te voorzien.

Bij de toelagen werd een machtiging van bijna 750 miljoen euro ingeschreven, waarvan 700 miljoen euro machtiging bij Lantis voor de onderbouw van de overkapping van een deel van de Antwerpse Ring. Dit bedrag wordt in functie van de voortgang van de werken vanuit het rollend fonds aan gefinancierd.

Bij de overige toelagen ligt de uitvoering lager dan het begrote bedrag (vooral in VEK), gelet op een lagere betaalbehoefte bij De Werkvennootschap.

5.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MB0-9MHARY-OP – DE WERKVENNOOTSCHAP

Het betreft de terugbetaling van de lening door de Werkvennootschap. Op het ogenblik dat de Werkvennootschap een afgerond investeringsproject verkoopt aan het Vlaams gewest wordt het aan de Werkvennootschap toegekende voorschot voor dit project tegengeboekt. De voorschotten worden toegekend vanuit begrotingsartikel MB0-1MHH5RY-PA.

Korte inhoud:

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	60.682	0	0
Uitvoering	25.910	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Voorliggende ontvangsten kaderen binnen de kosteloze verkopen van gronden en infrastructuur door De Werkvennootschap aan het Vlaams Gewest. In 2021 is er een overdracht van gronden en infrastructuur gebeurd voor een bedrag van 25.910 keuro. Dit bedrag is lager dan voorzien bij BA2021 ten gevolge van een latere overdracht van enkele gronden en infrastructuurwerken.

Uitgavenartikelen

MB0-1MHH2RD-WT – LEEFBAARHEIDSPROJECTEN IN DE STEDELIJKE ZONES ROND DE RING OM ANTWERPEN

Korte inhoud

In het kader van het akkoord rond Oosterweel werd afgesproken dat er een fonds gecreëerd zal worden waarop de onbenutte kredieten van het beleidsdomein MOW verzameld zullen worden teneinde dit fonds aan te kunnen wenden in het kader van de leefbaarheidsprojecten in de stedelijke zones rond de R1 – ring om Antwerpen.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	249.824	2.288	2.000	2.100	2.077

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Het betreft het artikel met de geruiterde middelen voor de leefbaarheidsprojecten in de stedelijke zones rond de R1 – ring om Antwerpen. Dit fonds wordt jaarlijks gespijzigd in functie van de VAK-onderbenutting en het doorschuiven van projecten binnen het beleidsdomein MOW. In 2021 werd het fonds gespijzigd met 55.000 keuro via een herverdeling op het einde van het jaar.

De aanwending in VAK (2.288 keuro) en in VEK (2.077 keuro) op voorliggend artikel betreft de kosten van het team van de intendant. Dit team staat in voor de afstemming tussen de maatschappelijke actoren, ondersteuning bij het scopingsonderzoek, begeleiding van ontwerp- en studieteams, financieel beheer en communicatie (Ringdagen).

Daarnaast worden de middelen vanuit dit overkappingsfonds in functie van de uitvoering van de projecten voorzien bij de desbetreffende entiteiten en daarna gecompenseerd op het rollend fonds.

In VEK werd er bijkomend 100 keuro herverdeeld naar dit artikel om voldoende betaalkrediet te voorzien.

MB0-1MHH2RX-IS – BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL

Korte inhoud

Het betreft de werkingstoelage aan Lantis.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	11.610	11.610	11.610	11.610	11.610	11.610

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Zie toelichting bij Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel.

MB0-1MHH2RY-IS – DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud

Het betreft de werkingstoelage aan De Werkvennootschap.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	8.892	8.892	8.892	8.892	8.892	8.892

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Zie bespreking bij De Werkvennootschap.

MB0-1MHH5RU-IS – BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL

Korte inhoud begrotingsartikel

Het betreft de investeringstoelage aan BAM, specifiek voor de leefbaarheidsprojecten.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	722.500	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Zie bespreking van de begroting van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel. Het betreft immers de vastlegging van de onderbouw van de overkapping, die in de begroting van Lantis werd vastgelegd in 2021.

MB0-1MHH5RX-IS – BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL

Korte inhoud

Het betreft de investeringstoelage aan Lantis voor flankerende maatregelen.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	6.798	50.505	50.505	29.900	50.505	50.505

Inhoudelijke toelichting

Zie toelichting bij Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel.

MB0-1MHH5RY-IS – DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud

Het betreft een deel van de investeringstoelage aan De Werkvennootschap.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	3.261	3.261	3.261	3.261	3.261

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Zie bespreking bij De Werkvennootschap.

MB0-1MHH5RY-PA – DE WERKVENNOOTSCHAP

Korte inhoud

Het betreft een deel van de investeringstoelage aan De Werkvennootschap.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	110.000	58.216	60.671	158.064	58.216	60.671

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Zie bespreking bij De Werkvennootschap.

5.1.2. DAB's

DAB VIF

Ontvangstenartikelen

MDU-2MHHARA-OW – INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud:

Op dit begrotingsartikel worden ontvangsten aangerekend uit:

- vorderingen en ontvangsten uit concessies, verhuring van gronden en gebouwen en het verplaatsen van leidingen;

- het vaststellen en innen van retributies voor het privatieve gebruik van het openbaar domein;
- opbrengsten uit nevenbedrijven langsheen de snelweg;
- verkoop van gronden aan andere sectoren dan de overheid:

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	37.022	0	0
2e BA-JR	37.022	0	0
Uitvoering	38.352	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Sedert 2021 worden de ontvangsten uit het vaststellen en innen van retributies van de nutsvoorzieningen geboekt onder dit begrotingsartikel. Dit heeft tot een stijging gezorgd van +/- 4.000 keuro op de overeenstemmende basisallocatie onder dit begrotingsartikel. Bij de begrotingsopmaak en aanpassing van 2021 werd hiermee nog geen rekening gehouden.

In 2021 heeft er een sterke stijging plaatsgevonden van de ontvangsten uit verkopen van gronden door enkele specifieke onroerende transacties (+ 78%).

De cijnsinkomsten van de nevenbedrijven langsheen de autosnelwegen zijn afhankelijk van de omzet van de nevenbedrijven. Door de coronacrisis hebben deze bedrijven een lagere omzet behaald (onder meer door de verplichte sluiting van de restaurants de eerste 6 maanden van het jaar) waardoor ook de inkomsten voor het Agentschap Wegen en Verkeer lager zijn dan geraamd (77% van het begrootte bedrag).

MDU-2MHARB-OL – BESCHIKBAARHEIDSVergoedingen

Korte inhoud:

De ontvangst op dit begrotingsartikel is gerelateerd aan een boekhoudkundige en technische verwerking rond het PPS project Brabo I.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	279	0	0
2e BA-JR	279	0	0
Uitvoering	279	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering ligt in lijn met de voorziene middelen.

*Uitgavenartikelen***MDU-3MHH2RA-WT – INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR***Korte inhoud*

- De kredieten worden aangewend voor investeringen en structureel onderhoud in weginfrastructuur. Dit gaat over het ontwerpen, aanleggen, herinrichten, uitrusten van wegen voor autoverkeer, vrachtvervoer, fiets- en voetgangersvoorzieningen, voorzieningen voor mindervaliden en van elektromechanische en telematica-uitrustingen.
- Ook subsidies aan provincies, steden en gemeenten worden op dit begrotingsartikel gefinancierd. Het gaat om samenwerkingsovereenkomsten I tem IX , bevolen verplaatsingen van rioleringen, gas- en elektriciteitsinstallaties.
- Het Agentschap Wegen en Verkeer helpt mee aan de doorstroming van het openbaar vervoer in samenwerking met de VVM de Lijn. Het betreft onder andere de aanleg van vrije busstroken, verkeerslichtenbeïnvloeding en verplaatsing van haltes (na een kruispunt). Dit krediet wordt ook aangewend voor uitgaven in het kader van handhavingsbeleid.
- Het herstellen van schade aan elektrische en elektromechanische installaties wordt eveneens met deze kredieten betaald. Mogelijk oorzaken van beschadigingen aan deze installaties zijn verkeersongevallen, vandalisme en overmacht (water- en stormschade). Het is essentieel voor de weggebruikers dat deze uitrustingen zo snel mogelijk terug beschikbaar zijn; dit om een vlotte en veilige mobiliteit te kunnen verzekeren en ervoor te zorgen dat kunstwerken bediend kunnen blijven worden.
- Ten slotte worden de kosten van het onderhoud en de investeringen in het kabelnetwerk van afdeling Elektromechanica en Telematica hierop aangerekend.
- Onder dit begrotingsartikel worden ook quasi alle uitgaven aangerekend van de relance projecten die begrepen zijn in het Plan Vlaamse Veerkracht

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	502.824	751.121	751.225	435.363	522.947	462.854

Inhoudelijke toelichting

De investeringsambities van het Agentschap Wegen en Verkeer inzake mobiliteit vertalen zich door de concrete aanduiding van belangrijke investeringsprojecten. Zo bouwt het Agentschap Wegen en Verkeer aan een wegennetwerken met de nodige reservecapaciteit en veerkracht om na een incident snel te herstellen. Voor een overzicht van de vastleggingen in 2021 wordt verwezen naar de GIP rapportering.

AWV investeert in structureel onderhoud met het oog op het opwaarderen van de kwaliteit van de weginfrastructuur: autosnelwegen en gewestwegen en kunstwerken (categorie IV).

In 2021 heeft AWV 160 miljoen euro vastgelegd voor structureel onderhoud (excl fiets).

Uitgevoerde werken structureel onderhoud:

- A-wegen: 16 wegenwerken, circa 55 km opgewaardeerd;
- N-wegen: 128 wegenwerken, circa 235 km opgewaardeerd.

Uit het rapport toestand autosnelwegen (meetjaar 2021) blijkt dat de laatste drie jaren de toestand min of meer status quo is gebleven, er is wel een geringe verbetering in vergelijking met 2020:

- Wegvakken in goede tot zeer goede staat: 58,1% (stijging);
- Wegvakken in slecht tot zeer slechte staat: 14,4% (daling).

Uit de rapporten over de toestand van de gewestwegen (meetjaar 2019 & 2020) blijkt dat de wegvakken erop achteruit zijn gegaan in Vlaams Brabant, en in beperkte mate ook in Limburg en Antwerpen. In Oost-Vlaanderen en in meerdere mate in West-Vlaanderen³ is de toestand erop vooruit gegaan.

Het Agentschap Wegen en Verkeer gaat mee op het groeipad voor fietsinvesteringen, zodat de doelstelling in het regeerakkoord voor de fiets – 300 miljoen euro tegen het einde van de legislatuur – drie jaar vroeger wordt bereikt.

De focus ligt hierbij niet alleen op het verbeteren van de bestaande infrastructuur, maar ook op het wegwerken van de onveilige, ontbrekende en oncomfortabele schakels in het fietsnetwerk en het verbeteren van de doorstroming van fietser.

AWV nam het afgelopen jaar voor 200 miljoen euro vastleggingen in fietspad projecten en in onteigeningen voor de realisatie van toekomstige fietspad projecten.

AWV werkt aan nette, veilige en voldoende dienstenzones volgens de principes van het Strategisch Netplan Dienstenzones. Daarnaast zijn in 2021 de werken voor de inrichting van de parking Tongeren-Oost afgerond. In verband met de transmigratie problematiek werd een contract gesloten voor het plaatsen van bijkomende hekwerk van circa 6 km en van camera's. Het contract voor de camerabewaking en bewakingsagenten werd vernieuwd in 2021 en loopt tem 2022

AWV verhoogt de verkeers- en tunnelveiligheid in haar tunnels. Het Agentschap zet de nodige stappen om ervoor te zorgen dat de Craeybeckx-, Kennedy-, Vierarmen-, Tijsmans en Beverentunnel zowel (verkeers)technisch als organisatorisch voldoen aan de Europese minimumveiligheidseisen. Om de veiligheid in de Craeybeckx- en Tijsmanstunnel te verhogen werden in 2021 slagbomen en signalisatie in dienst genomen zodat deze tunnels fysiek afgesloten kunnen worden.

In 2021 heeft AWV voor 29.485 keuro vastleggingen genomen voor investeringen in haar tunnels.

AWV maakt haar verkeerslichtenregelingen slimmer. Het Agentschap streeft ernaar haar verkeerslichten op elk moment zo optimaal mogelijk te laten functioneren om de veiligheid en doorstroming van alle modi en alle verkeersstromen te bevorderen.

137 kruispunten zijn aangepast conform het actieplan verkeerslichten.

De verkeerscomputer Antwerpen is operationeel, afgelopen jaar werden 41 regelgebieden en 11 cluster aangesloten of aangepast. In totaal zijn nu 181 (53%) kruispunten met nieuwe verkeerslichtenregeling aangesloten op de verkeerscomputer.

³ In tegenstelling tot voorgaande jaren is in 2020 voor Oost- en West-Vlaanderen niet het volledige (wel 82%) gewestwegen net opgemeten..

AWV verlicht haar patrimonium overeenkomstig de principes opgenomen in de lichtvisie voor snelwegen en gewestwegen. Zo wordt de hinder door lichtverstrooiing verminderd.

Een nieuw centraal bedienings- en bewakingssysteem voor de autosnelwegverlichting is in dienst genomen. De uitrol van de bijhorende lokale besturingsapparatuur en aansluiting van de bestaande installaties op het centrale systeem is voor 80% afgerond

AWV neemt geluidswerende maatregelen op belaste locaties om de geluidshinder veroorzaakt door wegverkeer tot een aanvaardbaar niveau terug te dringen.

In 2021 plaatste AWV circa 18.201 lm geluidsschermen en 579 m grondnam langs haar wegen. Er werd ook voor 1150 m NGCS (beide rijstroken) uitgevoerd op beton.

In 2021 werden voor 225.667 k euro projecten vastgelegd die kaderen binnen het Plan Vlaamse veerkracht onder volgende maatregelen:

- Relance Budget 13 – Een groter en veiliger fietsnetwerk maakt de fiets een aantrekkelijker vervoersmiddel en helpt zo het gebruik van de personenwagens te reduceren. Een Groter En Veiliger Fietsnetwerk: 65.679 keuro
- Relance Budget 37 - Asset Management - Aanpakken Catg. 4 Kunstbouwwerken in slechte staat (O.A. Bruggen): 44.930 keuro
- Relance Budget 38 - Versneld aanpakken van "Gevaarlijke Punten" mhoo de verkeersveiligheid van de zwakke weggebruiker: 35.385 keuro
- Relance Budget 39 - Versnelling Investerings in veilige schoolroutes: 11.624 keuro
- Relance Budget 40 - Versnelling Verkeerslichtenbeïnvloeding 500 Extra Kruispunten mhoo een betere en veiligere doorstroming voor de fietser: 13.559 keuro
- Relance Budget 48 - Investerings Led-Verlichting Gewestwegen: 84.498 keuro

De extra investeringen in het kader van de Vlaamse Veerkracht maatregelen zijn de grootste verklaring voor het verschil van 248.401 keuro tussen de begroting en de uitvoering bij AWV. Daarnaast werden tijdens het jaar ook nog extra middelen herverdeeld naar AWV onder andere in het kader van flankerende investeringen kilometerheffing (3.921 keuro) en in het kader van het project Campus Gasthuisberg uit het combimobiliteitsfonds (2.000 keuro).

MDU-3MHH2RB-LE – BESCHIKBAARHEIDSVERGODINGEN

Korte inhoud

De beschikbaarheidsvergodingen (deel kapitaal) worden in het kader van de boekhoudkundige consolidatie van de PPS-projecten afgezonderd op dit begrotingsartikel.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	5.917	5.917	5.916	5.917	5.917	5.916

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Voor de geherkwalificeerde PPS projecten (Via Noord Zuid Kempen, Via R4, Via Zaventem) worden op dit begrotingsartikel de kapitaalaflossingen aangerekend. De uitvoering ligt in lijn van de raming.

MDU-3MHH2RB-WT – BESCHIKBAARHEIDSVERGODEINGEN

Korte inhoud

De beschikbaarheidsvergoedingen (deel onderhoud en rente) worden in het kader van de boekhoudkundige consolidatie van de PPS-projecten afgezonderd op dit begrotingsartikel.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	96.855	96.585	96.605	96.855	96.855	96.072

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Voor de niet geherkwalificeerde PPS projecten (Brabo I en Brabo II, Via A11) omvatten de beschikbaarheidsvergoedingen de kapitaals- onderhouds- en intrestencomponent.

Voor de geherkwalificeerde PPS projecten (Via Noord Zuid Kempen, Via R4, Via Zaventem) worden op dit begrotingsartikel enkel de intresten en de onderhoudscomponent aangerekend. De kapitaalaflossingen worden aangerekend op begrotingsartikel MDU-3MHH2RB-LE.

De uitvoering ligt in lijn met de begroting.

MDU-3MHH2RC-WT – FFEU

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel worden de projecten aangerekend die kaderen in Missing Links, Gevaarlijke Punten en verkeerslichtenbeïnvloeding van AWV en de Lijn.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	30.514	22.923	41.000	52.305	43.115

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Voor een uiteenzetting van de projecten die werden aangerekend op dit begrotingsartikel wordt verwezen naar de rapportering van het GIP.

Na de uitvoering van 22.923 keuro in 2021 blijft er nog een saldo beschikbaar van 7.591 keuro in VAK.

Het VEK lag in uitvoering hoger dan initieel bij de begroting voorzien. Dit betekent dat de uitvoering op het terrein snel vordert.

MDU-3MHH2RE-WT – LEEFBAARHEIDSPROJECTEN OOSTERWEEL

Korte inhoud

Er wordt een apart begrotingsartikel opgenomen op het VIF voor de opvolging van de studies en werken die AWV uitvoert in het kader van de leefbaarheidsprojecten in de stedelijke zones rond de Antwerpse Ring.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	3.300	3.300	3.098	0	0	24

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De effectieve kost van het project in 2021 is iets lager uitgevallen dan geraamd.

MDU-3MHH2RW-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ

Korte inhoud

De Vlaamse Landmaatschappij is een extern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid dat verscheidene taken heeft binnen het beleidsdomein Omgeving van de Vlaamse overheid. Dit begrotingsartikel bevat alle projecten die de Vlaamse Landmaatschappij voor AWV uitvoert.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	1.441	970	969	1.441	1.441	1.069

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering ligt lager dan het voorziene bedrag in de begroting, op basis van de door VLM doorgegeven voortgang van de projecten. Het restant werd op het einde van het jaar herverdeeld naar het rollend fonds voor leefbaarheidsprojecten.

MDU-3MHH2RY-WT – DE WERKVENNOOTSCHAP*Korte inhoud*

De Werkvennootschap werd opgericht door de Vlaamse Regering om de inspanningen van de verschillende Vlaamse mobiliteitsspelers te coördineren. Hierbij worden infrastructuurprojecten integraal en gecoördineerd aangepakt ten einde een mobiliteitsinfrastructuur te realiseren en te faciliteren (ontwerpen, financieren, bouwen, onderhouden of beheren) voor het Vlaamse Gewest en publiekrechtelijke rechtspersonen. De drie activiteiten die door de Werkvennootschap ten behoeve van AWV gedaan worden zijn:

- infrastructuurwerken
- onteigening van gronden
- aanschaf gronden ten behoeve van boscompensaties
- boscompensaties en verplaatsingen van leidingen ten behoeve van de projecten.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	65.750	63.980	29.249	65.750	63.980	44.971

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Een aantal overdrachten werden doorgeschoven van 2021 naar 2022 of later, in functie van de voortgang van de werken. Het betreft voornamelijk enkele projecten op de R0 en enkele Mobipunten.

*Uitgavenartikelen***MBU-3MHH2RA-LO – INVESTERINGEN WEGINFRASTRUCTUUR***Korte inhoud*

Op dit begrotingsartikel worden de lonen en forfaitaire vergoedingen van de regeringscommissarissen bij Lantis (Leefbaar Antwerpen door Innovatie en Samenwerken) aangerekend.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	92	92	100	92	92	100

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De aanwending op dit artikel vertoont een lichte overschrijding van 8 keuro.

5.1.3. Overige entiteiten onder toezicht

5.1.3.1 Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel

Ontvangsten

De omzet van dochter Tunnel Liefkenshoek steeg door de hogere trafieken door de Liefkenshoektunnel. Als resultaat ontving BAM een retributie vanuit TLH nv van 39.350 keuro in boekjaar 2021, een stijging ten opzichte van boekjaar 2020, maar nog niet terug op het niveau pre-corona.

Daarnaast ontvangt BAM een werkingstoelage van 11.610 keuro vanwege de Vlaamse overheid, om kosten voor taken en activiteiten van algemeen nut te dekken. Het bedrag werd bij BA2021 bijgesteld omwille van een generieke compensatie binnen het beleidsdomein MOW ingevolge bijdragen voor communicatie basisbereikbaarheid. Boekhoudkundig wordt hier 8.000 keuro van toegewezen aan de investeringen in de P&R-gebouwen. Het resterende bedrag van 3.610 keuro wordt aangewend voor financiering van fietsinfrastructuur, flankerend beleid en algemene werkingsmiddelen en loonkosten van VRA (970 keuro).

BAM ontvangt een investeringstoelage uit het Verkeersveiligheidsfonds, zie hoger. Alsook een dotatie in het kader van het Toekomstverbond (7.400 keuro). Hiermee wordt een reeks uitgaven die gemaakt worden in het kader van de uitvoering van het Toekomstverbond gefinancierd: (i) de projectuitgaven van het team VRA, (ii) studies omtrent het Haventracé; (iii) uitgaven omtrent de uitrol van de Leefbaarheidsprojecten; (iv) de extra inspanningen die de afgelopen jaren werden gedaan omtrent de aanpassing van de tunnelveiligheid in het licht van de diverse overkappingen; (v) mobiliteitsmanagement en (vi) tot slot de uitgaven voor de studies van de tweede Tijsmanstunnel.

In 2021 werd een eenmalige toelage uit de Relanceprovisie ontvangen. Het betreft 7.537 keuro VAK ten behoeve van fietsgerelateerde investeringen, en voor 23.000 keuro VAK als financiering van PFOS-maatregelen.

In 2021 werd de tussenkomst van de Stad Antwerpen (10.461 keuro) in de bouw van P&R gebouwen Luchtbal, Linkeroever en Merksem ontvangen.

Vanwege AWW werd een tussenkomst ten bedrage van 4.428 keuro in de realisatie van werken op Linkeroever ontvangen.

Uitgaven

Op de hoofdwerken voor de Oosterweelverbinding werd volgende gerealiseerd in 2021:

- Linkeroever: dankzij een wendbare planning, hebben de PFOS-problematiek en de corona-crisis weinig impact gehad op het resultaat van 2021. De werf kende een voorbeeldige voortgang zodat medio 2021 de 5 grote deelwerven simultaan in uitvoering waren (Knoop A'pen West, Knoop Sint-Anna, Verbinding E17-E34, complexen Waaslandhaven en Zwijndrecht). In 2021 werd voor de hoofdwerken Linkeroever 102.925 keuro gerealiseerd. Per jaareind gaat de realisatiegraad van het infragedeelte van Linkeroever zo richting 60%.

De leefbaarheidsmaatregelen (Ringpark West) worden geïntegreerd in de infrastructuurwerken; in 2021 werd voor leefbaarheid 24.930 keuro uitgegeven.

- Scheldetunnel: dit deelproject kende in 2021 haar opstart met werfinrichting en terreinvoorbereidingen zowel te Zeebrugge als te Antwerpen. Voor de hoofdwerken Scheldetunnel (inclusief bouwdok) werd in 2021 54.720 keuro gerealiseerd.
- Rechteroever: beperkte activiteit op 3A (Oosterweelknoop) omwille van verschuiving van de integraliteitsfase (4.418 keuro gerealiseerd). Hoofdproject 3B (Kanaalzone en R1 Noord & Oost) ging dan weer wel stevig uit de startblokken, met engineering, en naar jaareinde toe de voorbereidingen op het terrein ter hoogte van de R1 Noord, waardoor nu ook op Rechteroever de werken stillaan zichtbaar werden. (45.603 keuro op hoofdwerken rechteroever 3B gerealiseerd)
- VTTI: opstart van de integraliteitsfase; 12.122 keuro gerealiseerd.
- Programmaniveau: archeologische onderzoeken en value engineering voor het luik op Rechteroever; 9.922 keuro gerealiseerd

De park-and-rides Luchtbal, Merksem en Linkeroever werden eind 2021 opgeleverd en nadien in exploitatie gesteld.

De loonmassa en de kosten voor projectmanagement bleven opnieuw onder het vooropgesteld budgetkader. Dat gold voor beide geledingen, Lantis en VRA. Lantis ondergaat een transformatie naar een uitvoeringsorganisatie en dient in dat opzicht het personeelsbestand in lijn te brengen met de noden en uitdagingen van het bouwheerschap. Het aandeel van de VRA in de loonkosten bedroeg nog 515 keuro.

Globaal blijven de algemene werkingskosten binnen de contouren van de begroting. Omdat 2021 in een aantal opzichten een heruitgave was van coronajaar 2020, kan één en ander in hetzelfde perspectief als vorig jaar geschetst worden. Opnieuw konden niet alle initiatieven ten volle hun uitvoering vinden zoals oorspronkelijk gepland (vnl. van invloed op ICT en Engineering & advies) of werkte het veelvuldige thuiswerken kostendrukkend (effect op de Algemene werking & facilitair). Voor communicatie werden wel extra inspanningen gedaan, onder meer voor de opstart van de marketingcampagne voor de P&R's. Het aandeel van VRA in de werkingskosten bedroeg 455 keuro. Voor de verzekeringen werd 11.671 keuro gerealiseerd. De gewestwaarborg vanuit de Vlaamse overheid werd nog niet aangesproken.

5.1.3.2 De Werkvennootschap

De Werkvennootschap (DWV) is een projectvennootschap opgericht door de Vlaamse overheid om grote infrastructuurprojecten integraal en gecoördineerd aan te pakken met focus op het programma Werken aan de Ring. Bij het verbeteren en investeren in weginfrastructuur voor zowel fiets, auto als openbaar vervoer is verkeerveiligheid steeds een belangrijke driver.

Ontvangsten

DWV is afhankelijk van inkomsten van het Vlaams Gewest. Naargelang de bestemming van de middelen en bron zijn verschillende ontvangsten voorzien binnen begroting.

De relatie met de Vlaamse overheid met betrekking tot de financiering van haar investeringen wordt uitgedrukt als een rekening courant (/lening) gezien DWV een projectvennootschap is die na realisatie de investeringen zal overdragen, voornamelijk aan AWV. Op het ogenblik van de oplevering van een werk en de wederoverdracht aan AWV wordt een terugbetaling van de lening geboekt en betaalt AWV ook de BTW die voor DWV geen kost is. Voor onteigeningen, studiekosten en infrastructuurwerken werd voor 2021 58.216 Keuro toegekend.

Daarnaast heeft DWV ook een investeringstoelage. Enerzijds ontvangt DWV een toelage in functie van kapitaaloverdrachten aan de NMBS: in het kader van Vlaamse cofinanciering van combimobiliteit zal DWV hoppinpunten van NMBS begeleiden en de betalingen verrichten voor deze investeringen (project Spoorinvest). Hiervoor werd een bedrag van 3.261 Keuro voorzien in 2021. Anderzijds ontving DWV ook recurrente middelen van het Verkeersveiligheidsfonds ten belope van 5.000 Keuro.

De Werkvennootschap heeft dankzij verschillende subsidie-aanvragen ook externe financiering kunnen bekomen. Zo ontvangt zij Europese subsidies enerzijds van EFRO voor de fietstunnel van de fietssnelweg langs R22 en enkele hoppinpunten en anderzijds een CEF-subsidie voor de studie van de herinrichting van R0 Noord en R0 Oost. In 2021 bedroeg dit 3.147 Keuro.

Voor de operationele kosten werd een werkingstoelage van 8.892 Keuro toegekend in 2021.

Naast deze toelagen werden ook ontvangsten door DWV voorzien als resultaat van overdracht na realisatie van infrastructuurwerken enerzijds en overdracht van gronden anderzijds. De overdracht gebeurt aan een kostendekkende vergoeding waarbij gelijktijdig aan uitgavenkant de financiering via rekening courant wordt vereffend. In 2021 vond de overdracht plaats van de fietssnelweg F202 en wegeniswerken langs R22 aan AWV. Daarnaast is de overdracht van innames een continu proces tussen AWV en DWV.

De totale overdracht en dus aflossing was bij BA2021 begroot op 30.097 Keuro waarbij in werkelijkheid 25.910 Keuro werd overgedragen. Deze lagere overdracht is deels het gevolg van de vertraging in de innames.

Uitvoering 2021 kan worden uitgevoerd binnen de huidige machtigingskredieten van DWV rekening houdend met de geruiterde middelen en de toegekende recurrente machtiging van 110.000 Keuro en recurrente 5.000 Keuro voor verkeersveiligheid.

Tijdens het boekjaar 2021 vond een herverdeling plaats van Relancemiddelen naar De Werkvennootschap voor een totaalbedrag van 7.000 Keuro voor de studiekosten van enkele bijkomende quickwins in fiets als ook voor aanbesteding van fietspaden langs de Grote Baan in project Noord-Zuid Limburg.

Binnen haar machtigingen heeft DWV in 2021 voor 231.631 Keuro verbintenissen aangegaan.

Uitgaven

In 2019 werd het businessplan bijgesteld van 20 naar 23 werknemers of een totale loonkost te voorzien voor 3.400 Keuro. Bij BA2021 werd een totale loonkost voorzien van 2.834 Keuro voor 2021 gezien het aanwervingsproces nog lopende is. Per 31/12/2021 bedroeg het gemiddeld aantal FTE's 21,2 waarbij de loonkost i.e. 2.835 Keuro in lijn ligt met de inschatting bij BA2021.

De algemene werkingskosten (6.103 Keuro) zijn in grote mate in lijn met de algemene werkingskosten die reeds voorzien waren bij Begrotingsaanpassing 2021. Bij de begrotingsaanpassing werd m.b.t. de algemene werkingskosten rekening gehouden met een stijging van de strategische communicatie, stakeholdermanagement en juridische kosten in lijn met de groei van het aantal projecten binnen DWV alsook de groei binnen de projecten zelf.

De resterende kosten hebben betrekking op onder meer huur en onderhoud van het gebouw, de boekhouding, IT, vennootschapskosten en de vergoedingen toegekend in het kader van de raad van bestuur.

In 2019 ontving De Werkvennootschap de opdracht van de Vlaamse Regering voor het lanceren van een projectoproep aan de privé-markt voor het ontwikkelen van innovaties in kader van het bewerkstelligen van modal shift binnen de Vlaamse Rand. Hierbij werd in 2019 0,4 mln. euro vastgelegd waarvan de uitbetaling voorzien wordt i.f.v. bereikte mijlpalen in 2020 en 2021. Gezien de impact van corona op het bereiken van de mijlpalen werd de deadline uitgesteld van het eerste naar het laatste kwartaal van 2021; waarbij een afronding werd gemaakt van de projecten. In 2021 werd nog 119 Keuro subsidies toegekend. Een aantal mijlpalen werden niet gehaald, maar gezien de projectoproep werd afgesloten, wordt het resterend bedrag in resultaat genomen.

Voor het project Spoorinvest is DWV aangesteld als lasthebber van de NMBS (in kader van Vlaamse cofinanciering van combimobiliteit). Investerings behoren toe aan de NMBS; facturatie gebeurt ook in die zin rechtstreeks naar NMBS waarbij DWV enkel fungeert als tussenpersoon voor de betalingen van deze facturen. In 2021 waren enkele projecten (i.e. Herne, Haacht en Weerde) in uitvoering gegaan. Daarnaast werden opnieuw enkele dossiers aanbesteed die in 2022 zullen worden uitgevoerd (Bouwel, Tielen, Merelbeke en Schelle). Deze investeringen worden gefinancierd met een afzonderlijke investeringstoelage vermeld op ESR 66.11; alsook met Europese middelen (EFRO).

Bij begrotingsaanpassing 2021 werd voorzien dat DWV voor 17.319 Keuro aan gronden zou verwerven; in uitvoering 2021 werden 5.019 Keuro innames gerealiseerd. Deze afname is eerder een uitstel van innames naar 2022. Het merendeel van de onteigeningen is in het kader van Werken aan de Ring en R4WO.

Wat de werken zelf betreft, investeerde DWV ook in 2021 verder in de aan haar toegewezen projecten.

Voor de Werken aan de ring, waaronder de herinrichting van de ring rond Brussel (R0) (Noord, Oost en West/Zuid, de uitbouw van het hoogwaardig openbaar vervoer (Brabantnet), de investeringen in de fietssnelwegen vervat zitten, alsook de verschillende hoppinpunten, werden 184,6 miljoen euro aan investeringen gerealiseerd.

Binnen het project R4WO investeerde DWV 15,6 miljoen euro, waaronder de aanleg van fietsbrug enerzijds en anderzijds voorbereidende werken voor nutsvoorzieningen in kader van het PPS-project van R4WO dat de kwaliteit van infrastructuur en verkeersveiligheid dient te verbeteren. Voor het PPS-project werden ook grote stappen gezet met onder meer de selectie van de Voorkeursbieder.

Voor het complex project Noord-Zuid Limburg was 2021 een belangrijk jaar met als resultaat dat de Vlaamse Regering in december het ontwerp Voorkeursbesluit voorlopig heeft vastgesteld (Voorkeursalternatief bekend) waarop het openbaar onderzoek in december 2021 gestart is. Ook werd in december 2021 de verdere studieopdracht voor Spartacus Lijn 3 (onderdeel van het NZL-project) toegewezen). Daarenboven werden in aanloop van de grote werken 3 quick wins

in de vorm van fietsverbindingen aanbesteed die in 2022 in uitvoering zullen gaan. In totaal werd voor 18 mln euro aan verbintenissen aangegaan.

Voor de andere missing link Rond Ronse werd eind 2021 eveneens de onderzoeksfase afgesloten en werd een geïntegreerd afwegingskader opgemaakt.

Daarnaast werd ook volop verder gewerkt aan de uitwerking van Spartacus Lijn 2, waarvoor een vervolgoopdracht voor de inzet van hoogwaardig openbaar vervoer werd beslist en waarvan in 2022 de eerste realisaties zullen aanbesteed worden.

In juli 2021 heeft de Vlaamse Regering ook haar goedkeuring gehecht aan de startbeslissing van het complex project Viaduct Gentbrugge waardoor de onderzoeksfase van start kan gaan. Een nieuw studieteam werd eind 2021 aangeduid.

Tot slot werd eind 2021 nog 2 nieuwe PPS-projecten aan DWV toegewezen i.e. A8-Halle (binnen het programma Werken aan de Ring) en de ondertunneling Gent-Dampoort & Vertramming van Lijn 4 en 7.

Het totaal aan vastleggingen voor (wegen)bouwkundige werken bedroeg op jaareinde 225.086 Keuro waarvan 7.000 Keuro relance. Dit is in lijn met wat begroot werd bij begrotingsaanpassing i.e. 212.988 Keuro en 7.000 Keuro relance.

In 2021 waren de aanbestedingen van 9 fietsprojecten gepland en uiteindelijk ook effectief aanbesteed i.e. (i) NZL- QW2: Fietsbrug kruisingen F74-N74 ;(ii) NZL-QW5 Grote Baan fietspaden;(iii) NZL-QW3 Fietsontsluiting Centrum Zuid fiets langs F74;(iv) R0-N - QW-F203 - Molenstraat Fase 1; (v) R0-O - QW-F204 - fase 1; (vi) R0-O - QW-F205; (vii) R0-O - QW-F205 – spoorweg; (viii) R0-O - QW-F29K en (ix) R4WO - QW-W11B – fietsbrug. Op basis van bovenstaande vastleggingen werd op jaareinde finaal 46.228 Keuro door DWV aan fietsinvesteringen toegekend.

De ingeschreven vereffeningskredieten worden gefinancierd door de leningen zoals hierboven bij de ontvangsten beschreven.

Zoals eveneens hierboven bij de ontvangsten beschreven, zal in het kader van de overdracht van gerealiseerde infrastructuurwerken enerzijds en ingenomen gronden anderzijds de rekening courant worden terugbetaald aan het Vlaams Gewest.

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum hebben zich intern niet voorgedaan bij De Werkvennootschap. Echter de impact van de huidige oorlog in Oekraïne (aanvang 24 februari 2022) zal in loop van 2022 verder duidelijk worden: de impact op uitvoeringstermijnen en kostprijs van enerzijds lopende opdrachten maar anderzijds ook impact op toekomstige projecten (beschikbaarheid van grondstoffen, prijsstijgingen,..). Op vandaag is het nog onmogelijk een inschatting te geven van de grootte en draagwijdte van deze impact gezien de recente en nog steeds lopende gebeurtenis.

5.1.3.3 VIA-begrotingen

Conform de instructies bij de beleids- en begrotingstoelichting uitvoering 2021 met betrekking tot geherkwalificeerde PPS-projecten wordt de evolutie van de VIA-begrotingen (VIA Noord Zuid Kempen, VIA R4 Gent en VIA Zaventem) globaal besproken. Het betreft immers de evolutie van de beschikbaarheidsvergoedingen conform de vooropgestelde aflossingstabellen. Zoals reeds toegelicht op de begrotingsartikels van AWV met betrekking tot de beschikbaarheidsvergoedingen, volgt de uitvoering de aflossingstabellen en is er enkel een kleine afwijking mogelijk omwille van de geldende indexering op de onderhoudscomponent van de beschikbaarheidsvergoedingen.

IX. WATERINFRASTRUCTUUR EN -BELEID

1. HAVEN- EN WATERBELEID

Het haven- en waterbeleid omvat de volgende beleidsaspecten: havens, waterwegen, maritiem, integraal waterbeleid en scheepvaartverkeer.

1.1. Budgettair kader

HAVEN- EN WATERBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	8.468	6.068	5.845	8.906	9.499	6.223
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	8.468	6.068	5.845	8.906	9.499	6.223

Inhoudelijke toelichting:

De vastleggingen in het kader van het haven- en waterbeleid lagen in 2021 2.623 keuro lager dan begroot. Dit is voornamelijk te wijten aan een lagere besteding van de middelen in het kader van hinterlandconnectiviteit en het actieprogramma versnelling modal shift.

1.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgavenartikelen

MB0-1MIH2SA-WT – HAVEN- EN WATERBELEID

Korte inhoud

Het betreft uitgaven in het kader van het haven- en waterbeleid:

- uitgaven inzake hinterlandconnectiviteit;
- subsidies en studies in het kader van het haven- en waterbeleid;
- communicatie-initiatieven (bv. havendag);
- procesmanager in het kader van de ontwikkeling van het havengebied Antwerpen;
- allerhande werkingskosten (bv. juridische ondersteuning).

- subsidie Kenniscentrum Binnenvaart Vlaanderen

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	5.168	2.768	2.545	5.606	4.506	1.231

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering op voorliggend begrotingsartikel ligt 2.623 keuro lager dan voorzien in de begroting 2021. Dit is te wijten aan lager dan voorziene uitgaven in het kader van hinterlandconnectiviteit en het actieprogramma versnelling modal shift. Hierdoor werd op het einde van het jaar 2.400 keuro herverdeeld naar het rollend fonds voor de leefbaarheidsprojecten op de Antwerpse Ring. Daarnaast werd er een bedrag van 220 keuro geblokkeerd ter financiering van het loontekort van het departement.

MB0-1MIH2SB-WT – VLAAMS NEDERLANDSE SCHELDECOMMISSIE

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven voor de werking van de Vlaams Nederlandse Scheldecommissie (VNSC) aangerekend.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	3.300	3.300	3.300	3.300	4.993	4.992

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering lag in lijn met de begroting, gelet op het feit dat er jaarlijks een vast bedrag wordt voorzien voor de VNSC.

2. WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Wat waterinfrastructuur betreft wordt in de eerste plaats gefocust op het onderscheid tussen enerzijds het onderhouden van de waterinfrastructuur en anderzijds het verbeteren/vernieuwen van de waterinfrastructuur.

Aangezien niet alle ontvangsten en uitgaven specifiek toe te wijzen zijn aan één van deze twee categorieën, werd een inhoudelijk structurelement gecreëerd waarin dergelijke ontvangsten en uitgaven ondergebracht kunnen worden.

Zowel het departement MOW (afdeling Maritieme Toegang) als De Vlaamse Waterweg en het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust dragen bij tot het beheer, het onderhoud en de investeringen in de waterinfrastructuur.

Onder waterinfrastructuur wordt de volgende infrastructuur verstaan:

- de vaarwegen naar de Vlaamse havens Oostende, Zeebrugge, Gent en Antwerpen;
- basisinfrastructuur in de zeehavens (zeesluizen, havendammen, staketsels, spoorwegbermen, groenschermen met inbegrip van de ontsluitingswegen van en naar het havengebied);
- Vlaamse kustzone (dijken, stranden, zeeweringen);
- Vlaamse waterwegen (dijken, bruggen, sluizen, stuwen, kaaimuren);
- (kust)jachthavens.

2.1. **Budgettair kader**

WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2021	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ontvangsten OW	16	1.248	0	0	0	0
Toe-lagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	16	1.248	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De uitvoering van de ontvangsten ligt 1.232 keuro hoger dan geraamd. Dit is te wijten aan:

- Een structurele verhoging van 340 keuro ten gevolge van het decreet van het Eigen Vermogen Flanders Hydraulics. Hierdoor komen enkele ontvangsten niet meer bij dit EV FH toe, maar worden ze sinds 2021 geboekt bij MDK zelf. Aangezien dit een structureel verhaal is, werd dit in 2022 (begrotingsaanpassing) opgenomen als aanpassing.
- Een eenmalige ontvangst van 884 keuro ingevolge een juridisch dossier.

WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	2.181	2.181	2.167	2.181	2.181	2.098
Toe-lagen IS	119.090	119.844	119.844	119.090	119.844	119.844
Overige LE, PA, andere	862	862	862	862	862	862
Totaal	122.133	122.887	122.873	122.133	122.887	122.804

Inhoudelijke toelichting:

De begrotingsuitvoering ligt in lijn met het begrote bedrag. Het bedrag van de toelagen ligt 754 keuro hoger ten gevolge van de overschrijding van de spilindex.

2.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)*Ontvangstenartikelen***MC0-9MIHATA-OW – WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN***Korte inhoud:*

Dit ontvangstenartikel betreft allerhande ontvangsten die niet op andere begrotingsartikelen kunnen worden aangerekend. Deze toevallige ontvangsten zijn niet wettelijk of decretaal geregeld. Er zijn eveneens geen parameters beschikbaar voor de berekeningswijze.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	16	0	0
Uitvoering	1.248	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering van de ontvangsten ligt 1.232 keuro hoger dan geraamd. Dit is te wijten aan:

- Een structurele verhoging van 340 keuro ten gevolge van het decreet van het Eigen Vermogen Flanders Hydraulics. Hierdoor komen enkele ontvangsten niet meer bij dit EV FH toe, maar worden ze sinds 2021 geboekt bij MDK zelf. Aangezien dit een structureel verhaal is, werd dit in 2022 (begrotingsaanpassing) opgenomen als aanpassing.

- Een eenmalige ontvangst van 884 keuro ingevolge een juridisch dossier.

Uitgavenartikelen

MB0-1MIH2TY-IS – DE VLAAMSE WATERWEG

Korte inhoud

Het betreft de toelage van De Vlaamse Waterweg om te voorzien in de ontoereikendheid van haar bedrijfsontvangsten.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	119.090	119.844	119.844	119.090	119.844	119.844

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Zie bespreking bij de Vlaamse Waterweg.

MB0-1MIH2TY-PA – DE VLAAMSE WATERWEG

Korte inhoud

Het betreft een toelage aan de Vlaamse Waterweg met betrekking tot het terugvorderbaar voorschot ter compensatie van de gedeerde ontvangsten uit watervangen afkomstig van de Haven van Brussel.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	862	862	862	862	862	862

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Zie bespreking bij De Vlaamse Waterweg.

MC0-1MIH2TA-WT – WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel worden de kosten aangerekend die specifiek verband houden met de activiteiten van de afdelingen van het agentschap MDK, zoals studies, lidmaatschappen internationale organisaties, het onderhoud van de elektrische en elektromechanische installaties, schadevergoedingen aan derden, milieuheffingen, onroerende voorheffing, enz...

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	2.181	2.196	2.196	2.181	2.193	1.978
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	2.181	2.196	2.196	2.181	2.193	1.978

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering ligt in lijn met de begroting.

2.1.2. DAB's

DAB VIF - MDK

Uitgavenartikelen

MCU-3MIH2TA-WT – WATERINFRASTRUCTUUR ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel

Op dit begrotingsartikel werden de specifieke werkingskosten aangerekend die een directe link hebben met investeringswerken (bv. onroerende voorheffing, milieuheffing). In het kader van de invoering van de prestatiebegroting worden deze uitgaven vanaf 2019 vanuit het begrotingsartikel MC0-1MIH2TA-WT gefinancierd.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	0	0	0	17	2

Inhoudelijke toelichting

In het kader van de invoering van prestatiebegroting wordt dit artikel opgeheven. Enkel de betalingen op de openstaande encours worden doorgevoerd.

3. ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR

Dit inhoudelijk structurelement wordt gebruikt voor het onderhoud van de waterinfrastructuur. Een omvangrijk deel van dit onderhoud gebeurt via baggeren en wordt uitgevoerd door zowel het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust als de afdeling Maritieme Toegang van het departement en De Vlaamse Waterweg.

Het principe 'Eerst houden, dan bouwen' benadrukt de noodzaak voor een afdoende onderhouds- en investeringsinspanning vanuit asset management.

De functionaliteit van de infrastructuur van het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust en de waarde van ons patrimonium wordt bewaakt vanuit de principes voor een efficiënt beheer en onderhoud. Voor alle infrastructuren wordt een inspectieprogramma uitgevoerd om de kwaliteit in beeld te brengen en de prioriteiten inzake onderhoud, vervanging of investering te bepalen. Bijzondere aandacht in kader van het onderhoud aan waterinfrastructuur gaat naar de bedrijfszekerheid en beschikbaarheid van de primaire waterkeringen. We voeren onderhoudsbaggerwerken uit om diepgangbeperkingen te vermijden en de toegang tot de Vlaamse Kustjachthavens te garanderen.

3.1. Budgettair kader

ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2021	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ontvangsten OW	115	9	0	0	0	0
Toe-lagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	115	9	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De diverse ontvangsten, die jaarlijks moeilijk in te schatten zijn en gemiddeld rond de 115 keuro liggen, bedroegen in 2021 slechts 9 keuro.

ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	237.878	237.878	220.437	237.755	235.752	248.492
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	5.524	5.524	7.095	5.524	5.524	7.096
Totaal	243.402	243.402	227.532	243.279	241.276	255.588

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering lag 15.870 keuro lager dan het begrote bedrag ten gevolge van een blokkering ter compensatie van de overschrijding in 2020 voor de vastlegging van het project Royerssluis. Dit teneinde een correcte aanrekening te garanderen en binnen de beschikbare kredieten te handelen.

3.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)*Ontvangstenartikelen***MB0-9MIHAUA-OW – ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR**

Korte inhoud:

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	115	0	0
Uitvoering	9	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De diverse ontvangsten, die jaarlijks moeilijk in te schatten zijn en gemiddeld rond de 115 keuro liggen, bedroegen in 2021 slechts 9 keuro.

*Uitgavenartikelen***MB0-1MIH2UA-WT – ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR**

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel worden alle uitgaven inzake onderhoud en onderhoudsbaggerwerken in de havens en de maritieme toegang aangerekend. Deze uitgaven zijn noodzakelijk om de bestaande infrastructuur in de Vlaamse zeehavens in goede staat van werking te kunnen exploiteren en vooral om de diepgang van de maritieme toegangswegen naar deze havens te waarborgen, zodat de bereikbaarheid van de havens gevrijwaard blijft.

Onder andere de volgende contracten worden hierop vastgelegd:

- Baggercontract Kust;
- Baggercontract Schelde;
- Baggercontract Gent-Terneuzen;
- Veegbaggerwerken;
- Amoras

Tevens worden ook de onderhouds- en exploitatiekosten van de elektromechanische uitrusting van de maritieme waterwegen in het beheer van het Vlaams gewest aangerekend op dit begrotingsartikel.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	212.338	212.338	194.897	212.215	212.212	230.065

Inhoudelijke toelichting

De uitvoering lag 17.441 keuro lager dan het begrote bedrag op voorliggend begrotingsartikel. Dit is te wijten aan:

- Een blokkering van 15.869 keuro ter compensatie van de overschrijding in 2020 voor de vastlegging van het project Royerssluis. Dit teneinde een correcte aanrekening te garanderen.
- Een boekhoudkundige correctie van aflossing voor het project Amoras. In het verleden werd zowel de onderhoudscomponent als de interesten geboekt op voorliggend artikel. Gelet op het feit dat het een cessie van schuldvordering betreft (en er dus geen opsplitsing van kapitaal en interesten nodig is), heeft het departement F&B dit bedrag van 1.571 keuro hier verlaagd en bijgeboekt op de kapitaalscomponent (MB0-1MIH2UB-LE).

MB0-1MIH2UB-LE – KAPITAAL AMORAS*Korte inhoud*

Op dit begrotingsartikel wordt de aflossing van het kapitaal in het kader van AMORAS voorzien.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

Uitgaven	5.524	5.524	7.095	5.524	5.524	7.096
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering ligt 1.571 keuro hoger dan begroot. Dit is een pure verschuiving in uitvoering tussen twee begrotingsartikels. Gelet op het feit dat het een cessie van schuldvordering betreft (en er dus geen opsplitsing van kapitaal en interesten nodig is), heeft het departement F&B het bedrag van 1.571 keuro bijgeboekt op de kapitaalscomponent (voorliggend begrotingsartikel, en verlaagd op de onderhoudscomponent (MB0-1MIH2UA-WT).

MC0-1MIH2UA-WT – ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud

Het Vlaams Gewest staat in voor de beveiliging van de bevolking en het patrimonium tegen het geweld van de zee, de stormvloed en overstromingen. Een degelijk onderhoud van de bestaande assets is de enige manier om de veiligheid van de bevolking en het patrimonium te verzekeren. Dit onderhoud wordt uitgevoerd ter realisatie van de doelstelling om Vlaanderen te beschermen tegen overstromingen, waarbij de infrastructuur gebruikt wordt als schakel in recreatieve netwerken. We voeren onderhoudsbaggerwerken uit om diepgangbeperkingen te vermijden en de toegang tot de Vlaamse Kustjachthavens te garanderen.

Het operationeel houden van de meetinfrastructuur van de Vlaamse Hydrografie en hydrometeorologie is van cruciaal belang voor de controle van de diepgang van de vaargeulen naar de Vlaamse havens en voor het ter beschikking stellen van de nodige weersinformatie aan de scheepvaart. Dit is cruciaal om een vlot en veilig scheepvaartverkeer te garanderen naar en van de Vlaamse havens.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	25.540	25.540	25.540	25.540	23.540	18.427

Inhoudelijke toelichting

In opdracht van het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust werden de noodzakelijke baggerwerken uitgevoerd in de Vlaamse kustjachthavens. Hiervoor is in 2021 een bedrag van 14.022.381 euro vastgelegd.

Het vereiste onderhoud van de bestaande assets die de veiligheid tegen overstroming uit zee verzekeren werd uitgevoerd zodat de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van de installaties in orde blijft. Bij de uitvoering van onderhoudswerken wordt steeds rekening gehouden met de impact voor de betrokken actoren om de hinder door de interventies tot het strikte minimum te

beperken. Voor de uitvoering van het regulier onderhoud aan het patrimonium is een bedrag van 8.108.761 euro vastgelegd.

Voor het onderhoud van de hydrografische en hydrometeorologische meetinfrastructuur van de Vlaamse Hydrografie werd in 2021 een bedrag vastgelegd van 2.508.858 euro waardoor de Vlaamse Hydrografie op elk moment operationeel was. Hydrografische data werden aangeleverd aan zeevarenden via officiële nautische publicaties. Tijdens de voorjaars- en najaarsstormen leverde het Meetnet Vlaamse Banken real-time observaties van de weersomstandigheden om scheepvaart operaties en beloodsing te kunnen informeren.

Voor het opsporen en verwijderen van conventionele en toxische explosieven op de Vlaamse stranden werd 900.000 euro aangewend in 2021.

3.1.2. DAB's

DAB VIF - DEP

Uitgavenartikelen

MBU-3MIH2UA-WT – ONDERHOUD WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud

Alle nieuwe vastlegging in het kader van onderhoud waterinfrastructuur worden vanaf 2019 genomen op begrotingsartikel MB0-1MIH2UA-WT. Op dit begrotingsartikel worden de vereffeningen voorzien van het openstaande encours eind 2019.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	0	0	2.534	2.434	108

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De vereffeningen liepen in 2021 minder snel dan begroot. Een deel zal in 2022 dus nog vereffend moeten worden.

3.1.3. Overige entiteiten onder toezicht

3.1.3.1 De Vlaamse Waterweg

Uitgaven

Voor onderhoud van de waterweginfrastructuur en om de bedrijfszekerheid van het waterwegennetwerk te garanderen werd in 2021 voor 57.475 keuro aan beleidsuitgaven gerealiseerd. Dit is 4.807 keuro meer dan voorzien bij BO 2021. De extra financiering is afkomstig vanuit de inkomsten uit eigen activiteiten.

4. INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Het structureel onderhoud en de investeringen in nieuwe waterinfrastructuur vallen onder dit inhoudelijk structurelement.

Stormen, in combinatie met de getijdenwerking, vormen één van de belangrijkste natuurlijke bedreigingen in de Noordzeeregio. Door de uitvoering van het Masterplan Kustveiligheid realiseren we de doelstelling om de risico's op overstromingen duurzaam te minimaliseren en beveiligen we onze kust tegen een 1.000-jarige stormvloed. Bij deze realisatie zorgen we voor de noodzakelijke zandsuppleties, het herstel en beheer van zeewerende duinen, het renoveren en verhogen van zeedijken en het beveiligen van de kusthavens. Op deze wijze garanderen we de structurele veiligheid van het kustgebied.

4.1. Budgettair kader**INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB**

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2021	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ont- vangsten OW	63.370	111.185	0	0	0	0
Toe- lagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	63.370	111.185	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering van de ontvangsten ligt hoger dan geraamd en is puur te wijten aan de boekhoudkundige verwerking het project sluis Terneuzen. De actualisatie gebeurde in functie van de laatst beschikbare kasreeks van het project sluis Terneuzen. In uitvoering betreft het een bijdrage van het Havenbedrijf Gent in het project ten belope van 19.669 keuro en een boeking in functie van de kasreeks ten belope van 91.516 keuro.

INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

ESR-uitgaven WT, LO, PR	19.669	28.793	28.127	19.669	28.132	28.127
Toe-lagen IS	239.499	259.560	259.560	256.027	259.560	259.560
Overige LE, PA, andere	59.500	59.500	151.017	59.500	59.500	151.017
Totaal	318.668	347.853	438.704	335.196	347.192	438.704

Inhoudelijke toelichting:

Gelet op het feit dat de meeste investeringskredieten in de begrotingen van de rechtspersonen zitten, is bovenstaande overzicht slechts een gedeeltelijke weergave van de uitvoering. Het betreft voornamelijk een aantal uitgaven en boekhoudkundige verwerkingen in het kader van het project sluis Terneuzen. Daarnaast ligt de uitvoering van de toelagen bijna 20 miljoen euro hoger dan bij de begrotingsaanpassing. Dit is het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar naar de toelage van De Vlaamse Waterweg, voornamelijk in het kader van Relance.

4.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

MB0-9MIHAVB-OW – SAMENWERKING MET NEDERLAND

Korte inhoud:

Vanwege het Havenbedrijf Gent wordt in 2021 een tussenkomst voorzien in het kader van de financiering van de nieuwe sluis Gent-Terneuzen.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	63.370	0	0
Uitvoering	111.185	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering werd geboekt in functie van de laatst beschikbare kasreeks van het project sluis Terneuzen. In uitvoering betreft het een bijdrage van het Havenbedrijf Gent in het project ten belope van 19.669 keuro en een boeking in functie van de kasreeks ten belope van 91.516 keuro.

Uitgavenartikelen

MB0-1MIH2VB-PA – SAMENWERKING MET NEDERLAND

Korte inhoud

Teneinde niet meer te moeten werken via een ESR-correctie voor de effectieve uitgaven voor Vlaanderen in het kader van de bouw van de sluis Gent-Terneuzen, werd dit PA-artikel gecreëerd. Hier zullen de voorschotten aangerekend worden die Vlaanderen aan Nederland betaalt. Op MB0-1MIH2VB-WT zullen de effectieve uitgaven worden opgenomen in functie van de uitvoering van de werken. Op die manier wordt alles ESR-matig correct verwerkt en dient er geen ESR-correctie meer opgenomen te worden.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	59.500	59.500	151.017	59.500	59.500	151.017

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Op basis van de kasreeksen werd er bepaald dat het saldo per 31/12/2021 303.130 keuro bedraagt. Buiten de gangbare bijdrage van het Vlaams Gewest tbv 59.500 keuro werd er nog een extra boeking tbv 91.517 keuro geboekt om de openstaande vordering juist tot uiting te brengen.

MB0-1MIH2VB-WT – SAMENWERKING MET NEDERLAND*Korte inhoud*

Op dit begrotingsartikel worden enerzijds de uitgaven in het kader van de bouw van de sluis Gent-Terneuzen opgenomen. Anderzijds bevat dit begrotingsartikel een begrotingsruiter voor de onteigening en inrichting van de Hedwige Prosper polder. Deze worden in functie van de behoeften herverdeeld naar de Vlaamse Waterweg.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	19.669	28.793	28.127	19.669	28.132	28.127

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering ligt 8.458 keuro hoger omwille van een herverdeling vanuit de investeringskredieten van het departement MOW naar voorliggend begrotingsartikel teneinde te voldoen aan de contractueel voorziene prijsherzieningen.

De geruiterde middelen in het kader van de Hedwige Prosper Polder ten belope van 693 keuro worden overgeheveld naar 2022.

MB0-1MIH5VY-IS – DE VLAAMSE WATERWEG*Korte inhoud*

Het betreft hier de investeringstoelage aan De Vlaamse Waterweg.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	239.499	259.560	259.560	256.027	259.560	259.560

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Zie bespreking bij De Vlaamse Waterweg.

4.1.2. DAB's

DAB VIF - DEP

*Ontvangstenartikelen***MBU-2MIHAVA-OW – INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR**

Korte inhoud:

Op dit begrotingsartikel worden ontvangsten aangerekend uit:

- Het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken;
- Het afleveren van vergunningen voor het exploiteren van water uit de in het Vlaams Gewest gelegen bevaarbare waterlopen, kanalen en havens;
- Betalingen van schaderegelingen volgend uit minnelijke schikkingen of uitspraken van rechtbanken;
- De verkoop van gronden van het Vlaamse Gewest;
- De verkoop van gebouwen van het Vlaams Gewest;
- De ontvangsten in het kader van Europese subsidies.
- De terugstorting van teveel of ten onrechte geïnde bedragen voor onroerende voorheffing;
- Diverse en eerder toevallige ontvangsten in het kader van de maritieme toegang en de havens.

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO
2e BA	5.406	0	0
2e BA-JR	5.406	0	0
Uitvoering	10.077	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De ontvangsten lagen in 2021 4.671 keuro hoger dan begroot. Dit is het gevolg van:

- Enkele eenmalige verkoopdossiers die op voorhand niet konden ingeschat worden, alsook het Provagdossier waar er een afrekening ten voordele van het Vlaams Gewest ten belope van 2,67 miljoen euro plaatsvond. Conform de beslissing van de Vlaamse Regering wordt dat bedrag gerecupereerd aan uitgavenzijde bij de begrotingsaanpassing 2022.
- Een schadedossier van 1.067 keuro waarbij een ontvangst gerealiseerd werd die bij de opmaak van de begroting nog niet gekend was.
- De diverse ontvangsten liggen ongeveer een half miljoen euro hoger dan ingeschat. De voornaamste reden is de hoge eindafrekening van de subsidies in het kader van de zeesluizen (700 keuro).

Uitgavenartikelen

MBU-3MIH2VA-WT – INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel zijn kredieten voorzien voor volgende uitgaven:

- Investeringsuitgaven en het buitengewoon onderhoud aangerekend voor de maritieme toegangswegen, de basisinfrastructuur, de eraan verbonden studies, alsook andere investeringsuitgaven ter uitvoering van het Vlaamse havenbeleid;
- De kosten verbonden aan de vereiste onteigeningen;
- Investeringsubsidies aan de havenbedrijven

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	113.367	146.907	132.776	115.000	121.540	103.782

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Het begrote bedrag van 113.367 keuro werd in de loop van het jaar aangevuld via een herverdeling van 42.000 keuro vanuit de provisie voor minnelijke schikkingen en onteigeningen in het kader van de nieuwe sluis Zeebrugge. Daarnaast werd een bedrag van 8.458 keuro herverdeeld naar begrotingsartikel MB0-1MIH2VB-WT in

het kader van contractueel voorziene prijsherzieningen in het project sluis Terneuzen.

Daarnaast werd er een blokkering voorzien van 14.131 keuro op voorliggend begrotingsartikel ter compensatie van de overschrijding in 2020 voor de vastlegging van het project Royerssluis. Dit teneinde een correcte aanrekening te garanderen. Op begrotingsartikel MB0-1MIH2UA-WT werd ook al een blokkering doorgevoerd van 15.869 keuro, waardoor in totaliteit dus een bedrag van 30.000 keuro werd geblokkeerd in 2021.

De vastleggingen ten belope van 132.776 keuro kaderen binnen SD 3 "Naar een goed verknoopt logistiek netwerk en optimaal ontsloten internationale knooppunten". Concreet betreft het volgende grote vastleggingen:

- Complex project nieuwe sluis Zeebrugge: 53.313 keuro
- Instandhouding sluizen – Kieldrechtssluis: 18.055 keuro
- Bouw Royerssluis: 13.890 keuro
- Instandhouding sluizen – Kallosluis: 9.720 keuro
- Infrastructuur havens Gent: 5.633 keuro
- Instandhouding Boudewijn- en Van Cauwelaertssluis: 1.180 keuro
- Instandhouding Berendrecht- en Zandvlietssluis: 2.004 keuro
- Instandhouding Demeysluis: 4.422 keuro
- Complex project kustvisie: 1.966 keuro

MBU-3MIH2VX-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ

Korte inhoud

Op dit artikel worden de overdrachten aan de Vlaamse Landmaatschappij in het kader van de grondenbanken voorzien.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	665	242	242	1.099	1.099	772

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In functie van de uitvoering van de projecten bij de VLM, kon tijdens het jaar een bedrag van 423 keuro herverdeeld worden naar de investeringen van het departement.

DAB VIF - MDK

Ontvangstenartikelen

MCU-2MIHAVA-OW – INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud:

Dit begrotingsartikel omvat diverse ontvangsten waaronder de ontvangsten uit strand, zeedijk- en jachthavenconcessies, inkomsten van schaderegelingen en inkomsten op basis van het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	2.251	0	0
2e BA-JR	2.251	0	0
Uitvoering	2.539	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Dit begrotingsartikel omvat diverse ontvangsten waaronder de ontvangsten uit strand, zeedijk- en jachthavenconcessies (250.506 euro), inkomsten van schaderegelingen (1.000 euro) en inkomsten op basis van het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken (2.263.936 euro). Deze laatste lagen iets hoger dan geraamd.

Uitgavenartikelen

MCU-3MIH2VA-WT – INVESTERINGEN WATERINFRASTRUCTUUR

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel worden de investeringen in waterbouwkundige werken van het agentschap MDK aangerekend. Deze investeringen behelzen voornamelijk de realisatie van het Masterplan Kustveiligheid, hetgeen een cruciale schakel vormt bij de realisatie van de operationele doelstelling aangaande de bescherming van Vlaanderen tegen overstromingen.

Bij de realisatie van deze investeringswerken versterken we het multifunctioneel karakter van de kust en de kustjachthavens met aandacht voor een kwalitatieve exploitatie van het watersportgebeuren alsook voor een maximale toeristisch-recreatieve beleving. Dit geeft invulling aan de doelstelling om de recreatieve en toeristische troeven van Vlaanderen mee te versterken.

Eveneens worden op dit begrotingsartikel de investeringsprojecten aangerekend op vlak van VTS-investeringen in de havengebieden en de maritieme toegangswegen en de investeringen in de Vlaamse hydrografie. Het is een must om te beschikken over de meest accurate en kwalitatieve hydrografische en hydrometeorologische data. Er wordt dan ook ten volle ingezet op digitalisering van bestaande procedures. Zo kunnen opgenomen data in korte termijn verwerkt worden tot kwaliteitsvolle producten. Deze investeringen zorgen voor het verzekeren van een vlot en veilig scheepvaartverkeer van en naar de havens en garanderen een optimale werking van de nautische keten.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	51.531	51.999	44.531	54.531	62.514	60.081

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In uitvoering van het Masterplan Kustveiligheid werden verschillende projecten voorbereid, opgestart of verdergezet. De bouw van de stormvloedkering in Nieuwpoort werd verdergezet met inbegrip van de flankerende maatregelen. Ook werden overige zwakke plekken aangepakt. Om het veiligheidsniveau op peil te houden werden in 2021 strandsuppleties (13 miljoen euro) uitgevoerd door extra veiligheidsbuffers aan te leggen of door eerdere suppleties te onderhouden. Eveneens werden de voorbereidingen getroffen en studies verder uitgevoerd voor komende projecten (periodieke toetsing kustveiligheid, toetsing haveninfrastructuur, kustbescherming Zeebrugge en overstromingsmaatregelen achterhaven Oostende).

Bij het project strekdam Blankenberge zijn de concepten verder uitgewerkt en is er aandacht gegeven aan de bezorgdheden van de verschillende actoren. Dit resulteert in een ontwerpkeuze die verder uitgewerkt wordt.

Voor bovenvermelde projecten in het kader van de realisatie van een veilige kustverdediging werd in 2021 een bedrag van 21.570.292 euro vastgelegd.

In de infrastructuur voor de kustjachthaven is in 2021 een bedrag van 14.792.457 euro geïnvesteerd. Hier zijn hoofdzakelijk specifieke bestekken opgesteld voor structureel onderhoud of vernieuwing van de infrastructuur zoals de vernieuwing van sluisdeuren (Oostende), vervanging van steigers en basisinfrastructuur in de havens, de vernieuwing van kaaimuren en glooiingen en de vernieuwing van wandelwegen (Nieuwpoort).

In 2021 werd er verder geïnvesteerd in de modernisering en uitbreiding van de ICT omgeving voor het verwerken, opslaan en publiceren van hydrografische en hydrometeorologische data. Behoeftenanalyses werden opgestart voor digitalisering van bestaande procedures en omzetting in applicaties ter verhoging van operationele efficiëntie. Er werd een bedrag van 3.610.315 euro vastgelegd voor de investeringen van de Vlaamse Hydrografie.

In het kader van de VTS-investeringsprojecten is in 2021 ingezet op verschillende projecten.

Voor de seinen en lichten werden ten behoeve van de stormvloedkering te Nieuwpoort nieuwe havenlichten geplaatst. Dit project kon pas in 2021 afgerond worden omwille van een veel langere levertermijn dan gebruikelijk. Het IT-systeem van de afdeling Scheepvaartbegeleiding (SafeSeaBel) dat gekoppeld is met het Europese SafeSeaNet werd verder ontwikkeld om in overeenstemming te blijven met de afspraken en richtlijnen opgelegd door Europa, hierdoor blijft Vlaanderen en bij uitbreiding België net als voorgaande jaren aan de top in Europa op het vlak van compliancy met de Europese regelgeving. De aanbesteding voor een raamcontract voor het afnemen van breedbandige netwerkaansluiting in het volledige werkingsgebied van MDK (inclusief de zee) werd gepubliceerd. De aanbestedingsprocedure wordt in 2022 afgerond.

In 2021 werd de verbouwing van het Maritiem Reddings- en CoördinatieCenter (MRCC) verder gezet. De vernieuwde operationele vloer werd in de loop van 2021 in gebruik genomen. De volledige renovatie zal in 2022 afgerond zijn.

Voor verdere details wordt verwezen naar het Geïntegreerd Investeringsprogramma (GIP).

4.1.3. Overige entiteiten onder toezicht

4.1.3.1 De Vlaamse Waterweg

Uitgaven

De uitgaven voor investeringen voor waterinfrastructuur worden afgestemd op de investeringstoelage en Europese en andere cofinanciering. Voor 2021 bedroegen de beleidsuitgaven voor investeringen voor waterinfrastructuur 406.940 keuro. De betaaluitgaven voor investeringen voor waterinfrastructuur voor 2021 bedroegen 318.882 keuro.

Deze middelen werden gebruikt voor de invulling van het investeringsprogramma van De Vlaamse Waterweg. Het investeringsprogramma van De Vlaamse Waterweg geeft invulling aan projecten betreffende de modernisering van de waterwegen, scheepvaartmanagement, instandhouding van het patrimonium, bevordering van de binnenvaart, waterbeheersing, milieuzorg, bevordering medegebruik van de waterwegen, organisatieontwikkeling en technische ondersteuning.

De uitgaven voor investeringen voor waterinfrastructuur worden afgestemd op de investeringsmachtiging, verkregen/te verwachten Europese subsidies en andere cofinanciering. Voor 2021 kon De Vlaamse Waterweg zich ook beroepen op relancemiddelen (140 mio euro).

Inzake modernisering van de infrastructuur van de binnenwateren zijn de verruiming van het Albertkanaal en de vaarassen binnen het programma Seine Schelde de belangrijkste projecten voor De Vlaamse Waterweg.

- Bij de verruiming van het Albertkanaal is de verhoging van een 60-tal bruggen aan de orde. Mede door inzet van relancemiddelen konden in 2021 zes bruggen voltooid (Brug E314 Lummen/brug Beringen/brug Meerhout-Vorst/brug Herentals-Herenthout/Brug Oelegem II/Theunisbrug Merksem) worden (waarmee eind 2021 in totaal 52 bruggen verhoogd waren), 3 bruggen (spoorbrug Herentals, wegbrug Turnhoutsebaan Wijnegem, brug Kempische poort Hasselt) verder in uitvoering gaan en 7 projecten verder voorbereid worden.
- in het programma Seine Schelde bleef in 2021 de focus van bouwprojecten op de Leie-as liggen, waarbij diverse aspecten aandacht krijgen: recreatie & fietsnetwerk (Lovingbrug te Nevele), overslag (uitbreiding River Terminal Wielsbeke, kaaimuur Noorderwal Deinze), onderdoorvaartgabariet bruggen (herbouw brug Ooigem-Desselgem, herbouw brug Bissegem-Marke), kalibratie vaarweg in parallel met de (her)aankoppeling van de oude meanders in het kader van Rivierherstel Leie (pand Deinze-Sint Baafs Vijve is voorbereid).
Daarnaast wordt ook verder werk gemaakt van voorbereidende studies in functie van de opwaardering van aanliggende vaarassen: Kanaal Roeselare Leie en Kanaal Bossuit Kortrijk. Voor het laatste werd een ontwerp

voorkeurosbesluit opgemaakt zoals voorzien in het proces Complexe Projecten.

Aansluitend bij de modernisering van de infrastructuur, wordt ook verder werk gemaakt van de modernisering van de exploitatie.

- De Vlaamse Waterweg streeft naar afstandsbediening vanuit 3 centrale punten van alle beweegbare kunstwerken in haar beheer (tegen 2032). Eind 2021 is reeds 27% van deze kunstwerken op afstand bediend.
- In het kader van de omzetting van de Europese richtlijn (EU) 2017/2397 betreffende beroepskwalificaties in de werd een examencentrum ingericht, inclusief binnenvaartsimulator. Tevens werden de nodige stappen ondernomen om de certificatie van de bemanning conform deze nieuwe richtlijn te implementeren.

Voorzien van initiatieven met betrekking tot waterbeheersing - zowel bij wateroverlast als bij droogte - behoort ook tot het investeringspakket van De Vlaamse Waterweg.

Qua infrastructuurprojecten zijn het programma Sigma en de aanpak van overstromingsproblematiek langs de Dender te benoemen.

- In 2021 is binnen het programma Sigma de ontpoldering Groot Schoor te Hamme in werking getreden. Van het totale Sigmaplan zijn op heden ca. 43% van alle Sigmagebieden ofwel in uitvoering ofwel reeds in werking. De overige projectgebieden worden verder voorbereid.
- Om het overstromingsrisico in de Dendervallei te verminderen, werd een 'Strategisch Plan Ruimte voor Water Dendervallei' opgemaakt. De realisatie van de vernieuwing van andere stuwen dan Geraardsbergen en Aalst is verder voorbereid (Denderleeuw, Pollare).

De Vlaamse Waterweg levert ook haar bijdrage aan het Actieplan Droogte en Wateroverlast en de 'Blue Deal'.

Concreet is in 2021 gewerkt aan beleidsondersteunende instrumenten (waterbalansmodel voor de Vlaamse waterwegen en waarbij de impact van klimaatverandering op de waterbeschikbaarheid in kaart wordt gebracht, opstart opstellen watersysteemstrategie voor waterlopen in ruime Gentse regio, economische impact laagwater op binnenvaartsector onderzoeken) en werd binnen het relanceproject Blue Deal een aantal projecten voorbereid om zuiniger watergebruik aan sluizen te bewerkstelligen (droogteperiodes) en het voorzien van vaste pompinstallaties (Durme, Kanaal Brussel Charleroi) om wateroverlast te beperken.

Ter ondersteuning van het gebruik van de binnenwateren als transportmodus kon in 2021 een start gemaakt worden met de bouw van 2 PPS kaaimuurprojecten (Kaneka te Geel, Rumst Recycling te Rumst) en werd de bouw van 2 PPS kaaimuurprojecten voorbereid (Devamix Harelbeke, Fingo te Tessenderlo). De studie voor de bouw van een kaaimuur ROC Aalter is in uitvoering.

In haar bijdrage tot het Fietsbeleidsplan streeft De Vlaamse Waterweg ernaar om jaarlijks 11 mio euro aan projecten voor te bereiden. In 2021 werd deze ambitie meer dan waar gemaakt. Daarmee levert De Vlaamse waterweg haar bijdrage in het veiliger maken van het fietsen (herstellen jaagpaden onder meer langs de Kleine en Grote Nete, Boven Schelde, Leie,.. – optimaliseren fietsinfrastructuur bij (her)bouw van wegbruggen), het vervolledigen van het fietsnetwerk (o.a. fietsbrug Waregem-Wielsbeke, fietsbrug Eilandje Zwijnaarde).

5. SCHEEPVAARTVERKEER

Om de concurrentiepositie van de Vlaamse zeehavens te behouden, is het van essentieel belang dat de Vlaamse zeehavens optimaal toegankelijk blijven. We nemen onze verantwoordelijkheid op en nemen de regie van de nautische keten in handen en verzekeren de continuïteit van de nautische dienstverlening waarbij we schepen van en naar de Vlaamse havens vlot en veilig loodsen en beloodsen tegen een maatschappelijk aanvaardbare prijs.

5.1. Budgettair kader SCHEEPVAARTVERKEER, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2021	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ont- vangsten OW	8.850	8.855	0	0	0	0
Toe- lagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	8.850	8.855	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De ontvangsten liggen in uitvoering in lijn van de geraamde bedragen.

SCHEEPVAARTVERKEER, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

ESR-uitgaven WT, LO, PR	42.490	41.480	40.895	42.490	45.480	45.631
Toe-lagen IS	48.629	49.881	49.881	48.629	49.881	49.881
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	91.119	91.361	90.776	91.119	95.361	95.512

Inhoudelijke toelichting:

De ESR-uitgaven liggen in uitvoering 585 keuro lager aangezien er een blokkering werd voorzien ter compensatie van de overschrijding op de loonkredieten.

Daarnaast was er, conform het tariefmutatievoorstel, minder terugbetaling aan Nederland vereist, waardoor deze middelen herverdeeld werden naar de toelage van DAB Loodswezen. Dat is de reden waarom de uitvoering van de toelagen hoger ligt dan het begrote bedrag.

5.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

MC0-9MIHAWA-OW – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud:

Dit begrotingsartikel behelst alle ontvangsten die voortkomen uit de werking van de Schelderadarketen (SRK). Meer specifiek zijn dit:

- VBS-ontvangsten (VerkeersBegeleidingsSysteem)
- Terugbetaling van door het gewest gedane uitgaven voor het herstel van schade veroorzaakt door derden aan varende eenheden, markeringen en infrastructuur.
- Participatie door Nederland in de studie en de bouw van de voorzieningen inzake de Walradarketen langs de Westerschelde en haar mondingen, cf. het "Radarverdrag".

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	8.850	0	0
Uitvoering	8.855	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De totale gerealiseerde ontvangsten zijn onderverdeeld in 3 categorieën:

- 1) VBS-ontvangsten (VerkeersBegeleidingsSysteem), in uitvoering van het "Decreet houdende de vergoeding, verschuldigd door de gebruikers van het verkeersbegeleidingssysteem voor vaartuigen". De tarieven zijn afhankelijk van de lengte van het schip. De totale ontvangst bedroeg in 2021: 4.694 keuro.
- 2) Terugbetalingen vanuit Nederland van de door Vlaanderen voorgefinancierde uitgaven m.b.t. de Schelderadarketen, conform het "Radarverdrag". Het betreft terugbetaling van personele-, exploitatie-, en investeringskosten, voor een totaalbedrag van 4.142 keuro in 2021.
- 3) Terugbetaling van uitgaven voor het herstel van schade veroorzaakt door derden aan varende eenheden, markeringen en infrastructuur voor een totale ontvangst 2021 van 19 keuro.

Uitgavenartikelen

MC0-1MIH2WA-WT – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel worden de kosten aangerekend die verband houden met de Schelderadarketen, de werking van de havenkapiteinsdiensten en het inrichten van personenmobiliteit over water.

De Schelderadarketen vormt het infrastructurele element van VTS-SM (Vessel Traffic Services Schelde en Mondingen). Dit verkeersbegeleidingssysteem is één van de belangrijkste instrumenten van het nautische vaarwegbeheer. Het volgt de scheepvaart van en naar de Vlaamse en Nederlandse Scheldehavens nauwgezet op en draagt zo bij tot het minimaliseren van het veiligheidsrisico voor de scheepvaart, de bevolking, het milieu en de infrastructuur in de maritieme vaarwegen. De ScheldeRadarKeten wordt gezamenlijk met de Nederlandse collega's beheerd. De modaliteiten zijn geregeld in het Radarverdrag en het Verlichtingsverdrag.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	38.814	38.814	38.229	38.814	42.814	42.965

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Op 16 juli 2021 heeft de Vlaamse Regering haar goedkeuring verleend aan volgend uitvoeringsbesluit in uitvoering van artikel 32 van het Scheepvaartbegeleidingsdecreet, met name het "*Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de toekenning van subsidies aan de havenbedrijven voor de havenkapiteinsdiensten die expliciet kunnen worden toegewezen aan de verkeersafwikkeling, de veiligheid en de vrijwaring van milieu*". Het besluit werd op 23 augustus 2021 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en regelt de subsidiëring voor de havenkapiteinsdiensten voor de periode 2021-2023. Na deze periode dient er een nieuw besluit opgemaakt te worden.

In het kader van de Schelderadarketen (SRK) werden de nodige budgetten besteed aan het functioneel en technologisch up-to-date houden van de operationele systemen. Voorbeelden hiervan zijn onder andere: het vernieuwen van de

aandrijvingen van radartorens in België en Nederland, de verdere ontwikkeling van applicaties zoals WESP (Westerschelde Planner), het doorontwikkelen van de TPI (Third Party Interface voor het Centraal Broker Systeem), ...

Met betrekking tot de personenmobiliteit over het water werd vanaf 1 januari 2021 de overdracht van de Waterbus naar het Vlaams Gewest, agentschap MDK, gerealiseerd.

De uitvoering ligt 585 keuro lager dan het voorziene budget. Dit is het gevolg van een blokkering ter compensatie van de hogere loonkost bij MDK.

MC0-1MIH2WB-WT – TERUGBETALING NEDERLANDS LOODSWEZEN

Korte inhoud

Dit begrotingsartikel omvat de terugbetalingen aan het Nederlands Loodswezen in het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaams en Nederlands Loodswezen.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	3.676	2.666	2.666	3.676	2.666	2.666

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Conform het tariefmutatievoorstel voor 2021 werd 2.666 keuro uitbetaald aan het Nederlands Loodswezen ter dekking van de tarieven.

MC0-1MIH2WX-IS – DAB VLOOT

Korte inhoud

Het betreft een toelage aan DAB Vloot.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	26.819	26.928	26.928	26.819	26.928	26.928

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Zie bespreking van de begroting van DAB Vloot.

MC0-1MIH2WY-IS – DAB LOODSWEZEN

Korte inhoud

Het betreft een toelage aan DAB Loodswezen.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	21.810	22.953	22.953	21.810	22.953	22.953

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Zie bespreking van de begroting van DAB Loodswezen.

5.1.2. DAB's

DAB LOODSWEZEN

Ontvangstenartikelen

MCD-2MIHAWA-OW – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER*Korte inhoud:*

Op dit artikel worden de loodsgelden aangerekend.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	90.535	0	0
2e BA-JR	87.879	0	0
Uitvoering	87.805	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In 2021 heeft de trafiek zich na corona nog niet volledig hernomen, waardoor de uitvoering iets lager ligt dan de begrote ontvangsten.

MCD-2MIHAWB-OW – TERUGBETALING NEDERLANDS LOODSWEZEN*Korte inhoud:*

Op dit artikel wordt de terugbetaling van de onderlinge kostenverrekening aangerekend in kader van de samenwerkingsovereenkomst met het Nederlands Loodswezen dd. 24 december 2015.

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO
2e BA	0	0	0
2e BA-JR	714	0	0
Uitvoering	714	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Cf. het tariefmutatievoorstel voor 2021 bedraagt de onderlinge kostenverrekening 714 keuro ten voordele van Vlaanderen.

Uitgavenartikelen

MCD-3MIH2WA-WT – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud

Op dit artikel worden de kosten met betrekking tot de beloodsing te land aangerekend en ook in mindere mate uitgaven in kader van studies/consultancyopdrachten waaronder deze voortvloeiend uit de samenwerkingsovereenkomst met Nederland.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	3.731	3.831	3.831	3.731	3.831	3.814

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitgaven voor beloodsing te land waren hoger door de corona-maatregelen m.b.t. het vervoer.

MCD-3MIH2WB-WT – TERUGBETALING NEDERLANDS LOODSWEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel

Op dit artikel wordt de onderlinge kostenverrekening aangerekend tussen het Vlaams en Nederlands Loodswezen voortvloeiend uit de samenwerkingsovereenkomst van 24 december 2015 met het Nederlands Loodswezen.

(duizend euro)		
	VAK	VEK

2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	566	0	0	566	0	0

Inhoudelijke toelichting

Cf. het tariefmutatievoorstel voor 2021 bedraagt de onderlinge kostenverrekening 714 keuro ten voordele van Vlaanderen. Er is bijgevolg geen uitgave. Zie ontvangstenartikel MCD-2MIHAWB-OW.

MCD-3MIH2WX-IS – DAB VLOOT

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel worden de kosten voor beloodsing over water aangerekend, cf. de dienstverlening door de DAB Vloot.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	36.890	36.890	36.890	36.890	36.890	36.890

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De kredieten op dit artikel werden volledig benut.

DAB VLOOT

Ontvangstenartikelen

MCE-2MIHAWA-OW – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud

Binnen dit artikel situeren zich de ontvangsten van de scheepvaartpolitie en de douane voor het inzetten van bemande schepen. Daarnaast worden hierop ook de schadeontvangsten en verkopen van (on)roerende goederen geboekt.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	4.116	0	0
2e BA-JR	4.116	0	0
Uitvoering	4.210	0	0

Inhoudelijke toelichting

De hogere ontvangst is voornamelijk het gevolg van de verkoop van 2 oude, buiten gebruik gestelde schepen.

MCE-2MIHAWW-OI – VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE

Korte inhoud begrotingsartikel

Op dit begrotingsartikel wordt de interne stroom tussen VLIZ vzw en DAB Vloot aangerekend voor de uitbreiding van de inzet van het wetenschappelijk schip Simon Stevin.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	380	0	0
2e BA-JR	380	0	0
Uitvoering	380	0	0

Inhoudelijke toelichting

De uitvoering ligt in lijn met de begroting.

MCE-2MIHAWY-OI – DAB LOODSWEZEN

Korte inhoud begrotingsartikel

Op dit begrotingsartikel wordt de interne stroom tussen DAB Loodswezen en DAB Vloot aangerekend voor o.a. de inzet van schepen in het kader van het beloodsen en het ruimer transport van loodsen over het water.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	36.890	0	0
2e BA-JR	36.890	0	0
Uitvoering	36.890	0	0

Inhoudelijke toelichting

De uitvoering ligt in lijn met de begroting.

Uitgavenartikelen

MCE-3MIH2WA-WT – VLOT EN VEILIG SCHEEPVAARTVERKEER

Korte inhoud begrotingsartikel

Dit begrotingsartikel betreft de werkingskosten voor o.a. onderhoud en herstelling van schepen, bebakening, gebouwen, logistiek en brandstof. Eveneens worden op dit artikel de investeringen voor bebakening, gebouwen, aankoop van divers materieel en machines en informatica, specifieke studies en de vervangingsinvesteringen voor schepen aangerekend.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	22.286	22.286	22.130	22.286	22.286	21.018

Inhoudelijke toelichting

De onderrealisatie op de VEK-kredieten binnen dit begrotingsartikel situeren zich op de basisallocaties voor investeringen, waarop voornamelijk de bouw van het atelier en de bouw van enkele schepen vertraging hebben opgelopen (laatste o.a. door Corona).

MCE-3MIH2WC-WT – WANDELAAR INVEST

Korte inhoud begrotingsartikel

Op dit artikel wordt de charterhuur en de verzekering van de SWATH beloodingsschepen van Wandelaar Invest NV aangerekend.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	11.125	11.125	11.125	11.125	11.125	11.125

Inhoudelijke toelichting

De uitvoering ligt in lijn met de begroting.

6. Zonder ISE

6.1. Budgettair kader

6.1.1. DAB's

DAB LOODSWEZEN

Ontvangstenartikelen

MCD-2MIHAZZ-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN*Korte inhoud begrotingsartikel*

De toelage biedt de DAB Loodswezen de mogelijkheid om zijn kerntaak “veilig en vlot loodsen en beloodsen van de scheepvaart tegen een maatschappelijk aanvaardbare prijs” uit te voeren en zich verder uit te bouwen tot een moderne en performante loodsenorganisatie, inclusief het reorganiseren van het proces loodsen en beloodsen met het oog op een klantgerichte en betrouwbare dienstverlening tegen een maatschappelijk aanvaardbare prijs.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	21.810	0	0
2e BA-JR	22.953	0	0
Uitvoering	22.953	0	0

Inhoudelijke toelichting

De toelage dekt onder andere de tekorten omwille van te lage tariefsetting, en de gegeven volumekorting voor zowel Vlaanderen als Nederland enz.

MCD-2MIHAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN*Korte inhoud begrotingsartikel*

Op dit begrotingsartikel worden de diverse ontvangsten waaronder de Bunker Adjustment Fee aangerekend.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	4.011	0	0
2e BA-JR	1.439	0	0
Uitvoering	1.660	0	0

Inhoudelijke toelichting

Omwille van de lage brandstofprijzen waren ook de ontvangsten uit de BAF van een laag niveau.

*Uitgavenartikelen***MCD-3MIH2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN***Korte inhoud begrotingsartikel*

Op dit artikel worden werkingskosten in het kader van het beloodsingsproces aangerekend.

Op dit artikel worden kosten inzake de specifieke werking van het loodswezen aangerekend. Dit zijn uniformkosten, portofoons, ICT-kosten waaronder de SNMS-laptops, Qastorlicenties, kosten LIS...

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2021	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	2.527	1.622	1.622	2.527	1.622	1.427

Inhoudelijke toelichting

Om de minder ontvangsten deels te kunnen opvangen werd op dit artikel eenmalig bespaard.

DAB VLOOT

Ontvangstenartikelen

MCE-2MIHAZZ-OI – ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel

De dotatie aan de DAB Vloot kadert in de maatschappelijke doelstelling om bemande schepen te voorzien in het kader van het uitvoeren van maatschappelijke kerntaken (SAR, bebakening, veerdiensten, hydrografie,...) en de continue modernisering en innovatie van de overheidsvloot.

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	26.819	0	0
2e BA-JR	26.928	0	0
Uitvoering	26.928	0	0

Inhoudelijke toelichting

De laatste wijziging betreft een verhoging vanuit de indexprovisie.

MCE-2MIHAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel

Begrotingsartikel met betrekking tot de ontvangsten n.a.v. uitgevoerde overeenkomsten/dienstverleningen (boeienwerk, hydrografische peilingen, bijkomende inzet veerboten, ter beschikking stellen schepen,...).

(duizend euro)			
2021	AO	TO	LO
2e BA	2.575	0	0
2e BA-JR	2.575	0	0
Uitvoering	1.913	0	0

Inhoudelijke toelichting

Onderrealisatie op dit begrotingsartikel als gevolg van minder ontvangsten uit diverse kleinere contracten voor de inzet van varende middelen. Dit heeft vnl. te maken met het (al dan niet tijdelijk) stilliggen van bepaalde schepen, zonder het wegvallen van de meeste van de aan de dienstverlening gerelateerde uitgaven.

X. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

BELEIDSDOMEIN M – Mobiliteit en Openbare Werken

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	200	6.245	0	158.779	158.769
2e aanpassing BA-JR	200	6.245	0	159.871	162.861
BU	194	3.925	0	163.096	163.251

PROGRAMMA MA - MB0 – DEPARTEMENT MOW

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	200	6.245	0	53.654	53.644
2e aanpassing BA-JR	200	6.245	0	53.932	56.922
BU	194	3.925	0	53.954	55.952

MB0-1MAH2ZZ-LO – LONEN

Op dit begrotingsartikel worden de wedden, lonen, toelagen en forfaitaire vergoedingen van de personeelsleden van het departement Mobiliteit en Openbare Werken aangerekend.

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	40.783	40.783
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	41.114	41.114

BU	0	0	0	42.492	42.489
-----------	---	---	---	--------	--------

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Het totale jaarbudget op dit artikel (41.114 keuro) is 1.164 keuro lager dan de uitvoering. Deze overschrijding werd grotendeels gecompenseerd via blokkeringen op andere kredieten van het departement MOW. Dit teneinde binnen de beschikbare budgetten te blijven.

In het kader van NSZ is er een Grant Agreement met Europa voor technische studies om de nieuwe sluis te bouwen. Voor het gedeelte personeel werd er via een achterliggende correctieboeking 214 keuro op het budget van de loonkredieten van het departement ingeschreven (dit bedrag werd dus enkel in de uitvoeringsbedragen meegenomen).

MB0-1MAH2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Op dit begrotingsartikel worden alle mogelijke werkingskosten aangerekend die nodig zijn voor de interne werking van het departement.

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	6.626	6.616
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	6.626	9.616
BU	0	0	0	6.283	8.284

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De VAK uitvoering vertoont een onderbenutting van 343 keuro. Deze onderbenutting is het gevolg van een blokkering ter compensatie van een overschrijding op de loonkredieten van DMOW. Deze werkwijze laat toe om op overkoepelend niveau binnen de beschikbare budgetten van MOW te blijven.

In de loop van 2021 werden er in functie van de VEK-noden meerdere VEK herverdelingen doorgevoerd naar dit artikel, dit brengt het totale VEK budget voor 2021 op 9.616 keuro. In 2021 werd immers een deel van de engagementen van de jaren voordien vereffend.

MB0-1MAH4ZZ-LO – LONEN

Op dit begrotingsartikel worden de wedden, lonen en toelagen van de gedetacheerden en terbeschikkinggestelden van het departement Mobiliteit en Openbare Werken aangerekend.

In het kader van de beheersvorming van de luchthavens Oostende-Brugge en Antwerpen worden daarnaast statutaire personeelsleden door het Vlaamse Gewest ter beschikking gesteld aan de beide luchthavenexploitatie maatschappijen (LEM's). Deze statutaire personeelsleden blijven in dienst van de Vlaamse overheid maar verrichten taken voor de (private) LEM's. De (loon)kosten van deze personeelsleden worden dan ook door het Vlaamse Gewest teruggevorderd bij de LEM Antwerpen en de LEM Oostende-Brugge.

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	6.245	6.245
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	6.192	6.192
BU	0	0	0	5.179	5.179

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De inschatting van het benodigd budget bij BA2021 is gebeurd op basis van werkelijke uitvoering in 2020. Zoals de uitvoeringscijfers aantonen ligt de werkelijke realisatie in 2021 1.013 keuro lager dan geraamd. Gelet op het feit dat het uitgaven betreft via een fonds, kan er slechts uitgegeven worden wat er aan ontvangsten gerealiseerd wordt in het fonds.

MB0-9MAHAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend die een duidelijke link vertonen met de apparaatsuitgaven. Zo worden onder meer op dit begrotingsartikel aangerekend:

- Terugbetaling van teveel betaalde lonen en vergoedingen;
- Ontvangsten uit de verkoop van roerende vermogensgoederen;
- Verkoop van departementale publicaties die gefinancierd zijn vanuit de apparaatskredieten.

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
------	----	----	----	-----	-----

2e aanpassing BA	200	0	0	0	0
2e aanpassing BA-JR	200	0	0	0	0
BU	194	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering van de algemene ontvangsten vertoont een lichte afwijking van de raming bij begroting.

MB0-9MAHTZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend van terugvorderingen bij de huidige werkgevers van personeelsleden met verlof voor opdracht. In het kader van de beheersvorming van de luchthavens Oostende-Brugge en Antwerpen worden daarnaast statutaire personeelsleden door het Vlaamse Gewest ter beschikking gesteld aan de beide luchthavenexploitatie maatschappijen (LEM's). Deze statutaire personeelsleden blijven in dienst van de Vlaamse overheid maar verrichten taken voor de (private) LEM's. De (loon)kosten van deze personeelsleden worden dan ook door het Vlaamse Gewest teruggevorderd bij de LEM Antwerpen en de LEM Oostende-Brugge.

Op basis van werkelijke uitvoering in 2019, en rekening houdend met de endogene groei en indexatie van de vergoedingen en toelagen, wordt de geraamde loonlast (en de terugvordering hiervan) voor 2021 geraamd op 6.245 keuro.

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	6.245	0	0	0
2e aanpassing BA-JR	0	6.245	0	0	0
BU	0	3.925	0	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De toegewezen ontvangsten vanuit de LEM's liggen in uitvoering lager dan geraamd. Het bedrag van 3.925 keuro in uitvoering staat voornamelijk voor de geregistreerde vorderingen betreffende de eerste drie kwartalen 2021 ten opzichte van de LEM's. De effectieve ontvangst werd (gedeeltelijk) pas in 2022 gerealiseerd. Gelet op het feit dat het om een begrotingsfonds gaat, kan er slechts uitgegeven worden wat er aan ontvangsten zijde binnen komt (over de jaren heen).

PROGRAMMA MA - MC0 – AGENTSCHAP VOOR MARITIEME DIENSTVERLENING EN KUST

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	18.259	18.259
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	18.396	18.396
BU	0	0	0	18.971	19.029

*Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering***MC0-1MAH2ZZ-LO – LONEN**

Op dit begrotingsartikel worden de wedden, de toelagen en de forfaitaire vergoedingen van de personeelsleden van de afdelingen van het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust aangerekend.

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	16.835	16.835
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	16.972	16.972
BU	0	0	0	17.609	17.609

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De lonen liggen in uitvoering 774 keuro hoger dan voorzien in de begroting. Deze overschrijding werd gecompenseerd via interne blokkeringen teneinde binnen de budgettaire contouren van de begroting te blijven.

MC0-1MAH2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Op dit begrotingsartikel worden de algemene werkingskosten op vlak van personeel (bv hospitalisatieverzekering, arbeidsgeneeskunde, ...), logistiek, ICT en meubilair, aangerekend voor de afdelingen van het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust.

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	1.424	1.424
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	1.424	1.424
BU	0	0	0	1.362	1.420

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering
De uitvoering ligt in lijn met de begroting.

PROGRAMMA MA – MD0 – AGENTSCHAP WEGEN EN VERKEER

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	86.866	86.866
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	87.543	87.543
BU	0	0	0	90.171	88.270

MD0-1MAH2ZZ-LO – LONEN

Met dit budget worden de wedden en de toelagen van de personeelsleden van het Agentschap Wegen en Verkeer betaald.

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	72.273	72.273
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	72.899	72.899
BU	0	0	0	75.846	75.845

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Voor het begrotingsjaar 2021 bedroeg de personeelskost van het Agentschap Wegen en Verkeer 75.845 keuro. Hierin begrepen is het loon, de toelagen en het woon-werkverkeer van de personeelsleden van het Agentschap Wegen en Verkeer. Dit is een daling in vergelijking met 2021. De daling is onder meer te wijten aan de uitkanteling van de wegeninspecteurs naar Vlabe.

De uitvoering ligt wel hoger dan het begrote bedrag. Deze overschrijding werd gecompenseerd via interne blokkeringen teneinde binnen de budgettaire contouren van de begroting te blijven.

Het Agentschap Wegen en Verkeer zit op schema met de koppenbesparing die bij het begin van deze legislatuur werd opgelegd. Voor het realiseren van de gevraagde koppenbesparing voerde het Agentschap Wegen en Verkeer in de voorbije jaren een kerntakenplan consciëntieus uit en zette in op meer samenwerking met derden en partners, wat resulteerde in uitbestedingen, zelfs in haar kerntaken.

Om de doelstellingen van haar Agentschap te kunnen verwezenlijken moet het Agentschap Wegen en Verkeer evenwel inzetten op het behoud van voldoende expertise om de noodzakelijke controle op deze uitbestede processen te behouden en als goede huisvader te kunnen fungeren in de besteding van de toegekende beleidsmiddelen.

MD0-1MAH2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor drie groepen van kosten:

- de aankopen van voertuigen en meubilair
- de kosten voor ICT
- de courante personeels- en werkingskosten zoals hospitalisatieverzekeringen, werving en selectie, brandstof, energie gebouwen, telefonie,

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	14.593	14.593
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	14.593	14.593
BU	0	0	0	14.320	12.420

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering ligt in lijn met de voorziene middelen.

MD0-1MAH4ZZ-LO – LONEN

Op dit begrotingsartikel worden de lonen aangerekend van de personeelsleden van het Agentschap Wegen en Verkeer met verlof voor opdracht.

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	0	0
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	51	51
BU	0	0	0	5	5

DEEL II – DAB'S**BELEIDSDOMEIN M – Mobiliteit en Openbare Werken**

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	110.011	110.011
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	108.120	108.120
BU	0	0	0	108.989	108.989

PROGRAMMA MA - MCD – DAB LOODSWEZEN

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	72.642	72.642
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	70.642	70.642
BU	0	0	0	71.989	71.989

MCD-3MAH2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel

Op dit begrotingsartikel worden de wedden, de toelagen en de forfaitaire vergoedingen van de personeelsleden van de DAB Loodswezen aangerekend.

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	69.767	69.767
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	67.867	67.867
BU	0	0	0	69.470	69.447

Inhoudelijke toelichting

Omwillen van de uitvoering van de anciënniteitsrechtszaak werd op dit artikel een overrealisatie gerealiseerd.

MCD-3MAH2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel

Op dit artikel worden algemene werkings- en personeelskosten aangerekend waaronder de maandelijkse reis- en verblijfvergoedingen. Deze vergoedingen zijn ook onderhevig aan de spilindex.

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	2.875	2.875
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	2.775	2.775
BU	0	0	0	2.775	2.794

Inhoudelijke toelichting

Om de minderontvangsten deels te kunnen opvangen werd op dit artikel eenmalig bespaard.

PROGRAMMA MA - MCE – DAB VLOOT

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	37.369	37.369
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	37.478	37.478
BU	0	0	0	37.000	37.000

*MCE-3MAH2ZZ-LO – LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel*

Op dit begrotingsartikel worden de wedden, de toelagen en de forfaitaire vergoedingen van de personeelsleden van de DAB Vloot aangerekend.

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	34.065	34.065
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	34.174	34.174
BU	0	0	0	34.171	34.127

Inhoudelijke toelichting

De laatste wijziging betreft een verhoging vanuit de indexprovisie. Totaal budget is nagenoeg volledig benut.

MCE-3MAH2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Op dit begrotingsartikel worden de algemene werkingskosten aangerekend van de DAB Vloot (bv. vorming, vergoedingen, diverse personeel gebonden kosten, informatica,...).

(duizend euro)

2021	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	3.304	3.304

2e aanpassing BA-JR	0	0	0	3.304	3.304
BU	0	0	0	2.880	2.872

Inhoudelijke toelichting

Om de minderontvangsten te compenseren werd eenmalig op dit begrotingsartikel bespaard.

XI. LIJST MET AFKORTINGEN

ACM/IDM	toegangs- (ACM) en Gebruikersbeheer (IDM) van de Vlaamse overheid
ADR	Accord européen relatif au transport international de marchandises Dangereuses par Route
AMORAS	Antwerpse Mechanische Ontwatering, Recyclage en Applicatie van Slib
ANPR	Automatic Number Plate Recognition.
AO	Algemene Ontvangsten
AR	Augmented Reality
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BAM	Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BFF	Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
BVR	Besluiten van de Vlaamse Regering
CARA	Centrum voor Rijgeschiktheid en voertuigaanpassing
CCTV	Closed-circuit television
CEF	Connecting Europe Facility
CP NSZ	Complex Project Nieuwe Sluis Zeebrugge
C-ITS	Cooperative Intelligent Transport Systems
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
DAV	Diensten aangepast vervoer
DEMCA	Digital Elevation Models of Coastal Areas
DPO	Digitaal Platform voor Onteigeningen
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
FOD MOB	Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer
FIFO	First in, first out
GDPR	General Data Protection Regulation
GIS	Geografisch informatiesysteem
GRUP	Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan
HCC	Haven Coördinatie Centrum
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)

ISE	Inhoudelijk structuurelement
ITS	Intelligent Transport Systems
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap (van de Vlaamse overheid)
iVRI	intelligente verkeersregelininstallaties
KPI	Kritieke Prestatie Indicatoren/ Key Performance Indicators
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LEM	Luchthaven Exploitatiemaatschappij
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
LOM	Luchthaven Ontwikkelingsmaatschappij
MaaS	Mobility as a Service
MAV	Mobiliteitscentrales aangepast vervoer
MRCC	Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
NAP (MMTIS)	National Access Points (MultimodalTravel Information Services)
OGRK	Overstromingsgevaar- en risicokaarten
OI	Ontvangsten Interne Stroom (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
ORBP	Overstromingsrisicobeheersplannen
OV	Openbaar vervoer
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PIO	Programma Innovatieve Overheidsopdrachten
PPS	Publiek-private samenwerking
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
RTK	Real Time Kinematic
RTTI	Realtime verkeersinformatie
SRK	Schelderadarketen
SRTI	Veiligheidsgerelateerde verkeersinformatie
TBT-specie	Slib met verhoogde organotinconcentraties of Tributyltin
TLC	Traffic Light Controller
TLH	Tunnel Liefkenshoek
TO	Toegewezen ontvangsten

TP	Truck parking
VBS	Verkeersbegeleidingssysteem
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VLIZ	Vlaams Instituut voor de Zee
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VR	Virtual Reality
VRP	Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning
VTE	Voltijdsequivalent
VTs	Vessel Traffic Services
VVM	Vlaamse Milieumaatschappij
VVSG	Vereniging voor steden en gemeentes
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
WESP	Westerschelde Planner
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)

XII. BIJLAGE 'OVERZICHT REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

<u>Aard en titel</u>	Decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord met betrekking tot de oprichting van een onderzoeksinstantie voor scheepvaartongevallen op de Vlaamse binnenwateren
<u>Korte omschrijving</u>	Dit kadert in een gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2009/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot vaststelling van de grondbeginselen voor het onderzoek van ongevallen in de zeescheepvaartsector.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW, DVW en MDK
<u>Status</u>	De decretale grondslag voor de oprichting van een onderzoeksinstantie voor scheepvaartongevallen op de Vlaamse binnenwateren is opgenomen in het ontwerp van Scheepvaartdecreet dat op 19 januari 2022 door het Vlaams Parlement is goedgekeurd. In 2022 wordt verder gewerkt aan een samenwerkingsakkoord met de federale overheid en de andere gewesten, dat nadien decretaal bekrachtigd moet worden.

<u>Aard en titel</u>	Ontwerp van decreet over elektronische tolheffingssystemen voor het wegverkeer
<u>Korte omschrijving</u>	Dit kadert in de omzetting van Richtlijn 2019/520 van het Europees Parlement en de Raad van 19 maart 2019 betreffende de interoperabiliteit van elektronische tolheffingssystemen voor het wegverkeer en ter facilitering van de grensoverschrijdende uitwisseling van informatie over niet-betaling van wegentol in de Unie.
<u>Betrokken instanties</u>	Viapass, Vlabel (FB) en DMOW
<u>Status</u>	Ingediend in het Vlaams Parlement op 25 april 2022

<u>Aard en titel</u>	Decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord inzake Intelligente vervoerssystemen op het gebied van wegvervoer voor interfaces met andere vervoerswijzen
<u>Korte omschrijving</u>	Dit kadert in Gedelegeerde Verordening 886/2013 bij Richtlijn 2010/40/EU en Gedelegeerde Verordening 2015/926 bij Richtlijn 2010/40/EU.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW
<u>Status</u>	De samenwerkingsovereenkomst voor het Nationaal Toegangspunt (NAP) transportdata.be werd op 12

	november 2021 goedgekeurd voor de Vlaamse Regering (dit vereist geen instemmingsdecreet)
--	--

<u>Aard en titel</u>	Decreet tot wijziging van het Havendecreet
<u>Korte omschrijving</u>	Dit kadert in Verordening (EU) 2017/352 tot vaststelling van een kader voor het verrichten van havendiensten en gemeenschappelijke regels inzake de financiële transparantie van havens.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW
<u>Status</u>	Aangenomen door het Vlaams Parlement op 23 februari 2022

<u>Aard en titel</u>	Decreet tot wijziging van het decreet van 17 juni 2011 betreffende het beheer van de verkeersveiligheid van weginfrastructuur
<u>Korte omschrijving</u>	Dit kadert in de omzetting van Richtlijn (EU) 2019/1936 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 tot wijziging van Richtlijn 2008/96/EG betreffende het beheer van de verkeersveiligheid van weginfrastructuur.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW en AWW
<u>Status</u>	Aangenomen door het Vlaams Parlement op 22 oktober 2021

<u>Aard en titel</u>	Scheepvaartdecreet
<u>Korte omschrijving</u>	Het ontwerp creëert een algemeen regelgevend kader voor het beheer en het gebruik van de binnenwateren en de scheepvaart op de binnenwateren in Vlaanderen.
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW, DVW en MDK
<u>Status</u>	Aangenomen door het Vlaams Parlement op 19 januari 2022

<u>Aard en titel</u>	Verzameldecreet MOW II
----------------------	-------------------------------

<u>Korte omschrijving</u>	Diverse technische aanpassingen aan sectorale wetgeving
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW, AWV, DVW, MDK, De Lijn
<u>Status</u>	Aangenomen door het Vlaams Parlement op 23 december 2021

<u>Aard en titel</u>	Decreet tot wijziging van het decreet van 13 februari 2004 tot vaststelling van de algemene regels inzake de erkenning en basissubsidiëring van mobiliteitsverenigingen en koepels van verenigingen en de subsidiëring van mobiliteitsprojecten
<u>Korte omschrijving</u>	Actualisering van het decreet
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW
<u>Status</u>	In voorbereiding

<u>Aard en titel</u>	Verzameldecreet MOW III
<u>Korte omschrijving</u>	Diverse technische aanpassingen aan sectorale wetgeving
<u>Betrokken instanties</u>	DMOW, AWV, DVW, De Lijn
<u>Status</u>	In voorbereiding

XIII. **BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'**

Voorstel van resolutie over de dreigende privatisering van het lokale verkeersveiligheidsbeleid

Van Els Robeyns, Annick Lambrecht en Hannelore Goeman

1079 (2021-2022) nr. 1

verwezen naar commissie

De bespreking van dit voorstel van resolutie vond plaats op 21 december 2021

(<https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/plenaire-vergaderingen/1584140>)

Voorstel van resolutie over kwaliteitsvol collectief leerlingenvervoer en alternatieven voor leerlingen van het buitengewoon onderwijs

Van Marino Keulen, Kathleen Krekels, Martine Fournier, Koen Daniëls, Loes Vandromme en Bert Maertens

1026 (2021-2022) nr. 1

aangenomen in plenaire vergadering

De bespreking van dit voorstel van resolutie vond plaats op 8 december 2021

(<https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/plenaire-vergaderingen/1576823>)

Voorstel van resolutie over het openbaredienstcontract van De Lijn

Van Marino Keulen, Bert Maertens, Karin Brouwers, Annick De Ridder, Martine Fournier en Marius Meremans

863 (2020-2021) nr. 1

aangenomen in plenaire vergadering

De bespreking van dit voorstel van resolutie vond plaats op 14 juli 2021

(<https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/plenaire-vergaderingen/1544466>)

XIV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

Identificatie Rekenhofrapport: Fietspaden in Vlaanderen**37 (2017-2018) Nr. 1**

Aanbeveling 1 – De Vlaamse overheid dient de effecten van fietspadinfrastructuur op het fietsgebruik en de verkeersveiligheid van fietsers te evalueren en daarbij structureel gebruik te maken van ongevalgegevens. De evaluatienota's waarin de regelgeving voorziet kunnen daartoe bijdragen. Aan de hand van evaluaties kan de overheid het Vlaams Parlement beter informeren en meer gerichte maatregelen treffen voor verkeersveiligheid voor fietsers en meer functioneel fietsgebruik. De overheid zou de Vlaamse doelstellingen over verkeersveiligheid moeten verfijnen naar fietsers en die over het fietsgebruik afstemmen op het mobiliteitsplan 2003.

De fietstelgegevens van vaste fietstelpalen van het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) worden weergegeven in MoMo (Monitoring Mobiliteitsbeleid). Ook de fietstelgegevens van de vaste fietstelpalen van provincies en steden en gemeenten zullen in de toekomst opgenomen worden in MoMo.

AWV telt op 15 locaties de fietsers. Een overzicht is te vinden op <http://wegenenverkeer.be/fietstelpunten> en de data is als open data raadpleegbaar op <https://opendata.vlaanderen.be/dataset/fietstellingen-awv>. AWV plaatste in 2021 een opdracht in de markt om nieuwe fietstellers te kunnen plaatsen, de uitvoering hiervan start in 2022.

Een diepteonderzoek naar de oorzaken van fietsongevallen is, in het kader van de raamovereenkomst voor de onderzoeksagenda verkeersveiligheid van de Afdeling Beleid (departement MOW), ingepland voor 2022. Het bestek voor dit onderzoek is momenteel opengesteld en de projectvoorstellen van de consortia binnen de raamovereenkomst worden ingewacht. Het onderzoek moet zicht geven op de huidige problemen en toelaten om verdere specifieke maatregelen te nemen om de fietsveiligheid te verhogen, en waar nodig geïdentificeerde probleemdomijnen verder op te volgen en te evalueren.

Elk jaar wordt een dynamische gevaarlijke puntenlijst opgemaakt, op basis van de meest recente gelokaliseerde ongevalgegevens. De punten op deze lijst worden systematisch aangepakt door AWV.

In 2021 werd opnieuw een lijst opgesteld (o.b.v. ongevallen 2017-2019). In deze lijst wordt nog steeds extra gewicht toegekend aan ongevallen met voetgangers, fietsers en bromfietsers, zodat zij zwaarder doorwegen in de berekening. Op deze manier krijgen gevaarlijke fietspunten meer aandacht. Deze lijsten worden ook meegenomen bij de opmaak van het geïntegreerd investeringsplan (GIP).

De gelokaliseerde ongevalgegevens (geoloket ongevallen) werden toegevoegd aan het geoloket fiets en deze laag binnen het geoloket fiets wordt gebruikt voor het uitvoeren van specifieke analyses en evaluaties van fietsinfrastructuur. Ongevalgegevens worden ook opgevraagd en gebruikt bij specifieke projecten o.m. bij de opmaak van gemeentelijke mobiliteitsplannen, milieueffectrapporten (MER's), mobiliteitseffectenrapporten (MOBER's), verkeerskundige start- en projectnota's, unieke verantwoordingsnota's betreffende de heraanleg van fietspaden, opmaak van maatschappelijke kosten-batenanalyses (MKBA), evaluaties van infrastructurele maatregelen, verantwoording voor het al dan niet uitvoeren van bepaalde infrastructurele maatregelen vanuit verkeersveiligheid, nagaan fietsongevallen in de nabijheid van infrastructuurprojecten (vb. fietssnelweg), enz.

Via MIA (Mobiliteit Innovatief Aanpakken) wordt komaf gemaakt met ingewikkelde procedures die de aanpak en uitvoering van kleine infrastructurele werken of quick-wins verhinderen. In proeftuinen wordt geëxperimenteerd met

proactieve detectie van verkeersonveilige situaties, zodat vermeden kan worden dat bepaalde punten ooit zwartgekleurd worden. De ervaringen vanuit deze proeftuinen worden meegenomen naar een evaluatieronde, waarna het de bedoeling is om ze op korte termijn uit te rollen over gans Vlaanderen. De verkeersveiligheid in het algemeen, en de bescherming van voetgangers en fietsers in het bijzonder, staan hierbij centraal.

Het AWW-agentschapsproject 'Evaluatie' werd in 2017 opgestart en afgerond in 2019. Sinds eind 2019 worden projecten geëvalueerd. De belangrijkste knelpunten in het projectproces worden via het beheerssysteem 'Enterprise One' gedetecteerd en stromen door naar de verantwoordelijke stuurgroepen, werkgroepen of commissies. Naast de evaluatie van het proces worden ook de doelstellingen van het project beoordeeld. Na uitvoering van de werken worden nulmetingen vergeleken met actuele cijfers.

In het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen 2021-2025 zijn specifiek streefcijfers opgenomen voor dode en zwaargewonde fietsers (zie ook <https://www.vlaanderen.be/verkeersveiligheidsplan-vlaanderen-2021-2025>).

Er wordt gestreefd naar een reductiepercentage van -25% tegen 2025 en van -50% tegen 2030, met 2019 als referentiejaar. In 2040 mogen er geen voetgangers- en fietsdoden meer vallen op Vlaamse wegen.

Aanbeveling 2 – De Vlaamse overheid moet erop toezien dat de bevoegde actoren efficiënt samenwerken en de overeengekomen afspraken naleven. De actoren moeten hun beheerssystemen op elkaar afstemmen en optimaliseren om de beleidsinformatie voor de opvolging te kunnen genereren.

Het Vlaamse Fietsbeleidsplan is een MCB-project. Hiertoe werd eveneens een projectteam samengesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van dMOW Beleid, het Agentschap Wegen en Verkeer, De Vlaamse Waterweg en De Werkvennootschap. Dit projectteam komt op maandelijkse basis samen. Ook met de andere entiteiten wordt maandelijks afgestemd (via e-mailverkeer) om de verschillende projecten op te volgen.

Sinds 2018 is er het GIP waar de verschillende entiteiten een planning opmaken van de verschillende investeringsprojecten. Binnen dit GIP worden eveneens de fietsinvesteringsprojecten geïdentificeerd, die een goede opvolging van de fietsinvesteringen toelaten. Waar in het verleden enkel specifieke fietsdetails en de vastleggingen van de fietsinvesteringen via het GIP werden opgevolgd, werd ondertussen ook een VEK-rapportering van het GIP voorbereid en ontwikkeld. Het is de bedoeling om in de loop van 2022 de VEK-rapportering verder te testen en na evaluatie hiervan zou de VEK-rapportering van het GIP operationeel moeten zijn in de reguliere werking.

Met de provincies werden mobiliteitscharters afgesloten, waarin duidelijke afspraken omtrent onder meer fietsbeleid werden gemaakt. In het kader van deze mobiliteitscharters en het fietsfonds is er eveneens twee maal per jaar een uitgebreid overleg tussen de afdeling Beleid van dMOW en de provincies om te evalueren in welke mate gemaakte afspraken effectief nagekomen worden.

Naar aanleiding van het WK Wielrennen dat in 2021 in Vlaanderen werd georganiseerd werd in het kader van de Schaalsprong Fietsbeleid een nieuwe netwerkorganisatie uitgedacht, waarbij de verschillende stakeholders nauw betrokken worden, om op deze manier een efficiënte samenwerking te garanderen. Dit resulteerde in het project De Grote Versnelling (zie ook www.degroteversnelling.be).

De werking van Fietsberaad Vlaanderen wordt aangestuurd door een coördinatieteam.

Aanbeveling 3 – Het Vlaamse Gewest en de provincies dienen bij de aanpassingen aan het conceptueel BFF de uitgangspunten van het BFF te

bewaken. De toestand moet op regelmatige basis worden geïnventariseerd en transparant gecommuniceerd aan de actoren en de burgers. De Vlaamse overheid dient het geoloket fiets daarvoor operationeel te maken.

Binnen de opmaak van de mobiliteitsplannen voor de vervoerregio's worden de uitgangspunten van het BFF bewaakt.

Provinciale BFF wijzigingscommissies behandelen voorstellen voor BFF-aanpassingen met bindend advies dMOW. Deze wijzigingscommissies opereren in opdracht van de vervoerregioraden.

De BFF ligging in Vlaanderen werd in kaart gebracht en is beschikbaar zowel binnen het geoloket Fiets als op [geopunt.be](https://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/cdf0ec2d-69d2-49cd-8f35-596be010745e) (<https://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/cdf0ec2d-69d2-49cd-8f35-596be010745e>). Wanneer wijzigingen aan het BFF worden doorgevoerd, worden deze wijzigingen ook meteen aangebracht in de beschikbare kaarten, zodat ten allen tijde een up-to-date ligging van het BFF beschikbaar is.

Binnen het geoloket fiets is een kaart beschikbaar met de conformiteit van de fietssnelwegen in Vlaanderen (stand van zaken 2018-2019). Het is de bedoeling om deze inventarisatiedata op regelmatige tijdstippen te updaten en een nieuwe update is gepland in 2022. Het Agentschap Wegen en Verkeer inventariseert 2-jaarlijks de staat van de fietspaden (conformiteit én langsvlakheid) langs gewestwegen, waarbij in de resultaten ook een onderscheid wordt gemaakt tussen fietspaden op het BFF en niet op het BFF. De Vlaamse Waterweg laat momenteel een inventarisatie uitvoeren van de jaagpaden, die vaak onderdeel uitmaken van het BFF. Ook een aantal provincies voeren inventarisaties van het BFF uit. Om een eenvoudige uitwisseling van de inventarisatie van fietsinfrastructuur mogelijk te maken werd in 2021 door dMOW het initiatief genomen om een OSLO-standaard fietsinfrastructuur uit te werken. De inventarisatiegegevens van de fietssnelwegen in Vlaanderen worden ook gedeeld met de provincies, die deze data ook weergeven op de website www.fietssnelwegen.be.

Aanbeveling 4 – De actoren moeten een gecoördineerde meerjarenvisie uitwerken en initiatieven nemen om het BFF prioritair te realiseren op het terrein. Zij dienen een transparante en realistische (meerjaren)planning op te maken en uit te voeren. Ook is een regelmatige rapportering aangewezen over de voortgang van de realisatie van het BFF en de afwijkingen van de geplande uitvoering.

Sinds 2018 is er het GIP (geïntegreerd investeringsprogramma) waar de verschillende entiteiten een planning opmaken van de verschillende investeringsprojecten. Binnen dit GIP werden eveneens de fietsinvesteringsprojecten geïdentificeerd, die een goede opvolging van de fietsinvesteringen toelaten. Bij elk van deze fietsinvesteringen worden eveneens fietsdetails bevraagd, die onder meer peilen of het fietsproject een project betreft op het BFF of op een ander netwerk. In het GIP werd in het verleden enkel gerapporteerd over vastleggingenkredieten maar vanaf 2022 wordt ook een VEK-rapportering voorzien (zie hierboven).

Er werd eveneens een eerste aanzet voor een portfolio aanpak fietsinvesteringen uitgewerkt, waarbij verschillende criteria werden geïdentificeerd waarop specifieke fietsinvesteringsprojecten gewogen kunnen worden. Op basis hiervan kan een prioritering van fietsinvesteringsprojecten gebeuren.

AWV actualiseerde de Objectieve Behoeftanalyse (OBA) voor fietspaden. De OBA-score voedt de businesscase van fietsprojecten, onder andere in functie van de opmaak van het GIP, om keuzes tussen investeringsprojecten te objectiveren. Er wordt bij de berekening momenteel rekening gehouden met de conformiteit van het fietspad, de staat van het fietspad en het potentieel aantal gebruikers van de infrastructuur.

Binnen het Vlaamse regeerakkoord werd een groeipad van 300 miljoen euro fietsinvesteringen vooropgesteld. Dit groeipad werd in overleg met de verschillende entiteiten uitgewerkt zodat er een garantie geboden kan worden dat de juiste projecten met deze investeringen gefinancierd worden. Mede dankzij de beschikbare relancemiddelen werd dit groeipad reeds in 2021 gerealiseerd.

Aanbeveling 5 – Een aangepast vademecum moet verplicht zijn voor alle wegbeheerders en voor alle fietspaden op het BFF.

Bij projecten waarbij het beleidsdomein betrokken is, kan slechts van het vademecum worden afgeweken mits degelijke motivatie.

AWV is penhouder van de actualisering van het vademecum. Deze actualisering werd begin 2020 opgestart in samenwerking met diverse (fiets)actoren. Het fietsvademedum wordt besproken op de taskforce verkeersveiligheid van juni.

De richtlijnen uit het Vademecum verplicht maken voor lokale wegen is geen bevoegdheid voor de minister van het beleidsdomein. Voor subsidieprojecten vanuit het beleidsdomein MOW zijn de richtlijnen van toepassing en de projectstuurgroep staat in voor de kwaliteitsbewaking.

Aanbeveling 6 – De kosten voor de verdere realisatie van het BFF dienen correct en volledig te worden geactualiseerd. De vereiste middelen voor de geplande fietspadinvesteringen, inclusief de uitsplitsing naar BFF en niet-BFF, moeten duidelijk zijn in de begroting, toelichting en investeringsprogramma's. Achteraf dient ook transparant gerapporteerd over de financiële uitvoering, zowel op vastleggingsniveau als op betaalniveau.

ATO heeft op vraag van AWV 'fietspaden' en dus ook bijhorende kosten opgenomen als thema binnen hun project i.k.v. "kosten-standaardisatie van projecten". Dit project loopt en in de programma-opmaak voedt dit de business-case van projecten, om objectieve afwegingen te kunnen maken.

Door de opdracht 'inventarisatie van de fietssnelwegen' en het rapport 'staat en conformiteit van fietspaden langs gewestwegen' beschikken we over een belangrijk deel van de status van de realisatie van het BFF. Voor de trajecten waarvoor de tracéstudies werden afgerond, moet het mogelijk zijn om de noodzakelijke investeringen te ramen, in samenwerking met de provincies.

Een transparante communicatie over fietsinvesteringen gebeurt via het GIP en voorlopig niet via de begroting. Wat betreft een VEK-rapportering verwijzen we naar de antwoorden in vorige aanbevelingen.

Identificatie Rekenhofrapport:

De realisatie van het project Registratie, Ticketing en Boordcomputer bij De Lijn (ReTiBo)

37-B (2018-2019) Nr. 1

Het ReTiBo project is op vrijdag 26 maart 2021 officieel afgesloten door de ReTiBo stuurgroep. Als een onderdeel van de afsluiting is er een uitgebreid projecteinde-rapport opgesteld, met daarin ondermeer de projectresultaten en -baten, de kosten en de "geleerde lessen". De meeste punten aangehaald door het Rekenhof komen ook voor in dit rapport, naast een aantal andere geleerde lessen. De geleerde lessen zijn opgesteld op basis van brede input van de interne en externe projectmedewerkers en van de stuurgroep.

Aanbeveling 1 – Grote, complexe en langdurige projecten mogen pas worden aanbesteed als ze voldoende zijn voorbereid en het bestek zorgvuldig is opgesteld. Als de uitvoeringstermijn een belangrijk aspect is, moet dat voldoende doorwegen in de gunningscriteria en moet in voldoende contractuele

middelen (boete- en schadebedingen) voorzien worden om de naleving van de termijn effectief af te dwingen.

Inderdaad, en bij de opstelling van het bestek is De Lijn vanuit dit standpunt vertrokken. De uitvoeringstermijn was een belangrijk gunningscriterium, en er werden vertragsboetes voorzien. De vertragsboetes voorzien in het bestek waren de maximale boetes destijds toegelaten door de wetgeving op overheidsopdrachten (1996), 5%. Ondertussen laat de wetgeving ruimere boetes toe.

Er zijn een aantal andere aspecten in de bestekprocedure die beter gekund hadden. Bijvoorbeeld: strengere selectiecriteria op het niveau van de economische draagkracht van alle partijen binnen de opdrachtnemer. De hoofdpartij verantwoordelijk voor de hardware en omzet was onvoldoende draagkrachtig om de opdracht binnen de opgelegde termijn uit te voeren. En een betere reflectie van de input van de kandidaat opdrachtnemers qua uitvoeringstermijn tijdens de onderhandelingen in het uiteindelijke bestek. Tijdens de onderhandelingen waren er al veel indicaties dat de vooropgestelde uitvoeringstermijn moeilijk haalbaar zou zijn.

Aanbeveling 2 – De aanbestedende overheid moet uitgaan van een zo volledig mogelijke en realistische raming, zowel van de nodige voorbereidings- en realisatietijd als van de in te zetten middelen. Ze moet in de planning marges inbouwen om onvoorziene omstandigheden op te vangen. Gedurende het gehele verloop van de voorbereiding, aanbesteding en uitvoering moeten de projectverantwoordelijken oog hebben voor kostenbeheersing en de doorlooptijd bewaken.

Inderdaad, zie ook het antwoord op het vorige punt. Een betere reflectie van de input van de kandidaat opdrachtnemers qua uitvoeringstermijn tijdens de onderhandelingen had zijn weg moeten vinden in het uiteindelijke bestek. Tijdens de onderhandelingen waren er al veel indicaties dat de vooropgestelde uitvoeringstermijn moeilijk haalbaar zou zijn. Ondermeer omwille van de externe druk op De Lijn om tegen 2014 (verkiezingsjaar) een werkzaam systeem te hebben is dat toen niet gebeurd.

Aanbeveling 3 – De Lijn moet de overheidsopdrachtenreglementering strikt toepassen en aldus voorkomen dat ze nadeel lijdt door een gebrek aan mededelingen. Bij overheidsopdrachten moeten de bevoegdheden van de raad van bestuur gerespecteerd worden. De raad van bestuur moet erop toezien dat deze aandachtspunten voldoende aangetoond worden via een transparante rapportering.

Akkoord

Aanbeveling 4 – De Lijn moet zelf aan kennisopbouw doen en de afhankelijkheid van derden beperken door voldoende eigen ICT-personeel aan te trekken voor projectvoorbereiding, -aansturing en – opvolging. Om de voortgang van de projecten te bevorderen en om redenen van prijsefficiëntie is het raadzaam de vergoeding van de externe ondersteuning (deels) te steunen op het bereikte resultaat (resultaatsverbintenissen in plaats van middelenverbintenissen).

Akkoord, dit is ook een recurrent punt in de intern opgestelde geleerde lessen. Afhankelijkheid van derden moet beperkt worden, anderzijds is voldoende industrie kennis nodig om een innovatief bestek uit te schrijven en het daarop volgende project te beheren. In een ideaal scenario leidt dit naar de samenstelling van een gemengd team van interne medewerkers en externe specialisten onder aansturing van interne managers. In het ReTiBo scenario is er naar het einde van het project veel aandacht besteed aan de internalisering van de externe kennis.

Aanbeveling 5 – De Lijn moet de nodige inspanningen leveren voor een degelijke, actuele en consistente financieel-budgettaire opvolging. De Lijn moet de financiële afhandeling van de minkosten nauwgezet opvolgen. Achteraf dient zij ook transparant te rapporteren over de uitvoering.

Akkoord. De Lijn heeft hierop extra inspanningen gedaan en een volledige rapportering voorbereid over de totale ReTiBo kosten. De totale kosten zijn gedetailleerd in beeld gebracht en vallen binnen het in 2015 vooropgestelde taakstellend budget.

Identificatie Rekenhofrapport: Realisatie van de missing links in de wegeninfrastructuur

37-B (2019-2020) Nr. 1

April 2020

Aanbeveling 1 – De Vlaamse Regering dient de noodzaak en het nut van de nog niet in uitvoering zijnde missing links in functie van de gewenste toekomstige mobiliteit te heroverwegen.

De Vlaamse regering en de bevoegde minister Peeters werken verder aan het wegwerken van de missing links. In functie van de huidige inzichten zal telkens bekeken worden welke missing links prioritair dienen te worden aangepakt. Binnen het beleidsdomein MOW wordt dit jaarlijks voorzien bij de opmaak van het GIP.

Aanbeveling 2 – De Vlaamse Regering moet bij de bepaling van de selectiecriteria en de inrichtingsprincipes van de nieuwe wegencategorisering rekening houden met de actuele context en de gewenste toekomstige ontwikkelingen.

Het regeerakkoord en de beleidsnota zeggen hierover het volgende: "Vlaanderen voert een nieuwe robuuste en samenhangende wegencategorisering uit. De selectiemethodiek volgt hierbij een duidelijke logica en zorgt voor een betere leesbaarheid van elke wegencategorie. De wegencategorisering wordt afgestemd binnen de vervoerregioraden." Het verzameldecreet, dat in oktober 2020 is goedgekeurd, heeft de algemene principes en definities van de nieuwe wegencategorisering vastgelegd. De inrichtingsprincipes voor de Europese Hoofdwegen (EHW) en de Vlaamse Hoofdwegen (VHW) zijn opgemaakt en gepubliceerd. Het voorstel van selectie van EHW en VHW is afgewerkt. Vervolgens wordt advies gevraagd aan de VVRR. Door dit proces mede vorm te geven in de schoot van de vervoerregio's wordt er de facto rekening gehouden met de toekomstige mobiliteits- en ruimtelijke ontwikkelingen. Dewelke in de Regionale Mobiliteitsplannen worden duidelijk gemaakt.

Aanbeveling 3 – Zij dient de nog noodzakelijk geachte projecten te prioriteren, realistisch te plannen en de planning indien nodig bij te stellen, rekening houdend met:

- de budgettaire mogelijkheden op lange termijn;
- de doorlooptijden van studies, ruimtelijke-orderingsprocedures, gunningsprocedures en werken;
- verkeerstechnische aspecten;
- de beschikbaarheid van personeel en de marktomstandigheden.

De nood aan een beter systeem voor het prioriteren van grote investeringen, zoals bijvoorbeeld de missing links, werd enige jaren geleden door het beleidsdomein MOW onderkend. Daarom werd het geïntegreerd investeringsplan (GIP) opgestart. Met dit GIP willen we komen tot een op de beleidsdoelstellingen gebaseerde prioritering en planning van investeringen die rekening houdt met de beschikbare mensen en middelen en de doorlooptijden voor studies, ruimtelijke-orderingsprocedures, gunningsprocedures en onteigeningen. Met het geïntegreerde investeringsprogramma (GIP) willen we komen tot een optimale prioritering van alle investeringsprojecten. Hiertoe werden de laatste twee jaar al

belangrijke stappen gezet. De volgende jaren zal het GIP verder geoptimaliseerd worden. Om een goed beeld te hebben van de lange termijn impact van de DBFM-projecten wordt bij het GIP een overzicht gevoegd met de jaarlijks voor de DBFM-projecten te betalen beschikbaarheidsvergoedingen. Dit overzicht komt vanuit de rapportering voor grote projecten en programma's, waarbij alle DBFM-projecten zouden opgenomen moeten zijn.

Aanbeveling 4 – De opdrachtgevende besturen moeten de kostprijs van de werken zo volledig en realistisch mogelijk ramen, daarbij rekening houdend met randinvesteringen, risico's en verwachte evoluties. Zij moeten vermijdbare onderramingen voorkomen en van in de studiefase permanent toezien op de kostenbeheersing. Ex-post-evaluaties van de kostenramingen kunnen leereffecten genereren.

Uiteraard is het belangrijk dat men zich in alle fasen van het besluitvormingsproces kan baseren op zo correct mogelijke kostenramingen. Het maken van kostenramingen is op het ogenblik van het formuleren van een eerste beleidskeuze m.b.t. een groot infrastructuurproject echter erg moeilijk. De ramingen die gemaakt werden in het kader van de opmaak van het Mobiliteitsplan Vlaanderen 2001 waren zeer ruwe raming en betreffen enkel een ruwe schatting van de bouwkost. Hierbij werd in 2001 geraamd hoeveel de aanleg van bijvoorbeeld 1 extra rijstrook over x km kost. Dergelijke ramingen kunnen per definitie niet accuraat zijn, aangezien de exacte uitvoering niet is gekend en het maatschappelijk debat over de uitvoering nog niet gevoerd werd. Dergelijke eerste ramingen houden bijvoorbeeld ook geen rekening met de onteigeningskosten, kosten voor studies, enz. De ramingen uit 2001 moeten dan ook in dit licht geïnterpreteerd worden (nl. een ruwe raming van de bouwkost) en zullen de facto bijgesteld moeten worden, wanneer de exacte uitvoeringsvariant gekend is.

Bij het maken van een planning en een prioritering zijn er vaak nog heel wat onzekerheden. Zo kan men wel inschatten welke plannings- en vergunningsprocedures moeten doorlopen worden maar is het al heel wat moeilijker om de looptijd van deze procedures in te schatten. Het is tenslotte nagenoeg onmogelijk om de impact van een eventuele schorsing of vernietiging van een vergunning in te schatten.

De afgelopen jaren werden tal van bijstellingen van de plannings- en vergunningsprocedures ingevoerd om de doorlooptijden van ruimtelijke-orderingsprocedures in te korten en het risico op juridische betwistingen te verkleinen. Nieuwe procedures zoals het geïntegreerd planproces en de procedure complexe projecten zijn onder meer gericht op meer inspraak en participatie tijdens het proces om het draagvlak te vergroten en zodoende de slaagkansen van projecten en plannen te verhogen. Dit vraagt tijdens de procedure een extra tijdsinvestering met het oog op een meer geïntegreerd proces, een gedragen eindresultaat en een verminderde kans op juridische procedures.

Daarnaast zullen tijdens de plannings- en vergunningsprocedures mogelijk meerdere varianten en alternatieven tegenover elkaar afgewogen worden. Afhankelijk van het alternatief of variant die op het einde van deze procedures wordt gekozen kunnen de uitvoeringstermijn en de uitvoeringskost sterk variëren.

Het AWW ontkent dat er bewust te lage ramingen worden gemaakt en betreurt dat naar aanleiding van de uitspraak van een medewerker over een project de indruk wordt gewekt dat het bewust onderramen van projecten om goedkeuring voor het project te bekomen een gangbare praktijk zou zijn.

De Werkvennootschap en Lantis, die beide verantwoordelijk zijn voor heel wat van de grootste missing link projecten, hanteren de ssk-methodologie voor het maken van ramingen. Deze internationaal erkende methodologie houdt rekening met alle relevante elementen en onzekerheden. Deze methodologie is evenwel slechts mogelijk op het ogenblik dat er duidelijkheid is over de uitvoeringsvarianten van de investeringsprojecten.

Aanbeveling 5 – De Vlaamse overheid moet voorafgaand aan haar beslissingen een maatschappelijke kosten-batenanalyse uitvoeren met aandacht voor de baten- en de kostenzijde. Een analyse van de oplossingsvarianten in een vroeg stadium, op hoger abstractieniveau, en later een gedetailleerde analyse van de uitvoeringsvarianten is aangewezen. Op die manier kunnen projecten onderling vergeleken worden en geprioriteerd. Ex-post-analyses kunnen deze analysemethodiek optimaliseren.

Wij delen de mening van het Rekenhof dat het maken van een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) het besluitvormingsproces kan versterken. Uiteraard moet eerst de beslissing worden genomen om een bepaald project te overwegen en pas dan kan een MKBA worden opgestart. De lijst van de missing links werd initieel opgemaakt in het kader van de opmaak van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en waren dus het resultaat van de analyse van de maatschappelijke behoeften die hierbij werd gemaakt.

Om een MKBA van een infrastructuurproject te kunnen maken moet men over voldoende betrouwbare informatie beschikken over het ontwerp, de uitvoeringswijze en de ligging. Op basis van deze informatie kan men pas een redelijke inschatting maken van alle (maatschappelijke) kosten en baten verbonden aan dit project. Daarom worden bij grote infrastructuurprojecten MKBA's gemaakt nadat analyses zoals een milieueffectenrapportage in het kader van plannings- of vergunningsprocedures hebben uitgewezen welke de voorkeursvariant is. Pas op dat ogenblik is het mogelijk om een redelijke inschatting te maken van de kosten en de baten.

Het maken van een uitgebreide maatschappelijke kosten-baten analyse is zeer arbeidsintensief en is daarom alleen realistisch voor grote investeringsprojecten, en dus ook voor de meeste missing links.

Aanbeveling 6 – De projectvoorbereiding moet een degelijke onderbouwing bevatten van de keuze van uitvoeringsvorm van elk kruispunt of elke weg, met afweging van de kosten en de effecten en dit ook ten opzichte van alle andere projecten.

De bij projecten gekozen uitvoeringsvorm en de toegepaste inrichtingsprincipes kunnen een belangrijke impact hebben op de kostprijs. De onderbouwing voor de uitvoeringskeuze dient echter in overleg met betrokken gemeenten en andere stakeholders te gebeuren. Deze onderbouwing voor uitvoeringskeuzes gebeurt tijdens de te doorlopen procedures zoals GRUP, plan-MER en project-MER. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen biedt weliswaar een kader aan voor de inrichtingsprincipes van primaire wegen maar dit kader laat meerdere uitvoeringsvarianten toe voor primaire wegen op maat van de concrete situatie. Dit alles maakt dat er met betrekking tot belangrijke kostenbepalende factoren zoals de specifieke uitvoeringsvariant pas na grondige dialoog en analyse duidelijkheid komt. Vandaag al wordt bij de projectvoorbereiding een onderbouwde keuze voor de uitvoeringsvorm gemaakt.

Aanbeveling 7 – Om juridische en andere risico's te beperken moet de Vlaamse overheid in voldoende tijd voorzien voor ruimtelijke-orderingsprocedures. Ze moet daarbij rekening houden met de adviezen, ook als die tot een termijnverlenging leiden, en een doorgedreven kwaliteitscontrole op de rapporten uitoefenen.

Het beleidsdomein erkent het belang van het correct doorlopen van alle plannings- en vergunningsprocedures en de in het kader hiervan geformuleerde adviezen. De ervaring leert dat de tijdswinst die men hoopt te boeken door deze procedures (te) snel te doorlopen en door adviezen naast zich neer te leggen op termijn vaak teniet wordt gedaan.

Aanbeveling 8 – De Vlaamse overheid moet blijvend inzetten op stakeholdersmanagement om voldoende draagvlak voor haar projecten te creëren.

De afgelopen jaren zetten we steeds meer in op stakeholdermanagement om voldoende draagvlak voor onze projecten te creëren (cfr DWV, aanwerving drie participatiemanagers bij AWW). Recente procedures zoals de procedure complexe projecten en het integratiespoor bieden ook een geschikt procedureel kader om participatie en adviesverlening een plaats te geven in plannings- en ontwerpprocessen. We zijn er ons evenwel van bewust dat extra inzetten op stakeholdermanagement kan leiden tot hogere kostprijzen en langere uitvoeringstermijnen. Desalniettemin zijn we van mening dat succesvolle infrastructuurprojecten alleen gerealiseerd kunnen worden indien er voldoende draagvlak kan worden gevonden.

Aanbeveling 9 – De opdrachtgevende besturen dienen de grote en/of complexe infrastructuurprojecten zoveel mogelijk met een projectmanagement te beheren. Zij dienen zelf de keuze voor een projectmethodologie en de diepgang ervan per project te bepalen.

Wij delen de mening van het Rekenhof dat een doorgedreven projectmanagement kan bijdragen tot een betere beheersing van de kosten en de uitvoeringstermijnen. De afgelopen jaren werden hiertoe al belangrijke stappen gezet. Daarom geeft de analyse van projecten die soms tot bijna 20 jaar geleden werden opgestart niet steeds een accuraat beeld van de wijze waarop het projectmanagement vandaag gebeurt. Het projectmanagement (binnen AWW) wordt vandaag veel meer IT-matig ondersteund met verschillende toepassingen dan in 2001. Zo is bijvoorbeeld de overstap gemaakt naar 'Projectcenter'; maar ook ondersteunende toepassingen zoals bijvoorbeeld de GIS-toepassing "Geoloket" werd recent geoptimaliseerd, met meer gebruiksgemak in functie van een projectmanagement. Bij een investeringsproject worden binnen de organisatie ook meer profielen betrokken. Zo spelen zowel regiomanagers als projectmanagers een belangrijke rol in de voorbereiding van projecten en worden deze verder ondersteund door experts in verband met "groen en groenonderhoud", een procesingenieur investeringen (met specifieke kennis van o.a. milieuwetgeving), Verkeer & Signalisatie, enz. Het AWW is geëvolueerd op vlak van een procesmatige aanpak (het AWW is bijvoorbeeld ISO-gecertificeerd) en bovendien wordt expliciet ingezet op kennisdeling en kennisopbouw via inhoudelijke intervisiemomenten en overlegstructuren. Elk agentschap heeft zijn eigen interne organisatiestructuur en heeft op deze structuur een eigen systeem van projectmanagement geënt. Het lijkt ons aangewezen om bij het verder versterken van het projectmanagement in de agentschappen, voort te bouwen op de bestaande structuren.

Aanbeveling 10 – De Vlaamse overheid dient er nauwer op toe te zien of ook de private partner zich aan zijn plichten houdt.

Aanbeveling 11 – De Vlaamse opdrachtgevende besturen moeten voldoende knowhow in huis hebben en houden om hun opdrachten op een kwaliteitsvolle manier te kunnen uitvoeren.

Aanbeveling 12 – De Vlaamse Regering moet evalueren of de vervanging van ambtenaren door externe dienstverleners leidt tot operationele en financiële voordelen.

De realisatie van grote infrastructuurprojecten zoals missing links binnen planning en budget is in belangrijke mate afhankelijk van het beschikbaar zijn van voldoende know how binnen de Vlaamse overheid. De vereiste profielen zijn zeer gegeerd op de arbeidsmarkt. Het aantrekken en het in dienst houden van gekwalificeerd personeel is dan ook een blijvend aandachtspunt. Hierbij wordt ook nagegaan waar het inschakelen van externe dienstverleners een alternatief kan zijn voor in house experts.

Aanbeveling 13 – De Vlaamse Regering moet systematisch en gestructureerd rapporteren over de voorbereiding, realisatie en kostprijs van de missing links.

Via het GIP worden de investeringen binnen het beleidsdomein MOW opgevolgd, zowel wat betreft de planning en geraamde kostprijs, als op termijn de realisatie en uitvoering.

Aanbeveling 14 – Het Vlaams Parlement kan het initiatief nemen om ook voor grote projecten en programma's zonder alternatieve financiering een uitgebreidere rapportering te vragen.

XV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'

Arrest	Datum	Rolnr	Aard	Onderwerp	Uitspraak
186/2021	16/12/2021	7517	PV	art. II.225, § 3, al dan niet in samenhang gelezen met art. 1.3, 23°, van de Vlaamse Codex Hoger Onderwijs	Behoeft geen antwoord
185/2021	16/12/2021	7508	PV	art. 35 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996	Behoeft geen antwoord
180/2021	09/12/2021	7462	PV	art. 2.7.1.0.6 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 (erfbelasting: belastbaar voorwerp – levensverzekeringscontract waarop schenkbelasting is betaald)	SCHENDING
171/2021	25/11/2021	7491	PV	art. 91 juncto art. 95 van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode (sociale huisvesting - voorwaarden verhuur, begrip "huurder": personen die met de referentiehurder samenwonen)	Geen schending
155/2021	28/10/2021	7411	BV	artt. 26 tot 28 (Afdeling 2. Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen voor de pensioenen van Hoofdstuk 7. Kanselarij en Bestuur) van het programmadecreet bij de begroting van 2020 van 20 december 2019	VER-NIETIGING

149/2021	21/10/2021	7488	PV	art. 2, § 1, eerste lid, 8°, 11°, 12°, 13°, 14°, 16° en 31°, en tweede lid, en art. 5 van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode	schending of geen schending, afhankelijk van de interpretatie
142/2021	14/10/2021	7440, 7441, 7442, 7445, 7446, 7448, 7449, 7454, 7455, 7456	BV	het decreet van 17 juli 2020 tot validering van de sectorale milieuvoorwaarden voor windturbines (milieubeleid: sectorale normen voor installaties voor het opwekken van elektriciteit door middel van windenergie - milieueffectrapportage - decretale geldigverklaring van een besluit van de Vlaamse Regering en van een omzendbrief)	Verwerping
130/2021	07/10/2021	7290, 7361	BV	het decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen (wijzigingen van het gemeentelijk wegennet - ontstaan en opheffing van gemeentewegen - beheer van gemeentewegen - in ongebruik geraakte grondstroken - wegenregister - gemeentewegen op private eigendom: modaliteiten van vergoeding, procedurele waarborgen en rechtsmiddelen)	VERNIETIGING (de woorden « of verplaatsing » in artikel 26, § 3)
117/2021	30/09/2021	6816, 6818, 6819, 6820, 6821	BV	het decreet van 7 juli 2017 houdende wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het	Verwerping

				welzijn der dieren, wat de toegelaten methodes voor het slachten van dieren betreft	
115/2021	16/09/2021	7427	PV	art. 4.3 .1, § 1, 1 °, c), van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, zoals het 1° werd vervangen bij art. 58, 1°, van het decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving (vergunningenbeleid: verkavelingsvoorschriften van verkavelingen ouder dan vijftien jaar)	Geen schending
113/2021	22/07/2021	7578, 7588, 7589	VS	artt. 2, 3 en 4, en de bijlagen 1 tot 7, van het decreet van 12 februari 2021 betreffende de onderwijsdoelen voor de tweede en de derde graad van het secundair onderwijs	Verwerping
111/2021	15/07/2021	7420	PV	art. 92, § 3, derde lid, van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode (voorwaarden voor de huurders van een sociale woning: taalvaardigheid)	Geen schending
92/2021	17/06/2021	7419	PV	art. 4.8.11, § 1, eerste lid, 3°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, vóór de wijziging ervan met ingang van 21 februari 2017 (rechtspleging bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen: belang - louter commerciële nadelen)	schending of geen schending, afhankelijk van de interpretatie

89/2021	10/6/2021	7526	VS	decreet van 18 december 2020 tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19	Verwerping
88/2021	10/06/2021	7494	VS	decreet van 18 december 2020 tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19	Verwerping
80/2021	03/06/2021	7376	PV	art. 17 van het Wetboek der successierechten, vóór de opheffing ervan bij artikel 5.0.0.0.1, 4°, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 (successierechten: verrekening van de in het buitenland geheven erfbelasting - uitsluiting in het buitenland geheven erfbelasting op roerende goederen)	SCHENDING

78/2021	27/05/2021	7381	PV	art. 46, § 1, eerste lid, 11 °, van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, vóór de wijziging ervan bij decreet van 21 december 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2019 (milieuheffing: toepassingsgebied verlaagd tarief / uitsluiting van calciumchloride-afvalstoffen die afkomstig zijn van het calciumchloride-proces)	SCHENDING
67/2021	29/04/2021	7403	PV	art. 66bis van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg (beroep tegen de beslissing tot het opleggen van een administratie geldboete)	Geen schending
63/2021	22/04/2021	7382	PV	artt. 9 en 11 van het decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen (provincie- en gemeentebelastingen - geschillenprocedure: termijn en datum van indiening van een bezwaarschrift - datum van ontvangst	Schending of geen schending, afhankelijk van de interpretatie

				door de bevoegde overheid)	
55/2021	01/04/2021	7417	PV	artt. 122, 4°, en 124 van het decreet van 24 februari 2017 betreffende onteigening voor het algemeen nut (overgangsrecht - controle van de hoogdringendheid door de vrederechter)	Geen schending
54/2021	01/04/2021	7356, 7357, 7358	PV	artikel 35ter, § 1 en § 2, eerste lid, a), b) en c), van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging (berekeningswijze heffing op waterverontreiniging)	Geen schending
41/2021	04/03/2021	7468	VUA	arrest 152/2020 van van 19 november 2020 (rolnr. 7253) in het beroep tot vernietiging van artikel 36 van het decreet van 1 maart 2019 tot wijziging van de regelgeving betreffende het toezicht op en bepaalde organisatorische aspecten van het hoger onderwijs (invoeging van een artikel II.395 in de Vlaamse Codex Hoger Onderwijs - afwijkende regeling graduaatsopleidingen)	Verwerping
30/2021	25/02/2021	7440, 7441, 7442, 7445, 7446,	VS	(sectorale normen voor de installaties voor het opwekken van elektriciteit door middel van	Geen schorsing

		7448, 7449, 7454, 7455, 7456		windenergie - milieueffectrapportag e - wetgevende validatie van uitvoerende normen die door het Hof van Justitie strijdig werden bevonden met het Unierecht)	
22/2021	11/02/202 1	7268	BV	de woorden « , overeenkomstig de opgesomde volgorde » in artikel 16, § 1 en artikel 37, § 1, tweede lid, en § 4, van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentie- recht (maatregelen t.a.v. minderjarigen die worden vervolgd voor een als misdrijf omschreven feit)	VER- NIETIGING
19/2021	04/02/202 1	7352	BV	Artt. 4, 8, 9 en 25 van het decreet van 24 mei 2019 houdende wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van het Mestdecreet van 22 december 2006, wat de implementatie van het zesde mestactieprogramma betreft (bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen - verplichting tot het inzaaien en het aanhouden van vanggewassen)	Verwerping
05/2021	14/01/202 1	7295, 7316, 7318, 7320, 7324, 7326	BV	artt. 17, 31, 35, 3° en 4°, en 42 van het decreet van 26 april 2019 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale	VER- NIETIGING

				meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2 en 7.1.5 van hetzelfde decreet (beheer van de distributienetten: tarieven - gevolgen van de invoering van de digitale meter)	
--	--	--	--	---	--